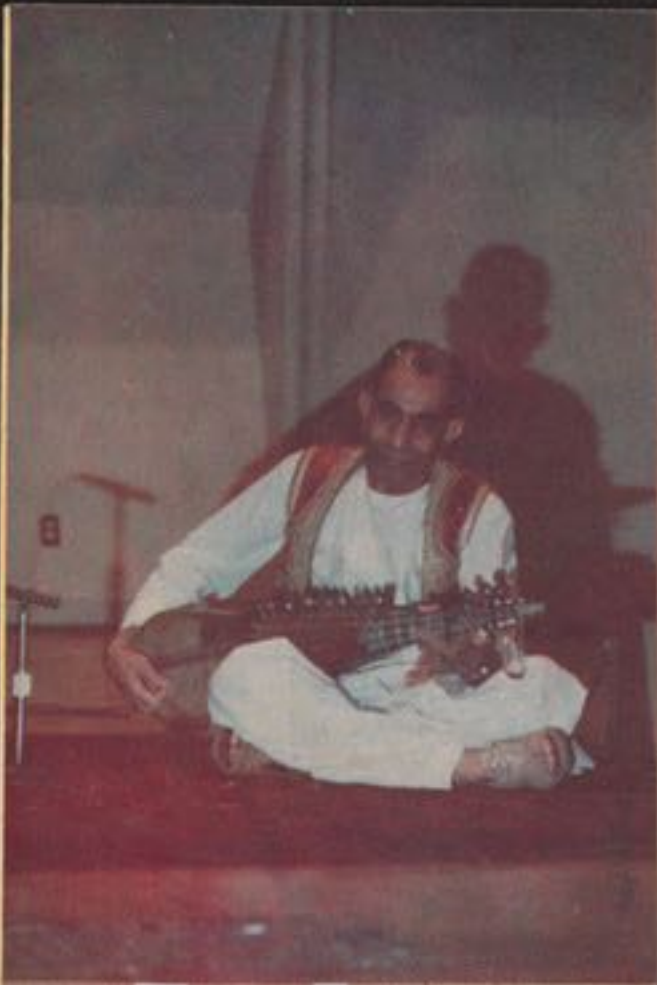

Handwritten in the top right corner: "HAP" and "37 930/31".
Large red Persian/Arabic calligraphy: "ون" (Vun).
Below it, smaller red calligraphy: "کتابخانه" (Library).

Ketabton.com

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي
شورا مرستیال او د صدراعظم مرستیال
اسدالله سروری د سلطان په دوهمه نیټه
د تاج له پاره شوروی اتحاد ته لاړ .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا
مرستیال، صدراعظم مرستیال او د پلان وزیر
سلطان علي کشتمند په پراگ کې د اقتصادي
متقابلو مرستو د شورا د څلور دیرشمو غونډو
په جریان کې د برخه والو هیوادو هیاتونو له
رئیسانو سره د ناستې کتنه وکړه او د توافقي
وې موضوعاتو په باب ورسره غږیدلي
دی .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
انقلابي شورا غړی د مستگیر پنجشیري
د اندراب، خوست وفرنګ د نولسوالیو او د خجانو
او تاله برفک د تعلقه داریو د چارو له کتلو
وروسته د سلطان په څلورمه نیټه کونډز ته
ورسید .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی د انقلابي
شورا غړی، صدراعظم مرستیال او د پلان
وزیر سلطان علي کشتمند د سلطان په لومړي
نیټه د چکوسلواکیا د کونست گوند درېیمه
هیات له غړی او صدراعظم لویو میرمنو سره
سره وکتل او خبرې یې ورسره وکړې .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې سیاسي بیورو غړی او د
فوايد عامی وزیر انجنیر انظر محمد د سلطان
په لومړي نیټه د هرات په ښار کې د سلطان
او گوهر شان لومړني ښوونځي وکتل او د دغو
ښوونځیو له ښوونکو او زده کوونکو سره یې
د انقلابي دولت د زده کړې د پروگرامونو په
باب خبرې وکړې .

• • •

د افغانستان له انقلاب سره دین المللي
پوښتون له امله ستره غونډه د سلطان
د څلورمې نیټې په مازنیګ د افغانستان د خلک
دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې سیاسي
بیورو غړی د انقلابي شورا د مرستیال، صدراعظم
مرستیال او د پلان وزیر سلطان علي کشتمند
په وینا سره د انترکانتیننټل د هوټل په بالروم
کې په رسمي توګه پراستل شوه .

بېرک کارمل دملګرو ملتو دپراختيا یس پروګرام آمریډیژنډګلوی کتنې له پاره غږلی دی .

اختصار وقایع مهمه

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند
د مرکزي کمیټې عمومي منشي، د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس
او صدراعظم بېرک کارمل د سلطان په لومړي
نیټه له غرمې مخکې په افغانستان کې دملګرو
ملتو د انکشافی پروګرام د ادارې آمر او نیف
ډیژنډ گلوی کتنې له پاره د انقلابي شورا په
مقر کې ومانه .

• • •

د افغانستان د خلک د دموکراتیک
گوند د مرکزي کمیټې د عمومي
منشي د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت

د افغانستان له انقلاب سره د پوښتون د هغې غونډې یوه څنډه چې د انترکانتی نټال په هوټل کې جوړه شوی وه .

درین شماره

... و رباب در کشور ما بی‌پدر شد.

میز گرد ژوندون پیرامون کمبود منازل
رهائشی.

...

در محکمه فامیلی چه خبر است؟

...

هنر و مردم.

...

بی همه چیز (یک داستان کوتاه).

...

پوستر رساله تصویری با سرعت انتقال
ماشینی.

...

فقط چند روزی به بازی های المپیای جهانی
باقی مانده است.

...

سورگل.

...

پختی پیرامون روان شناسی.

...

روی جلد: چند عکس از هنرمند محبوب
رباب نواز چیره دست کشور استاد محمد عمر

...

تابلوی متن: مردسقا

...

پشتی چارم: یک منظره زیبای از طبیعت

واقعیت اینست که امپریالیست های امریکایی با ارتجاع داخلی منطقه و رهبران چین سخت در زدوبند اند تا در راه انقلاب ملی و دموکراتیک ضد فئودالی و ضد امپریالیستی خلق افغانستان سنگ اندازی کنند، شهر ها، دهات، مکاتب و مساجد را به آتش بکشند زنان، اطفال و پیر مردان مان را وحشیانه به قتل برسانند و دست آورد های انقلاب نور را از میان بردارند.
بیرک کارمل

۷ سرطان ۱۳۵۹ - ۲۸ جون ۱۹۸۰

بشریت مترقی در سنگو دفاع از انقلاب افغانستان

نمایندگان سازمان های متذکره به اعتماد و باور ملیون ها انسان آرزومند، صلح دوست جهان از تمام قاره ها با هم دست وحدت و همبستگی داده اند و در یک زنجیر اصول و انقلاب حلقهات شکست ناپذیری را می سازند.

برای مردم افغانستان افتخاری بالاتر ازین نیست که بشریت مترقی، پیام آوران صلح و آزادی، انصافیت و سعادت مردم، آنها یی که از اعتبار عظیم بین المللی برخوردار اند، امروز نه تنها بشکل کنفرانس ها بلکه به اشکال و شیوه های گوناگون از انقلاب نور و آرمان های تر قیخوا هانه مردم افغانستان پشتیبانی می نمایند و در سنگر آرمان های والای انسانی، رسالت تاریخی شانرا ایفاء می کنند.

بگذار سنگر نیرومند دفاع از انقلاب افغانستان بیشتر ازین استحکام یابد و خلق افغانستان درین روز های آینده ساز و تاریخ ساز کشور خویش دوستان و دشمنان خود را هر چه بیشتر بشناسند.

چنانچه امروز صف دوستان و دشمنان مردم افغانستان در سراسر جهان بعد از انقلاب نور اصولا مرز بندی گردیده و دوستان افغانستان آزاد و انقلابی مصمم اند تا پای جان در سنگر انقلاب افغانستان پایداری نمایند.

برافراشته باندرفش همبستگی خلقهای جهان، مستحکم یک همبستگی و برادری انقلابی! پیروز یک انقلاب نور افغانستان!

افغانستان را مانند همه کشور های عقب نگه داشته شده، عقب مانده نگه دارند، از نیرو آنها درین طریق تا می توانند سنگ اندازی می کنند، چنانچه بعد از انقلاب نور تاکنون به اشکال مختلف خصومت ورزیده و هرگز آنرا پنهان نتوانسته اند.

در مقابل نیرو های اهریمنی امپریالیستی که لجوجانه اینجا و آنجا هیاهو را بر پا نموده و دروغ های شاخداری را علیه انقلاب و مردم افغانستان می سازند، نیروی عظیم بشریت مترقی که علا دوستی شانرا با مردم ستمدیده جهان و منجمله افغانستان به اثبات رسانده اند متحد در سنگر انقلاب افغانستان ایستاده و در سراسر جهان از انقلاب و مردم افغانستان دفاع به عمل می آورند و این قدرت روز بروز پرتوان تر در دفاع از انقلاب افغانستان می ایستند.

تدویر کنفرانس همبستگی سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل نشانه بارز و غیر قابل تردید این مدعاست که تمام بشریت مترقی از آرمان های مردم و انقلاب افغانستان دفاع می نمایند.

گردهمایی هیات های سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل از آنجا عمده بسیار با اهمیت در رویدادهای عصر کنونی به ارتباط یکبار مردم افغانستان علیه امپریالیسم و استعمار بجهت می آید که

نیازی به اثبات ندارد که افغانستان در بر تو انقلاب شکوهمند نور و بخصوص مرحله نوین تکاملی آن وارد عرصه جدید زندگانی سیاسی و اجتماعی خویش گردیده برای اولین بار در تاریخ منطقه با هم افغانستان انقلابی پیشگام گردیده و یکبار دیگر پیشاهنگی خود را در نهفت و انقلاب ثبت نمود.

از آنجاییکه رویداد انقلابی افغانستان بخصوص مرحله نوین تکامل انقلاب نور برای همیشه امید ها و آرزو های خصمانه امپریالیسم و استعمار را به خاک سیاه نشاند و راه مردم ستمدیده این مرز و بوم روشن گردید ارتجاع و امپریالیسم در یک صف نامقدس با هم یکجا شدند و علیه انقلاب و مردم افغانستان به فعالیت های تحریک آمیزی دست زدند که تاکنون جز سیاه رویی و سرافکنندگی نتیجه ای برای شان یاریا ورده است.

آنچه درین میان روشن و غیر قابل تردید است و برای انقلابیون افغانستان جلوه طبیعی دارد همین خصم و دشمنی ارتجاع و امپریالیسم به سرمداری امپریالیسم امریکا و یابوری و همکاری شونیست های چین و دیگر چاکران ارتجاع سیاه علیه آزادی، ترقی و استقلال افغانستان می باشد و این هم یک امر طبیعی است که ارتجاع سیاه و نیرو های استعماری و امپریالیستی سالها در تلاش بوده اند که

گفتگو

امپریالیزم و نوکران رنگارنگ آن حق ندارد سر نوشت کشور ما را

تعیین کنند

بایاران هم کیش خود هرگز نخواهند توانست برخلاف ارا ده ی مردم افغانستان بدون شرکت دولت مردمی افغانستان راجع به افغانستان تصمیم بگیرند. این موضوع در بیانی علمی و انقلابی بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان خطاب به اولین کنگره سراسری معلمان جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین ارزیابی شده است:

«نگذار بار دیگر اعلام بدارم که هیچ قدرت جهانی اعم از امپریالیزم جهانیوار آمریکا، شورویزم توسعه طلب چین، صیونیزم اسرائیل و کشورهای مرتجع پونصدالروا، تجار منطقه و عناصر ضد انقلاب داخلی هرگز و هرگز نخواهند توانست که قیات شوم خود را بر مردم افغانستان آزاد و مستقل تحمیل کنند و هرگز بصورت قاطع قادر نخواهند شد که بدون اراده آهنگین و شکست نا پذیر دولت انقلابی کنونی جمهوری دموکراتیک افغانستان و مردم مسلحش و غیور افغانستان در باره ی سر نوشت افغانستان بی شرمانه تصمیم بگیرند...

اگر تاریخ پر افتخار کشور مرد خیز خود را ورق بزنیم موارد زیادی را میابیم که در آن یک مشت مرتجع و متکی به استعمار و امپریالیزم خود را نمایندگی مردم جازده و زود بند هائی را با استعمار براه انداخته اند که بد بختی های زیادی را بر مردم تحمیل کرده اند ولی باید دانست که مردم غیور و مسلحش افغانستان حتی سالها پیش هنگامیکه استعمار انگلیس را با غریبه های خورده کننده از کشور خویش راندند در مذاکرات و معاهدات (البته آن معاهداتی که نمایندگان واقعی مردم اشتراک داشتند) از خود شعور سیاسی بی نظیر نشان داده اند و هوشیارانه از منافع مردم و وطن

افغانستان بالنده و مستقل، انقلابی و پیشرو به شهادت تاریخ در بدترین شرایط و در تحت سلطه ی مرتجع ترین شاهان و امرا و در تحت استیلائی کینه توزانه ولی موقتی استعمار و متجاوزین زمان، همیشه با غرور و سر بلندی از حق خود ارادیت و استقلال خویش دفاع کرده و آفرای قیمت خون های گرم خویش حراست نموده است و هیچ زمانی هیچ نیروی ولو بسیار قوی را اجازه نداده است تا راجع به سر نوشت شان تصمیم بگیرند. اگر تاریخ دو صد سال اخیر کشور خود نظر اندازی کنیم بخوبی در میابیم که استعمار بخصوص استعمار انگلیس در لباس شاه شجاع ها، امیر یعقوب ها و عبدالرحمن ها بشکل بسیار نا جوانمردانه و محیله کوشیده است تا معاملاتی را که صد در صد بضرر افغانستان و به نفع استعمار بوده انجام دهند که هرگز در آن معاملات ننگین، مردم افغانستان و نمایندگان واقعی شان سهم و شرکت نداشتند اینک درین عصر یعنی عصر بیداری توده ها

عصر دهم شکستن زنجیر استعمار، عصر استیلا ی بشر بر مادیات جو، باز هم استعمار و امپریالیزم در کمین است تا با نیرو های همدیاف همان عناصریکه بر خلاف اراده ی افغانستان معاهدات ننگین گندم و دیورند را امضاء کردند، راجع به سر نوشت افغانستان قهرمان امروزی تصمیماتی بگیرند ولی امپریالیزم اهریمنی فراموش کرده است که دیگر نمی تواند خود سرانه راجع به تعیین سر نوشت ممالک حکم صادر نمایند آنهم در مورد سر نوشت کشوریکه به اراده ی مردم خود انقلاب ملی و دموکراتیک ضد امپریالیسم، ضد فئودالی و ضد کمپرا دوری را به پیروزی رسانیده و در طول تاریخ افغانستان برای اولین بار خود مردم برخود حکومت می کنند. امپریالیزم رسوای آمریکا، شورویزم هستریک بیکنگ

واجبت ها استعمار و ارتجاع بناحق خود را بجای نمایندگان مردم جازده اند و بر سر نوشت مردم و تمامیت ارضی کشور معامله گری نموده اند نزد آن مرتجعین وطن و مردم طرح نموده بلکه منافع خودشان و مصونیت سلطنت و نفوذ شان مطرح بود روی همان ملحوظ است که هرگز مردم غیور و سر بلند افغانستان بر آن مرتجعین معامله گری نخواهند بخشید و نفرین ابدی مردم بدرقه راه آن ارواح های خبیثه و معامله گر خواهند بود ولی در عصر ما که عصر درهم ریختن زنجیر های بردگی و غلامی و استعمار است و مردمان گیتی در ره آزادی کامل و همه جانبه با سرعت رهسپارند اخلاق همان معامله گران مرتجع و دربار ها و درباری های که دست نشاند و مرتجع بی شرمانه بخود اجازه می دهند که آن سر مه های آرموده شده را که بارها چشم مردم ما را کور کرده است یکبار دیگر بیازمایند و یکبار دیگر در مورد سر نوشت وطن و مردم ما در حالیکه هرگز این حق را ندارند تصمیم غلام منشانه و خیره سرانه بگیرند. در اینجا سوالی پیش میاید که چرا آنها یوانه وار به این اعمال دست می زنند و این عناصر کی ها هستند؟

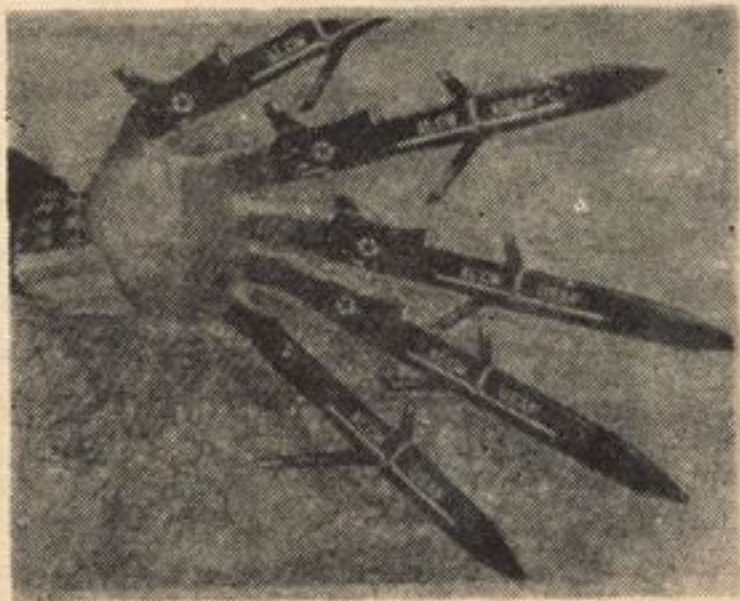
در مورد اول طوریکه هو طنان ما می دانند باید یکبار دیگر گفت که پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک نور پمنا به نقطه چرخش عظیم تاریخی در کشور ما همه مرتجعین و مفت خواران و وابستگان ارتجاع داخلی و ارتجاع بین المللی امپریالیسمی را سخت وارخطا و دستپاچه و در عین حال خشمگین ساخت زیرا پیروزی این انقلاب که برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و با قیام رویا رونی مردم و اردوی رهائی بخش مردم افغانستان دست همه ی آنها را از گریبان مردم زخمکش و کلیه و طنبرستان کوتاه ساخت و قدرت را به کارگران، دهقانان، روشنفکران انقلابی و وطن پرست اهل کسبه

بقیه در صفحه ۴۸

دفاع نموده اند. برای اینکه ادعای خود را ثابت ساخته باشیم اینک مواد چند از معاهداتی ۱۱ دسمبر ۱۸۴۱ را در حالیکه هنوز انگلیسها کاملاً از کشور رانده نشده بودند میان سران مجاهدین افغانی و انگلیسها عقد شد، درینجا نقل می کنیم. «قبل از آنکه مواد چند ازین معاهده که نمایانگر شعور مردم و بهرین واقعیت آنهاست درینجا نقل شود لازم به توضیح است که وضع کشور ما در آنوقت خیلی خراب بود نفاق و خانه جنگی و جنگ و ستیز میان ارتجاع درباری برای احراز قدرت در جریان بود و انگلیس ها با استفاده از این وضع بر کشور ماحمله نموده و قسماً آنرا اشغال نموده بودند ولی مردم بیا خاستند و از این وطن دلیرانه دفاع کردند و انگلیس ها را وادار کردند تا به حقیقت و طنبرستی مردم افغانستان تن در دهند و خاک کشور ما را ترک گویند». در مادی دوم معاهدی مذکور چنین آمده است:

«شروط دوم اینکه لشکر جلال آباد فزون انگلیس قبل از رسیدن فوج کابل به جلال آباد (فوج انگلیسی) روانی بشاور شوند و بعد ازین تعطیل جایز ندارند». این ماده نمایانگر قدرت مردم و تسلط آنها بر استعمار و صدور حکم از موضع حا کیمت بالای استعمار می باشد هم چنان در مادی سوم گفته شده است: «شروط سوم اینکه افواج غزنین (فوج انگلیسی) بزودی و تعجیل تدارک خود را دیده از راه کابل (نه از راه قندهار) به بشاور بروند و نامل نکنند ماده چهارم چنین مشعر است: «شروط چهارم اینکه افواج قندهار و دیگر ملک افغانستان که در او لشکر باشد (لشکرهای انگلیسی) بزودی مراجعت به ملک هندوستان نمایند».

این معاهده علاوه نشان دهنده ی جرات و شپامت مردم افغانستان نیز است. ولی مایلر طول تاریخ کشور خود به اصطلاح معاهداتی هم داریم که در آنها دشمنان مردم یعنی سلطنت های فئودالی، فئودالان بزرگ

دست مداخله گران امپریالیزم آمریکا بر امور داخلی کشور عزیز ما کو تا ۱

سلسله گفت و شنود ها و نشست های اقتصادی ژوندون در میزگرد

مسائل

سیاستی و اجتماعی ، فرهنگی و

هنر، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در این دور سخن :

- ۱- محمد شفیع عظیمی مربی شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۲- غلام سخی غیرت رئیس تربیه مسکن .
- ۳- دیپلوم انجنیر عبد الستار اوریا رئیس آبرسانی و کانا لیزا - سیون .
- ۴- دیپلوم انجنیر داود سروش رئیس پروژه سازی «شاروالی کابل» .
- ۵- دکتور عبد الواسع بشر یار شهر ساز و مهندس انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی .
- ۶- حبیب کارگر معاون فنی فابریکه خانه سازی .
- ۷- محترمه حمیده مدیر لیسه عالی ملالی .
- ۸- لیلی کاویان معلم لیسه عالی ملالی .
- ۹- کریم پرو دیوسر مجله تلویزیونی .
- ۱۰- سید عزیز الله مرموز عضو گروه مشورتی ژوندون .
- ۱۱- میراگل مدیر ناحیه نزده شاروالی کابل .
- ۱۲- باز محمد فاضل مدیر ناحیه ۲ شاروالی کابل شرکت داشتند .

خانواده ها لطفا توجه کنید ! این وسایل نقلیه موجب مشکلات ژوندون باز هم يك دشواری بزرگ شما میگردد و یا ایستگاه هادر مو- زندگی همگانی را در میز های گرد قعیت درست قرار نگرفته اند لطفا خود به جدل میکشد شما در امور در این زمینه با ما تماس بگیرید ترانسپورتی شهری باچه مشکلاتی و به تیلفون ۲۶۸۴۹ گفتنی های خود رو برو هستید ؟

آیا تعداد سر ویس های ملی بس های اختصاصی خود به طرح آوریم کم است ؟

تیلفون ۲۶۸۴۹ در خدمت شما

آیا پرو گرام های حرکت و توقف قرار دارد

• همین اکنون در شهر کابل هفتاد هزار خانواده بی سر پناه و خانه به دوش زندگی میکنند و هر سال هم ده تا دوازده هزار خانواده به این جمع افزوده میشود .

...

کمبود منزل رهايشی

يك دشواری در

سطح ملی

از نظر معرفی اسلوب ساختمانی مانده گذشته
واحد ارزش باشد .

تمام آثاری که چار چند شهر کابل و قنات
بازرزش دیگر را تخریب کردند مانند شما

مدیر لیسه ملالی :

دکتور بشریار شما چگونه نظر میدید که
هشت میلیون دالر برای صحت شلت شهر

چه ارزشی دارد ، در حالیکه ارزش بخشی از
ذخایر فرهنگی مانده همین کپنه ها خوا ییده

است ، شهر کپنه کابل چهارده قرن تمام
پول میشود شهر دیگری را آباد ساخت ؟

گوشه از میز گرد هفته‌نامه ژوندون این مجله خانواده عادر مورد تهیه مسکن

علت های که تا از میان برداشته نشوند حجم مشکل هم به صورت روز افزون فزونی می‌گیرد برای رفع دشواری از نظر من باید مهاجرت‌ها به کنترل آید و ساحه فعالیت پروژه های خانه سازی به چند برابر ظرفیت کنونی وسعت داده شود و در شهرهای کشور برای مردم کار و هم

جای رهايش تهیه گردد و در این زمینه مشاورانی های ولایات به اساس طرح های مطالعه شده علمی همکاری کنند .

المستوت پروژه‌های شهری و تعمیراتی اکنون برای تمام روستاها - شهر ها و مراکز ولایات نقشه های تثبیت شده یی دارد که باید زمینه تطبیقی بیابد و از طرح به عمل پیاده گردد .

آقای راصع قبلا انتقادی را به طرح آوردند در زمینه شیوه کار کو پراتیف تهیه مسکن و اینکه مردم بی سر پناه و بی بضاعت از این پروژه ، استفاده برده نمیتوانند سخنی بجاست ما واقعا به سوی جامعه یی پیش میرویم که خود به خود تبعیض در آن راه مییابد و بهترین گواه هم دشواری های مردم خیرخانه وامثال آن در برابر زندگی است که مردم کارته‌های مدن شهر دارند - ما باید چنان زمینه هایی را ایجاد کنیم که افراطو تقریبا کمتری داشته باشد و مردم از نظر سطح رفاه اجتماعی و امنیت ذات مدنی با مقدار کمی تفاوت در یک ردیف قرار بگیرند .

لطفاً و رق بزرگ

صفحه ۷

مهاجرت های که از ده به شهر های کوچک و از شهر ها به سوی مرکز بیشتر به خاطر کار یابی صورت می‌گیرد و اگر مشکل کم کاری و بیکاری در نهات و ولایت حل گردد مسئله کمبود مسکن نیز تا حدود زیادی در مرکز حل میگردد .

مهاجرین معمولا اشخاص بی بضاعت و فقیری هستند که وقتی به کابل می‌آیند نخست در خانه های ارزان قیمت شهر کهنه به صورت اشتراکی و به طور گزینی زندگی می‌کنند و همین که

اندک پولی بدست آورند فقط زمین کوچکی خریداری کرده و آنرا آبک می‌سازند و همین هایتند که هم بخشی عمده از تعمیراتی که به

صورت خود سر به آبادی کشیده میشود به آنها مربوط میگردد و هم کمبود مسکن را به صورت نسبی حاد تر می‌سازند .

تخریبانی که پیش از وقت در کابل صورت گرفت و شروع آن ازجاده میوند و پشتونستان بود هم به این دلیل که ساحه آن هر روز بیشتر گسترش داده شد بدون آنکه در سطح نیاز مردم بی سر پناه خاصا نه اعصار گردد یکی دیگر از دلایل مشکل مسکن در شکل و چار چوبه موجود آن میباشد این هاز نظر من دلایل اصلی به شمار می‌آیند و

یکی از طرق حل معضله مسکن این است که بانک رهنی و تعمیراتی به تضمین کو پراتیف تهیه مسکن برای اشخاص بی استطاعت بی سر پناه قرضه تعمیراتی بدهد و بعد این پول با شرایط سهیل و اقساط دراز مدت از نزد مشتری مسترد گردد .

• • •

وقتی مردم خود سهم می‌گیرند و کمک اقتصادی میدهد که برای شان سرک کشیده شود - آب و برق تهیه گردد و خدمات اجتماعی به وجود آید چرا باید این خدمات بدسترس مردم گذاشته نشود .

• • •

ترین آن را باید در بلند بودن فیصدی تولدات و افزایش جمعیت ، مهاجرت مردم نه نشین و شهر نشین به سوی مرکز و تخریبات مطالعه نشده پیش از وقت مراکز مسکونی به بررسی گرفت .

رشد جمعیت در کابل ۴۶ درصد است که به نسبت کشور های که توانسته اند تولدات را به کنترل آورند و فیصدی رشد شان از یک فیصد تجاوز نمیکند خیلی زیاد است ، سالانه سه تا چهار فیصد نیز از اثر مهاجرت ها به جمعیت کابل افزایش به عمل می‌آید -

تاریخ دارد و این همه قدمت خود بخود مساله آبادات تاریخی را به طرح می‌آورد .

رووف راصع :

صحبت در زمینه طرح تطبیقی پلان بیست و پنج ساله و نقاطی را که باید در آن در نظر گرفته شود می‌گذاریم برای آینده - از دکتور بشیر یار خواهش میکنیم به ارتباط مسلک خود پیرامون علل اصلی به وجود آورنده مشکل کمبود مسکن در شهر کابل صحبت کنند .

دکتور بشیر یار :

کمبود مسکن علل فراوانی دارد که مهم

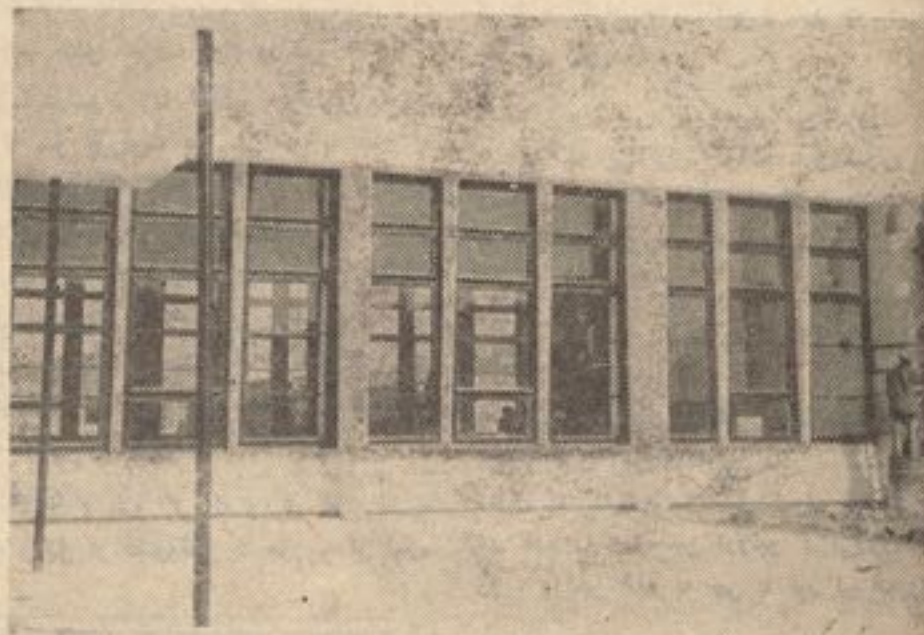
A ~~series~~

• آنها که در شوربازار زندگی میکنند و آنها که در وزیر اکبر خان زندگی دارند
نمایند که بار مصایب زندگی را در خانه‌های بالای کوه پلوش میکنند و آنها را
یگر که در شهر نو در منازل اعیانی سکونت می‌کنند - همه نمای هستند از طبقاتی بودن
حیاتی و تعمیراتی در یک جامعه طبقاتی.

• در کشور ما هیچ معیاری - هیچ ضابطه‌ای و هیچ مقرره‌ی درامور کرایه
منازل وجود ندارد.

• شاروالی باید لوهم های رهنمای تعمیراتی را در اختیار مردم قرار دهد.

• ما نباید به خاطر دفاع از شاروالی کابل چشم بسته خود را به
سوی دشواری های مردم از ناحیه کمبود مسکن نگه داریم.

در کشور ما هیچ معیاری و هیچ ضابطه درامور کرایه منازل وجود ندارد

آن اقدام صورت نمیگیرد ؟
داود سروش :

من این اعتراضی واضح وارد نمیکنم که ما
زمینه مورد بحث معیار ها و ضوابطی نداریم،
بلکه چرا - باید علل رانده شرایط به کاوش
رفت در پیش از انقلاب حکومت های ارتجاعی
و اهان آن نبودند که گاهی در جهت رفع
نیواری های مردم برداشته شود و بعد از
روزی انقلاب نیز پروپاگند های دروغین
ملان ضد انقلاب در این مورد که دولت
تکیت هارا ملی می سازد شرایطی را بوجود
برد که مردم تر جیح میدادند خانه های
سالی شان خالی بماند اما آنرا به کرایه
دهند و اگر باز هم محدودیت های دیگری
ای مالکان به وجود می آمد حجم مشکل
نای بیشتری میگرفت.

اکنون در نظر هست که در به وجود آوری
بیار هایی برای تثبیت کرایه ها بر اساس
موصیت های آن اقداماتی صورت گیرد که
این زمینه مطالعه و تحقیق توام دارد و بعد
تکمیل این مرحله کار مقرره های برای
وضع خواهد شد.

مدیر ناحیه ۱۹ شاروالی :

به وجود آوری مقرره هایی که برای مالکان
محدودیت های تازه ای وضع کند بدون شک
شرایط کنونی جز اینکه موجب گردد که
مردم حاضر نشوند خانه های شان را به
کرایه دهند - نتیجه ای ندارد - این کار
در مورد خانه های دولتی میتواند عملی
باشد.

و تطبیق پروژه های دراز مدت که حکومت
همین اکنون دست اندرکار آن میباشد -
مشکل کمبود مسکن راه حل عیب پسند و
دشواری های مردم در این زمینه از میان
میرود - اما مساله این است که همین اکنون
مابا هفتاد هزار خانواده بی سر پناه در شهر
کابل رو برو میباشیم که تعداد آن روز افزون
است و باید برای رفع مشکلات و نابسامانیهای
که این گروه با آن رو برو میباشند اقداماتی
فوری عاجل و ضروری به عمل آید ، به این
اساس از اشتراك كننده های این چنل
خواهیم که بحث را در این زمینه بکشانند که
با پیاده شدن چگونه طرح هایی تطبیقی بعمل
این امکان به وجود آمده میتواند که تا
زمان بهره کشی از پروژه های دراز مدت
تیمه مسکن مشکلات مردم بی خانه راه حل
یابد ؟

لطفا در این زمینه نظرات اصلاحی خود را
به صورت مشخص و فشرده به میان آورید
و راه نتیجه گیری جدل را کوتاه سازید!
داود سروش :

پیش از اینکه به ارائه نظر اتم در این
مورد بپردازم این نکته را یاد آور میگردد
که مشکل کمبود مسکن به آن درجه ای که
نمایانده میشود حاد نمیشود مردم ماند طول
تاریخ صدمه فراوان دیده اند و اکنون نباید
مسایل اساسی زندگی شان را به شکلی
به طرح آورد که گویا راه حل قطعی ندارد.
از این مساله که بگذریم به نظر من
باید در جهت مسایل مربوط به کمبود مسکن
و علل به وجود آورنده آن تشریحات وسیع و
همه جانبه صورت گیرد - در تولیدات
کوپرانیف تیمه مسکن افزایش به عمل آید -
تمام موسسات و دوائر مسؤول در این زمینه
فعالیت گسترده داشته باشند و تولیدات صنعتی
ساختمانی تا جای ممکن بسط و گسترش

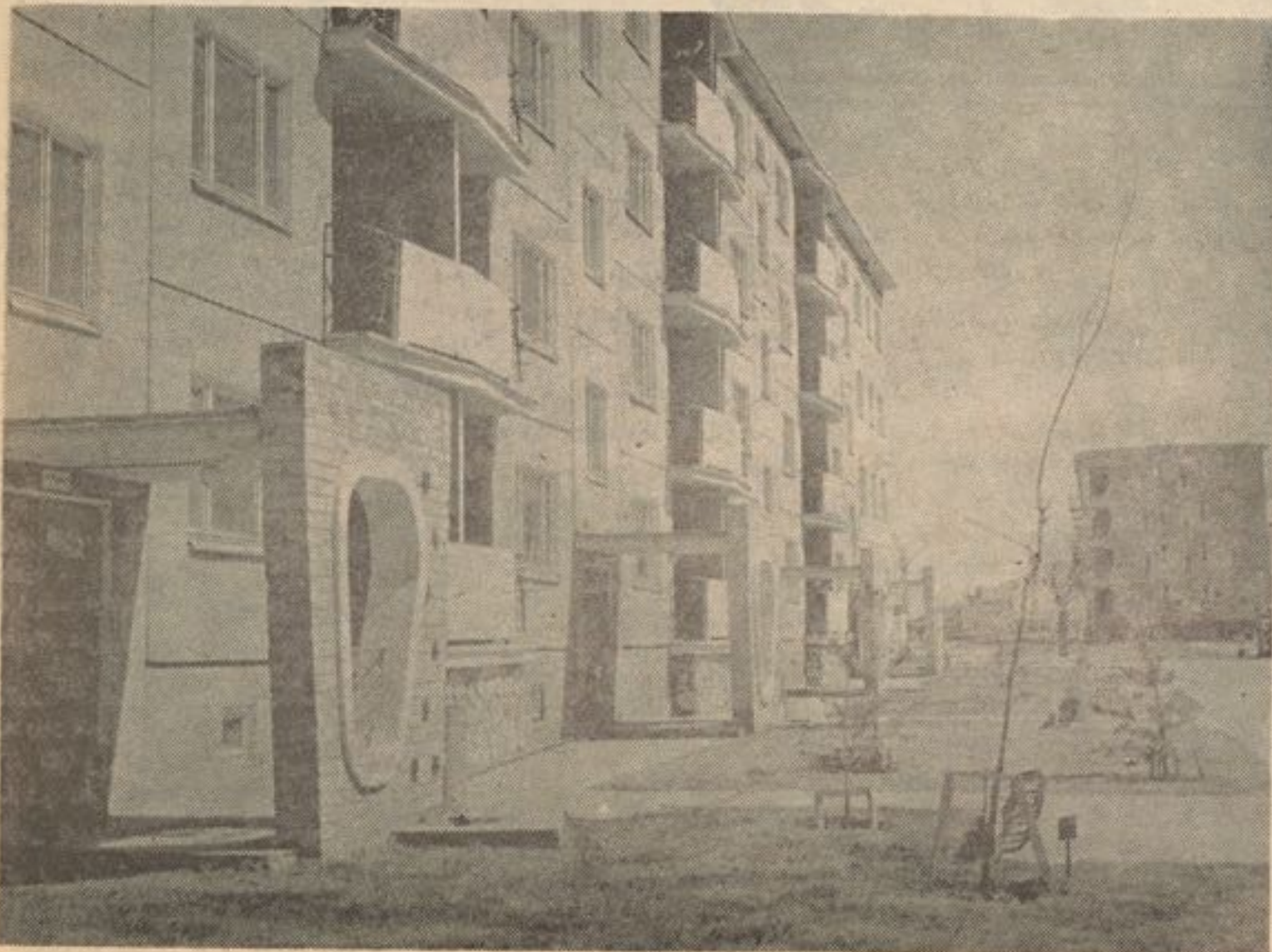
داده شود .
عظیمی :

من این گفته سروش را رد نمیکنم که
میگوید برابری مسکن حاد نمیشود ماباید
به خاطر جانب داری از شاروالی از واقعیت
های عینی مسلط در جامعه خود چشم پیموشیم
و آنرا نا دیده انگاریم .
دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد و
در سطح ملی است و این واقعیتی است که لا
اشکار که هر چه زود تر باید برای رفع آن راه
حل کاوش گردد .

به نظرم به منظور اینکه در فرصت کم
بیشترین تعداد مسکن خانه های مسکونی
تیمه شده بتواند نخست هفتگی نامه ژوندون
که ابتکار طرح موضوع را در مطبوعات
دارد باز هم گرد هم آیی های دیگری را با
دست اندرکارهای نشراتی به وجود آورد تا
بایک تبلیغات گسترده و متوازن توجه تمام
ادارات و دوائر دولتی به ارزش موضوع جلب
گردد و وزارت ها زمینه تیمه مسکن برای
ماموران بی خانه و بی بضاعت خود را از طریق
فعالیت های کوپرانیف تیمه مسکن معاند
گردانند .

اگر موسسات دولتی در مصارف و مخارج
خود از اصل صرفه جویی پیروی کنند من
اطمینان دارم با ذخیره پول هایی که اکثرا
بی موجب و با موثریت کم به مصرف می آید
بخشی از این مشکل حل میگردد و هر موزه
میتواند تعدادی خانه برای ماموران بی سر پناه
خود داشته باشد .

کوپرانیف تیمه مسکن باید بکوشد تا
پنج ساله عملیاتی خود را در مدت کمترین
پنج سال به اجرا آورد و انستیتوت ساختمانی
و شهری نقشه های ارزان قیمت و صحیح و دارای
شرایط سبیل را طرح کند و به وزارت ها
تا تمام

دشواری کمبود مسکن یک دشواری حاد در سطح ملی است . و این واقعیتی است که کاملاً آشکار که هر چه زود تر باید برای رفع آن راه حل
کاوش گردد .

هغه شپه شين خالي سخته څگر ویدله او له څگر وړيو سره سره يې هر اوی اوښکی توبولی. خودخپل ميره ، دکلی دپښ شاتور له لاره يې غږنه شو کولی . که څه هم چې شاتور ستونی سيخ پسرور و او دچت تيرانو ته يې کتل . شاتور پخپله هم سخت نا کرار و يو يو ځل به پاڅيد ، ښه يوه ناکه نساوار به يې واچول . او بيا به يې په زوره زوره تو کړل . خو خبری يې نه کولی . شين خالی ډډه لوی کړ او ورو يې وويل :
- د باتور پلاره ...!

خو خبره يې په مری کی غوږه شوه او شاتور تر خپلو گڼو پريتو لاندی وغوړيد :
- ښځی ته موږ نه پريږدی په کرار ... ستا پوښتی بياهم گریزی ... او بيا په خپلو سو چو نو کی ډوب شو ... شاتور ته دخپل زوی مدعی معلوم و . که څه هم چې بازو گي تير پوز که وهلی وه او په خپلی توری شملي بانگی يې خپل مخ پو بيلي و خود مکتب ملازم چانده د هغه غږ پيژندلی و چې ويل يې :
... باتور دپښ زوی ډر نه خطا نه شی ... هم هغه و چسپي دا پسات يې و کتاوه او دلته يې شيطان خاله جوړه کړه ...

اوليا په ښو نشی باندی دسکر وټو يو بلان اوریدلی و . له هری خوانه ډزی شوی وی ... شاه نور له ځان سره سوچ کاوه او

وهڅول چې نور هغو کسانو ته او مین ټيټه کړی چې تاسویي په دغه سپره ژوند کی ساتلی یاست . او چې (... صيب) ورته گواښیدلی و چې :

- هکله خو له سبه خو څو !
نوشاتور خپل ادت اوپه تورو اوسپنیو وپښتا نو کی پټ ټټرو پو لي و چې :

- زه څوک نه پو لي چې ښوونځی دجوړیدو مخه ونیسی ... که څوک را نژدی شی پاتی ستک به يې ککړه ور ماته کړم . او کلیوال چې نشا نور په ميرانه خبروو او پو هیل چې ټول بزگران ورسره ملگری دی له تعجب نه په وازو سترگو په شا شوی وو .

(... صيب) او باتور به چې په مری اوژو نندی کی دچاپه چناری او خیرات او یادگوم کلیوال په واده کی سره مخا مخ شول نو پواځی به يې یوه سره او یې خولنه منتری به شی کو له او هر څوک به خپلو پرو چنیو ته ورغلل او کښینا ستل : د (... صيب) نه به د کلی مخور لکه بازو گي او نور وړتول وو خود باتور شاو خواته به دکلی بزگران ختگران او نور اوستا کاران . تل به (... صيب) د نه په حجره کی کینا سته او باتور به سره له تورو بزگرانو او کلیوالو دحجری مغي ته پر څمکه ..

ټولو کلیوالو ته پته وه چې د ښوونځی په جوړو لو کی با تور او دهغه پلار د کلی پښ

پوهو لو اوسری کولو لپاره مود ښوونځی په وټانی کی کار ته را پو لو خپه کیری .. دا خو د ځان او دخپلو اولاد و لپاره کوی .. دا چې زه په ښوونځی کی وروسته تر غرمی کار کوم ... دا چې زما پلار دوتانی داوسپنی ټول کارونه وړیا کوی او داچې زما ترور دی یی له مزده په ښوونځی کی ختی کوی دا گتی مزدوری ده او یا موږ مزدوران یو څه ... ها .. وویاست !

او کلیوالو یو بل ته کتل . د باتور منطق ته ډهر وخت په شان پر شوی وو ... شاتور ځانته وړیاد کړل چې څنگه بازو گي پر آس سپور دپښ دو کان ته را نژدی شو چې په بزگرانو باندی و یره خپره کړی ... خو باتور خپلو خبروته دوام ورکاوه :

زما درندو ، زما حقدارو او سپین ږيرو! آخر تا سو یو قوت یا سنی خو په ځان نه پو هیږی ... که تاسو یو دبل پښی ونهوهی او یو له بله سره نژدی شی څوک مو نه شی ما تو لی څوک مو نه شی مزدوران کولی ... وگوری لدی پټی نه داسپرنی څنگه یوه یوه الو غی ... پرک یی خپزی او به هوا کی مری ... خو که ډاډه یوه وار سره را و ځی نو څومره ستر اورنگولی شی ...

بزگران د بازو گي له وېری نه پرته په ميرانه ولاړل او ښوونځی د جوړ و لو لپاره

((هغوی چې ژوندی دی ...))

دشپید ملگری نیک محمد دلاوری په یادچي وینه به یی په ځوانانو کی نوی غورځنگونه پیدا کوی

معلم خمر کان وینښوی

امین الغالبور

یې اشرو کړ .

خو شا نور ته هغه ورځ هم پیاځه وه چې دا سپرغی سره یو ځای له پټ نه والوتلی ... او اوری و لگاوه .

داتقلاب لمبی کلیو ته ورسیدی . کلی یی وړیا کړل او هغه ورځ بزگرانو ته نه هیرید ونکی وه چې بزگرانو خپل با تور ملگری باتور د ډیر حق بین او عادل ملگری په څیر به خپلو او ډود ښوونځی تر خولی واور ساوه او باتور هغوی ته وویل :

- موری زما درندو ... څنگه سپرغی سره یو شوی او څنگه دسپر غیو قوت داتقلاب لمبی بلی کړی . اوس نو تاسو هیڅوک نه شی سره بېلولی . ستا سو قوت اوس داسی قوت دی لکه دآبا ستک چې ډیره قوی اوسپنه و یلی کوی او پلنوی یی ... اوپه سلگونو بزگرانو چیغه کړه :

ژوندی دی وی زموږ آشنا شاتور ! اوپښ څه دخپل زوی دوینا پهوجه او څه هم دبزگرانو د خبرو له امله په زړه کی د ویاځ احساس و کړ خو خپل له خو لوږک او گونځی مو نځی تندی یی لهخپل درانده سر سره کښته واچاوه او پواځی موسکی شو ... ترد غی پښی دو ه اوولی و روسته یوسپاڼه

ډیری ډیری گا للی وی . باتور هن خپل ماما چې په کو زکلی یی کور و او ایستلی و چې د ښوونځی لپاره د یو څه تیرانو مرسته وکړی او خپل ترور زی یی چې ختگر و مجبوره کړی و چې د جومی په ورځ هم د ښوونځی په ودانولو کی مرسته وکړی او یوه ورځ داسی هم داخه چې کلیوالو ته لغو پښتنل چه دښوونځی په جوړولو کی اشروک کړی . با تور خپلو زده کوو نکو ته وویل چې خپل پلرونه وهڅوی چې سبا د پښ د توکان سره راټول شی .

شاتور هغه صحنه ځانته وړ پیاده کړه چې بزگران د پښ له شو کان سره خواره واره ولاړ وو او یولیم غږ داسی هم پورته کیده چې موږ خو دچا مزدو ران نه پو ... خو باتور هغوی ته په ډیره تر هسی سره وویل :

هکله چې بازو گي او دکلی نور مخور په تاسو باندی ناحته اشرونه کوی ، نیږی دربانندی راوړی ، خپل پښی دربانندی اړوی ... دخپلی کالا د جوړولو په کار کی مود پښخی دختی دپغو لولپاره اشرونه دربولی ستاسونه غږ هم نه خپزی ... خو چې د خپل اولاد د

هغه صحنه یی مخی ته را غله چې کلیوالو غوښتل ښوونځی جوړ کړی خو (... صيب) مخالفت کاوه او همدا یی ویل چې :
- که دا «شيطان خانه» مو جوړه کړه ښه ورځ به ونه وینی ...

او بازو گي هم ډیری هلې ځلې وکړی چې دښوونځی د جوړ یډو مخه ونیسی خودا باتور و ، دده زوی و چې د (... صيب) او بازو گي په مقابل کی و درید . بزگران یی قانع کړل . په آيا تو زوی و چې د (... صيب) او بازو گي په مقابل کی ودرید .

فرض ده ، او کلیوال ماشومان دی ښوونځی نه ولاړ شی .

تر هغه وروسته د (... صيب) نیت باتور ته وران شو . که څه هم چې باتور په خپل کار لگیا و . دورځی له خوا به یی له کلیوالو ما شو ماو سره لوست وایه او وروسته تر غرمی به یی د ښوونځی په وټانی کی ختی کولی . ورځ په ورځ د ښوونځی دیوالونه پورته کیدل .

شاتور ته هغه ورځ هم وړیاد شوه چې باتور د (... صيب) په مخکی بزگران دی ته

کلی کی انگاره شوه چې (... صيب) لاس پولي نه ها خواکښه کړیده او څه موده هم یی بازو گي ته هم احوال وړ کړی و چې پسا کلی کی نور نه ځانیزی راخه له موږ سره . ملگری شه ... او بازو گي هم پښی کړلی وی . کله چې (... صيب) او بازو گي کلی پوښو بزگران یی خو شا له شول خو له شاتور سره همیشی اند پښته ملگری وه . څکه د هغوی نیت باتور ته ښه نه و . هغوی پو هیل له ښه پته وه ورته چې دا کلیوال او دا بزگران داخترگران او او - ستا کاران چا په کلی کی لمسولی دی چې د مخورو په گټه په اشرو نو کی گډون ونکړی او خپل حق و لاسواپی . او دا بزگران چا داتقلاب په موږ چو کی ځای په ځای کړیدی .

له باتور سره د هغوی سخته وړانه و ، او کر که یی تری کو له . او شاتور نه پته وه چې (... صيب) او بازو گي په هیڅکله د ده زوی با تور هیر نکړی ...

...

هسی خو دغذ انقلابی لوتمارو وړانو ونکړ او خو تری گوزارونه له پتڅو میاشکو راهیس دندوی په کلی باندی پیل شوی وو . خو د دی دوه را وروستیو اوونیو کی یی زورواخیست وو . و ډیر ځله به چې با تور ډر څه وپانند

وروسته شونو د شین خالی زده پسا دین دیده او پر له پسې به یی دباتور کترو خور دپښ دو کان ته لیز له چی «هکله» شو؟ شین خالی به باتور «هکله» باله . خود کار په شاتور په قبر کاوه او تر څه خواپا به یی ورلیدل .. څکه شاتور نه پته وه چر باتور وروسته تر مازدیگره په ښوونځی کر څه کوی .

باتور به وروسته تر مازدیگره له کلیوال او بزگرانو سره کتل . هغوی ته به یی خبره

کولی او هغه وسله چې له ښاره به راننلله په بزگرانو باندی ویشله او دغذ انقلاب لوتمارو د مقابلې لپاره به یی د مقاومت د تم سنبالولی ...

له تری کلونه دغچنوپښتواحوالو نه راتلل اشراو ودیلاتی کلی جومات وسوزاوه ... اشراو په جومات کی په چمی باندی ډزی وکړی . اشراو دکلی اخلوند چې ورسره ملگری شوی نه و وواژه ... اشراو دیستانی کلی ښوونځی ته اور واچاوه او ماشو مان یی وړیت کړ او داسی نور ...

په داسی حالاتو کی په شاتور په سوچ کی ډوب شو خود شین خالی له زړه نه په دان پښو ښاهار چاپیر شو او سخته به یی غوږی له .

...

اوهغه شپه په کلی باندی ژوری او پلنم چو بیتیا خادر غوږولی و . پواځی دکر دیو د له پسې آوازونه اوریدل کیدل اونور هیڅ غږ او غوږ نه و .

هدف پوهیدلی وهغوهره هم د ضد انقلابی او پرکي نړی اوریدل کیدی .. خو کلي د لوټمارو او غلو سر یې خلاص شوی و . نو ځکه جبهه پورته شوه :

سپا سپار کلیوالو خپل عزیزان خاوروته

وسپار ل . نشو و نشي مخي ته دباتور معلم او ځمرو کانو هدیره جوړه شوه او سری جنسای سپیدانو جنای برقیرو نو با ندی

وریدلی ... خودکلیوالو به غورو نو کسی نشو نځی زنگ پرله پسې شر تگید ه و په نه تم کیدو نکی نو گه شر تگید ه ...

دادباتور دسپادت دریمه شپه وه . خودشین

خالی اوښکی نه و چید لی . داندی شپې یې تر سپاره په اند پینو او مراووا او ښکو کی

نیری کړی . دلسم وار لپاره یې خو له جوړوله جی شانور ویو ښتی . خو شا نور

غوریده او خواب ی نه ورکاوه د کلسی بنس جی خپل شا هین له لاسه ورکړی و

پوهیده جی شین خالی څه تپوس کوی . شین خالی داتپوس کول غو ښتل :

منشیرین آکا لور ما موئی به چیری وی؟ ما مو نر دبا تور انجل وه

کابل - دمهکرو دیون ۱۰۶م بلاک
۱۹۸۰د کال دجون ۱۴ نیټه

جی دا خبیث اولوی شیطان دونه خلاص نه شی ... او بیا په ښوونځی بالندی دتزو باران جوړ شو .

دښوونځی ملازم ماشین جلاوه خړیدی کسی دښوونځی دوره لاندی لم خلاص شو دروازه پر والو خوله باتور دیوی شیبی لپاره پسرول وکړ خو بیا یې هم زنگ و شر تگاوه .

وروسته بیا باتور واوریدل چې له کلي نه

مخ نه ښوونځی له تزو سره یو خای دځمرو کانو بریده داروان دی اوله زنگ څخه دورو سستی

سرتنگ له پورته کیدو سره یوله ځمکه او اول آسمان ، کلي او غرونه دباتور په سرو

خرخیدل او زنگ غلی شو . دښوونځی ملازم لیدل جی څنگه غله او سپی کوتکان وروسته

دښوونځی تر سوز ولو په ښاکیری او تپینتی نه ځانونه چمتو کوی . پخپله یې دباتور سر

پر خپل زنگانه بالندی کښود او ځمرو کانو ته یې وویل جی دشمنان تعقیب کړی ... هر څه

یې جی غورونو له باتور نه غږ ته خوت . آیت

گولیو یوه شیبه هم باتور ته امان نه وور کاوه جی سوچ وکړی . پدی وخت کی دوه تنه کلیوال ونگیدل او ملازم جبهه کړه :

معلم صاحب ملگری و نگیدل ..
خان ټینګ کړه اویوه شیبه غله مشغول وساته ...

دبریننا دلیکی په خیر یې یو فکر په ما غروکی تیر شو را کوز شو و خان یې د ښوونځی جوړلی ته ور ساوه . د ښوونځی دزنگ سټک یې واخیست او پر له پسې یې دزنگ په شرتنگولو پیل وکړ .

دغه فکر په هغی شیبی کی دیوی معجزی د پېښیدو حیثیت درلود .

زنگ هماغسې شر تگیده او پر له پسې شر تگیده ... دیوی لندی شیبی لپاره نړی په ښوونځی بالندی بندی شوی . خوبه کلي دگولیو باران زود واخیست په ښوونځی با ندی د دزو سپکیدو باتور ته دام و د کس جی په کلي کی ځمرو کان راویش شویدی .

او دا هغوی دی جی ضد انقلابی لوټمارو جنگی محاسبه یې گډوډه کړیده ځمرو کانو د معلم

صاحب او ښوونځی آواز ته لیک وپلی و ... زنگ هماغسې شر تگیده ..

هغو مړه جی ځمرو کان د معلم صاحب په

باتور غر مه هم ډوډی نه وه و نسی . له سپاره راهیسې یې کلیوالو ته ټوپکو نه ویشل . ځکه چې هغوی د انقلاب د دفاع په نوم اود وطن د مور د نجات په خاطر د امنیتي قواوو د تقوی لپاره ورغوښتل شوی وو او هماغه ورځ سپار له کلي څخه خو خیدلی وو

دشپې لس بجې وی چې د کلیوالی ښوونځی پر دروازی بالندی لومړ نی نړ و شو .

دټوپک غږ د غره ییز کلي په قضا کی تاوړه اتاو شو ... په ښوونځی کی سر بیر ه په

با تور هغه شپه په ښوونځی کی ملازم او دری تنه نورو بزگرانو بیر ه کوله .

باتور دغږ په اوریدو ماشین را واخیست خپلو ملگرو ته یې و ظیفی ورکړی او په دری خوا ووکی یې تقسیم کړل . متقابلی نړی پیل شوی . باتور لیدل چې په کلي بالندی هم سختی گولی اوری اوداسونو د پښوله نالونو څخه پر پښاوی خپری .

خو شیبی وروسته پر ښوونځی بالندی نړی لایسې زیاتی شوی . لکه چې د لوټمارواصلی هدف ښوونځی دی چې بایدوران شي او باتور ووژل شي . ښوونځی دا وخت دټولو خلکو او انقلاب د هیلو مر کز و .

گردوگاه دیگر نیز چنان در تالعات غوطه و در ش
می سازند که اشک بچشم می آورد و غم گسنگ
پسر ایسم و خواستی و لذت
بخش در دلش خانه میکند *

و در تمامی این لحظات ، در همه دقایق
که استاد می نوازد و آهنگها را یکی پی دیگر
به اجرا می آورد لبخند گرم و مهربانانه اش روی
لبانش پاشیده است و نگاهش در سکوت سنگینی
خود گاه نوازنده از گروه ارکستر را مورد
تشویق قرار میدهد و گاه هم کمترین اشتباه
را که به وسیله نوازنده دیگری رخ داده است
شماقت میکند *

اینک برنامه هنری پایان میابد و استاد
در میان کف زدن های ممتد و قطع نشدنی
آنانیکه در محفل هنری او گرد آمده اند از جای
برمی خیزد سری به تعظیم فرود می آورد و
استیج را ترک میگویند *

بی آنکه اندکی غرور از این همه استقبال
و تشویق و مورد توجه بودن در سیمایش نقش
بسته باشد ، آری چنین بود هنر استادی که
اینک جای او در میان ما خالی است و اشک
در چشم دوستان و هنرمندان هنرش هم چنان نشسته *

روانش شاد باد که بزرگ مردی بود در هنر
معاصر کشور ما *

استاد محمد عمر این بی عمتا نوازنده رباب

از: ر. دریا

این خبر هیجان انگیز و درد ناک بود - استاد محمد عمر مرد

...ور باب

در کشور ما

بی پدر شد

«اومیگفت :

سازو دارم وقتی چشم از جهان فرومی بندم
اطمینان داشته باشم که هنر رباب نوازی در
کشور من زنده میماند و مگر نه در آرامش نخواهم
مرد *

«استاد محمد عمر در هنر رباب نوازی هنر مندی
بی همتا در کشور ما و در جهان بود - چرا که
این هنر بومی در کشور های دیگر استادی
ندارد *

* پنج استاد بزرگ و دانشمند موسیقی
استادی محمد عمر ربابی را مورد پذیرش
قرار دادند و این عنوان هرگز بر اساس ذوق
و خوش آمدن فلان مسؤول دولتی و یا شخص
با نفوذ به وی اعطاء نشده است *

«استاد بودن هرگز معنی آن را ندارد که
انسان از آموختن بی نیاز گردد ، چه بسا اتفاق
افتاده است که من از شاگردانم رموزی تو را
آموخته ام *

«امروز هر کس که در کشور ما و یا در گوشه یی

از جهان نیک رباب می نوازد به نحوی شاگرد
استاد محمد عمر محسوب میگردد *

«کمتر اتفاق می افتاد که در دستر خوان
ظفرانه او چند نفر همچنان غذا صرف نکنند و بعد
از آن آهنگی نیز از رباب استادن شود *

تارها زیر فشار انگشت دست استاد به لرزه
می افتند و در هر لرزش و نوسان خود حالتی
از احساس گرم آدمی را به تبارز می کنند ،
انگار می خواهند تا بی باشند از اندوه شکست
ها و غرور پیروزی ها ، از خشم های گریخته

بسا اتفاق افتاده است که من از شاگردانم رموزی تو را آموخته ام

رباب این سازمحل افغانستان برای محمد عمر فقط يك آله نواختن نبود بلکه استاد درنواي این ساز خود را میافت .

آواز خوان اعطاء نمیشد - بلکه رسیدن به این مقام مستلزم داشتن آگاهی ، دانش و تسلط کافی در زمینه هنری و گذشتادن جلسه های امتحان در نزد استادان آگاه بود و استاد محمد عمر همه این مراحل را با پیروزی دنبال کرد و آن روز این پنج استاد برای تعیین سر نوشت هنری محمد عمر ربابی به شور نشسته بودند در حالیکه قلب نوازنده از شدت هیجان و التهاب در سینه به شدت می تپید . بالاخره در وازه اتاق باز شد و یکی از استادان صدا زد :

استاد محمد عمر بیایه درون !

و به این شکل استادی او مورد پذیرش و متعنان و بعد از آن مقامات رسمی قرار گرفت . استاد محمد عمر هرگز نمیخواست دانشش در زمینه رباب نوازی با او یکجا در گورستان بخوابد از این رو با تمام توانی که داشت در تربیه شاگردانش میکوشید و استعداد های جوان را بارور و شکوفا می ساخت .

او چه در داخل و چه در خارج کشور شاگردانی فراوانی داشت و نه در کشور ما و نه هم در خارج از مرزهای ماهرگز کسی در نواختن رباب بیای او نرسید و از این رو رباب نواز بسی همای کشور و جهان لقب گرفت ، اما از افتخارات اوست که امروز هر کسی که نیک رباب می نوازد و کارش از ارزشی بر خوردار است به نحوی از دانش گسترده استاد محمد عمر استفاده برد ، و مایه های هنری خود را به همت او شکوفا ساخته است .

لطفا ورق بزنید

صفحه ۱۳

را هم زمزمه میکرد .

پدرش که شاهد استعداد پسر در آواز خوانی بود باز هم مشوقش شد و آنقدر کوشید تا صدای پسر نوجوان به یکتگی رسید . وقتی رادیوی کابل گشایش یافت محمد عمر بیشتر به قسمت آواز خوانی جوان به اجرای آهنگهای پرداخت که در آن زمان هواخواهان زیاد داشت ، اما کوتاه مدتی پیش نگذاشت که شوق آواز خوانی را از سر راند و تنها به رباب پرداخت .

رباب این سازمحل افغانستان برای محمد عمر فقط يك آله نواختن نبود استاد در نواي این ساز خودش را میافت و خودش را فراموش میکرد او غم عایش را از پرده های رباب بیرون می ریخت و در خلوت با همیمن ، وسیله بود که به آن حالت روحانی دوست داشتی ، آن خلوصه پر کیف دست میافت

استاد محمد عمر هرگز از اندوختن دست نکشید ، او هر چه میدانست تشنه ترمی نشد و باز هم میخواست بیاموزد شورهای تازه را کشف کند ، نواهای نورا از تارها بیرون کشد و شکل تار خود را علمی تر و فنی تر سازد ، مشق و تمرین او در نواختن رباب و سودجوی از درس استادان هرگز برای او پایانی نداشت . تا اینکه در رباب نوازی به مرحله بی همایی رسید و شیوه کارش مورد توجه بزرگترین استادان موسیقی وقت قرار گرفت .

استاد قاسم ، استاد غلام حسین استاد نیک گل استاد معراج الدین و استاد چاچه محمود که هر یک از دانشمندان و نام آوران دوران خود در هنر موسیقی به شمار می آمدند کسانی بودند که بعد از شور و مشوره فراوان پیرامون شیوه کار محمد عمر ربابی و مهارت و آگاهی و توانایی او در نواختن و میزان آشنایی اش با اساسات موسیقی هند بر آن شدند تا لقب استادی رابه وی اعطاء کنند .

روزی که شورنمایی این استادان بعد از یک جلسه امتحان چند ساعته از يك اتاق در بسته جریان داشت برای محمد عمر روزی بود فراموش

در کشور ما و در جهان ساز آن روز که چشم به دنیا گشود موسیقی در گوشش طنین انداخت او در تمام مدت زندگی کوتاه اما بارور و پرثمر خود با موسیقی زیست ، تا آخرین لحظات زندگی اش هنر خود را در خدمت دوستداران هنر قرار داد و تا چند ساعت پیش از آنکه چشم از این جهان بربندد می نواخت و شادی می پراگند .

آن شب ، شب مرگ استاد هنر مندان کشور از رادیو تلویزیون و سینما و تئاتر و آنانی که در شعر و قصه و نقاشی به آفرینش می پرداختند همه در محلی گرد هم آیی داشتند و او ، استاد محمد عمر در این شب ، شبی که برای او فردای نداشت ، ساعت ها رباب نواخت و گروه نوازندگان محلی را رهبری کرد .

استاد در این شب سیمای اندکی خسته ای داشت ، مثل همیشه نبود ، کم حرف میزد اما پر شور تر از همیشه می نواخت ، انگار میدانست که این آخرین دیدار او در جمع دوستان است ساعت ازده گذشته بود که محفل پایان یافت و استاد راهی منزلش شد و صبح وخت بود که ناگهان خبر مرگ استاد همه را میبوی ساخت و همه دوستدارانش را به سوی خانه اش گشاید .

استاد محمد عمر هفتاد و پنج سال عمر کرد هفتاد و پنج بار بهار را دید و هفتاد و پنج بار هم شاهد برگریزهای پائیزی و سوز سرمای زمستانی در دنیای ما بود .

سال ۱۳۸۴ شمسی بود که او در خرابات آنوقت کابل دیده به جهان گشود پدرش محمد ابراهیم رباب نواز و طبله نواز مشهور و شناخته شده دوران خود بود و پس از همان خردسالی و در سنینی که هم سالانش جز به بازی نمی اندیشیدند به آموزش مبادی موسیقی نزد پدر پرداخت و هنوز پیش از نه سال نداشت که سوار عالم موسیقی شد . خود رباب را بدست گرفت و هنر نوازندگی رابه آغاز گرفت .

رباب نواز نوجوان آنوقت صدای گرم و دلنشین داشت و گاه هم چنان که می نواخت بیت و غزلی

استاد محمد عمر هفتاد و پنج بار بهار را دید و هفتاد و پنج بار هم شاهد برگریزهای پائیزی و سوز سرمای زمستانی در زندگی بود

تکامل خود میرسد و شاگردان امروز همه استادانی توانا میگردند و هنر رانه در خدمت پولاندوزی بلکه در خدمت مردم خود قرار میدهند و بدست آورد های هنری شان تجارت نمیکنند .
و بسیاری دیگر و در مصاحبه دیگر بود که گفت :

سزلم می خواهد بیاموزم و باز هم بیاموزم برای من لحظاتی که چیزی نورا فرا میگیرم از بهترین لحظات زندگی من است استاد بودن هرگز به آن معنی نیست که انسان از آموختن بی نیاز گردد . چه بسا که من از شاگردانم نکاتی را فرا گرفته ام .

در این زمینه که هنر مند راستین جامعه باید از چه خصوصیت هایی برخوردار باشد همیشه میگفت و تاکید میکرد که هنرمند باید نمونه از رفتار نیک ، گفتار نیک و پندار نیک باشد - با مردم مهربان زندگی کند - هنرش را در خدمت خلق قرار دهد وقتی يك لحظه غرور را در احساس خود جای نهد و آموختن را فراموش نکند . و به راستی خود چنین بود و چنین زیست .

او با هیچ کس رقابت نداشت ، از موفقیت دیگران خوش می شد و با همکاران صمیمی و مهربان بود و این صفات پایه های محبوبیت او را استحکام می بخشید چنانکه شاید کمتر کسی را بتوان یافت که از او جز به نیکی یاد کنند استاد محمد عمر در کنار شاگردانش

استاد محمد عمر در کنار شاگردانش

را ، در میان خانواده قرار داشتن را و هنرم را در خدمت مردم خود قرار دادن را هرگز نه به پنجاه هزار افغانی معاش ماهانه و نه به خیلی بیشتر از آن سودا نمیکنم .
من مرد آزاده ام و به فقر شرافتمندانه ام هم افتخار میکنم .

و در همین گفت و شنود بود که استاد در جواب سوال دیگری چنین گفت :

سزلم می خواهد و آرزو دارم آنگاه که می میرم اطمینان داشته باشم که هنر رباب نوازی زنده میماند و موسیقی در کشور من به اوج

در نگهبانست زندگی به ابتدای ترین شکل ممکن آن مورد نیازش بود ، دل نیست ، خودش در يك گفت و شنود اختصاصی بعد از سفری که به امریکا داشت صورت گرفت .
در همین زمینه به پاسخ يك پرسش نگارنده گفت :

درست است که بمن ماهی بیش از پنجاه هزار افغانی حقوق میدادند و انتظار داشتند که مدت طولانی در کشور امریکا اقامت کنم و به تدریس رباب نوازی در آکادمی های موسیقی آن کشور بپردازم اما من بودن در کشور خودم

مرحوم توکل شاه ، اکرام روح نواز ، میر محمد عتیق الله ، نثار احمد ، بلبل شاه ، خلیل صدیق غلام حسن و حبیب الله از شاگردان به شهرت رسیده استاد محمد عمر میباشند که هر يك در زمینه کار خود از موفقیت چشمگیری برخوردارند و این ها سوای صدها شاگردی اند که استاد آن هارابه تربیه گرفته و اینک در همه جای کشور و در بسیاری از نقاط جهان مکتب او را بیای ایستاده دارند و از روش او در رباب نوازی استفاده می کنند .

استاد محمد عمر بارها به کشور های اتحاد شوروی ، هند ، ایران ، یوگوسلاویا و چین سفر کرد و باری هم در ایالات متحده امریکا به طراحت مقامات هنری این کشور به سه تدریس رباب نوازی پرداخت و شاگردی را در شوروی و امریکا به تربیه گرفت استاد محمد عمر علاوه بر مهارتی که در نواختن رباب داشت آهنگسازی ماهر بود و رهبری ارکستر محلی افغانستان را نیز خود عهده دار بود ، تعداد آهنگهای او به سه صدها میرسد ، او در رباب نوازی سبک خاصی را ابداع کرد که خصوصیت های آن را باید رباب نوازان معروف و استادان فن به شناخت آورند .

در مهمان نوازی کمتر هنر مندی بیای او میرسید و کمتر اتفاق می افتاد که دور دسترخوان او خالی از مهمان باشد .

شاگردانش به خاطر صفا و صمیمیت و مهربانی استاد احترامی فراوان برایش قایل بودند و روزی نبود که یکی دو نفر آنان از کابل و یا نقاط دور دست کشور درب خانه اش را نکوبد ، غذای با اوصاف نیک و بعد از نان پنجه ربابی استاد انه نیز نشنود .

او - انسانی فقیر و وارسته بود که هرگز در تمام دوران عمر خود به مادیات بیش از آنکه

در محکمه فایلی چه خبر است؟

مرد دهر چه توبه می گفت

زن قبول نمی کرد

شوهر زن جوان قیافه خسته و لبها سپای
کنیف داشت چشمها و الا شه ها یش فرو رفته
و بینی تیفه زدگی اش توجه را جلب می کرد
و وقتی حر فهای نه تمام شد سر د گفت:

هوش کنید که حر فهای ایندو زن را باور
نکنید هر دو یشا ن درو غگو هستند در حقیقت
طاقت بی یو لی مرا ندا رند تا همی پارسل
در خیر خانه نا توانی داشتیم که بی یو ل
شدم و رهایش کرد م و فعلا يك یو جسی

دارم که هر صبح آتزا بدوش می اندازم
و ما لبای کهنه را از خانه ها جمع میکنم
یعنی کهنه زری کو هستم و روزگار خود
را می چلانم و قوت و لایموت می کنم
مگر چه کنم که اینها قناعت ندا رند در
همین اواخر زلم سر پشوا شده و اگر
مقصودش این باشد که برود و يك شوهر
جوانتر بگیرد همرا ی پدر خود غلط کرده
اگر گلو یم را بز نند حاضر نیستیم او را

زن جادری دار گفت: پدر، این چهار کودک زیبا و معصوم را هرگز دیده‌ام و بی‌عیش خود رفته است

او طفل معصوم با ز چطور شود . حیف ای رها کنیم . آخر منم جان می کنیم و زحمت
می کنیم برای همین خانه .
زن گفت : حالی سر گپ خود اینست
هستم طرفت که می بینم موها یم سیخ
می شود اگر همین حالا هم آشتی کرده
برویم به مجرد رسیدن به خانه مرا زیر لک
و گوب می اندازی آخر چرا مرا طلاق نمی دهی
و چرا مرا برای زچرو شکنجه نگهداشته
ای ؟

مرد رویش را بطرف من نمود و گفت:
گو ش کنید همیشه جان همه حر فهایش
سرتا یا دروغ است همی هشت روز پیش بیهانه
اینکه خانه نه خودمی رود از خانه بیرون رفت
در حالیکه آنجا نرفته بود و چند روز گم بود من همه
چا را گشتم ، به تمام شفا خانه ها و ترفایکی
حاضر شدم مگر اثری از او نیافتم منتظر شدم تا
خودش بیاید ، خودش آمد من برادرانش
احوال دادم ، آنها او را چند سیلی و چپلاق
زدند و همی موضوع بود که زن خشمگین کرد و
امروز عریضه کرده و هر دو پا را در يك
موزه کرده و طلاق میخواهد عریضه اینک
من محکم بگیرم ش که کجا بسوده . زن
میگوید خانه نه ام بود م او نه از ش
پیر من ، مگر نه در پنجمت خاموشی هاند
و حر فی بلبل لیا و رو .

بقیه در صفحه ۴۹

مرد مرتب اصرار می کرد: او زن بیا از عریضه و عریضه بازی بگذر و بپایان برو، هر چه
توبه گویی قبول می کنم .

وقصه‌ی زنی با چهار کودک زیبا

و معصوم

اینبار باز هم فریاد زنی از همه بلند تر
فضای اتاق قدیمی محکمه را فرا گرفته
بود . با وجود یک لحظی آرام داشت مگر
صدایش خیلی بلند بود طوری که از درد
درویشی حکایت می کرد . او زن جوانی
بود که چشمهای کوچک آبی ، پوست
سفید و غیبی زیر کمر داشت ، گرتی دامن
گلایی پش و چادری چناری رنگ بزر
داشت که آتزا بالا نموده بود . (بگفته
خودش طلبی هستند)
او خوش را نوریه واز رنگ روان
کوستان معرفی نموده و اصرار
داشت که با طلاقش موافقه شود و مرتب
میگفت دیگر از خانه و زندگی با این
مرد تو به حیف حیات و جوانی من که در
پای تو صرف شود ، تو مرد بیکار و بیچار
و مفت خواه هستی ، مگر دیوانه شده ام
که باز خود را زیر لک و گوب تو بیاندازم
با اضافه فحش و دشنام .

و رویش را بطرف قاضی محکمه نموده
گفت : او عاقبتی صاحب خوا هستی می
کنم . قسطنطنیه هم که مرا از سر
این مرد خلاص کنید .
و ادامه داد: چهارده ساله بودم که
با این مرد بزور عروسی کردم و تا کنون
که تقریباً ده سال از آنوقت میگذرد
یکروز آب خوشی از گلو یم پایین رفته
و تا کنون در پیش از ۳۰ تاجیل خانه میزور
بودم ام ، در هر خانه ای که می بود یم بعد
از مدت کوتاهی جواب گفته می شد یم
وعلتش همها نان زیادی بود که شوهرم
بخانه می آورد و خوش بیهانه های مختلف
از خانه بیرون می رفت و بعد از مدت
طولانی غیبت دو باره سرو کله اش پیدا
می شد و واضح است که صاحبان خانه ها
بعد از متوجه شدن این موضوع قهر
شوند و جل و پوستک ما را بکوچه اندازند
در تمام این مدت به عذر و تزاری و سر به
های من توجه نمی کرد . او به بی غیرتی

تنگناستی گناه نیست

اشخاص

تار تسوف گردی گریچ (گردی)
(یک تاجر)
ترومند
پلگیا یگرونا (پلگیا)
خانمش
لبوف گردیونا (لوبا)
دختر شان
تاتسوف لوبیم کار پیچ (لوبیم)
برادر بداخلاق گردی
گوشنوف، افریکن سویچ (گوشنوف)
مالک کارخانه
میتیا
یاشا
گریشا
پدری دو تمند
آنا
مانا
لیزا
دوستان لبوف گردیونا
یگروشکا
از اقوام دور گردی تارتسوف
ارینا
وهمنان
محل صحنه، در شهرک یلو تید،
خانه گردی تارتسوف
پرده اول
خانه کوچکی از منزل گردی تارتسوف که به
منشی اواختصاص یافته، تختخوابی سمت
چپ و کت بند سمت راست، کلکینی سمت
چپ سیت و چوکسی روبه روی آن
میزکار و چوک بلند چوبی طرف چپ، گیتاری
بالای تختخواب پدیدوار آویخته و اوراق کاغذ
روی میزها پراکنده است.

اول

میتیا روی اتاق قدم می‌زند یگروشکا روی
چوکی نشسته مشغول مطالعه الحسانه قدیمی
روسی به نام «بواکارو لویچ» است.
یگروشکا (می‌خواند) «سرور و پدر من، شاه
گریبیت و ولویچ، من نمی‌توانم، با او عروسی
کنم، زیرا از آغاز جوانی پادشاه گویدن نامزد شده‌ام
میتیا: اقوام به‌خانه اند؟
یگروشکا (انگشتش را روی صفحه می‌گذارد
تا خط را هم نکند) نه، همه اسب سواری
رفته اند، غیر از گردی گاریچ. (دوباره مصروف
مطالعه میشود) بعد گریبیت و ولویچ به دخترش
گفت «..... (دوباره انگشتش را روی کتاب

می‌گذارد) او مثل یک دیوانه گشته، چنان
جیغ زد که گریختم (می‌خواند) بعد پری ملتیرسا
پیشخدمتش لیچارد را فراخواند.
میتیا: کی دیوانه اش ساخت؟
یگروشکا (انگشتش را دوباره روی کتاب
می‌گذارد) «کاکالوبیم» روز دوم تعطیل، کاکا
لوبیم برای صرف شام آمد. مست شد و
گیرهای مقبول روی حویلی را کند. من نزدیک
بوداز خنده به‌مرم. همه می‌خندیدند.
اما کاکا گردی خشمگین شد و کاکا لوبیم را
بیرون کرد. حالا او پیش گدایان دالان کلیسا
رفته.
کاکا گردی می‌گوید، لوبیم اورادر تمام
شهر رسوا کرده. می‌خواند «و گفت شهرها را
محاصره کن»
میتیا (از پنجره بیرون می‌بیند) معلوم میشود

کمیلای در سه پرده

(پلگیا یگرونا با شال زمستانی وارد شده دم
در می‌ایستد)
سوم
میتیا و پلگیا
پلگیا: میتیا، میتیای جوان.
میتیا: چه خدمتی است؟
پلگیا: بیابالا. شام را با ما صرف کن.
می‌توانی با دختران بنشین و بخوانی.
میتیا: نهایت سپاسگزارم. خیر، می‌پایانید
مأم.

پلگیا: چرا تنها بنشین؟ خوب نیست
می‌آیی؟ گردی هم در خانه نخواهد بود.
میتیا: خیلی خوب. می‌خواهم مطمئن شوم.
پلگیا: اورفته. باز هم رفته پیش....

برگشته اند. بلی. خودشانند، پلگیا، لوبا
و چند تا مهمان.
یگروشکا (کتابش را به جیبش فرومی‌برد)
من بالا می‌روم. (بیرون می‌رود)

دوم

میتیا (تنها) آخ، این چه زندگی است. روزهای
تعطیل، همه بیرون می‌روند، من تنها میان
این جار دیواری، نه قوم نه خویش نه دوست
نه آشنا، کسی ندارم بگویم زنده‌ام یا مرده.
از همه بدتر..... دیو بزند این همه کارها
(پشت می‌نشیند و به اندیشه فرومی‌رود
با خود زمزمه می‌کند)
کیست تا وصف کند چهره زیبایش را
ابروان سیه و چشم قریبایش را
چشمان گریبا، همین طور است. دیشب
وقتی از کلیسا برگشته بود با جامه بی‌آستین
سیاه و روسری که دور چهره اش را پوشانیده
بود چقدر زیبا معلوم می‌شد؟ هرگز دختری
را چنان زیبا و دوست داشتنی ندیده‌ام.
(دوباره زمزمه میکند) آه این عشق و محبت از
کجا آمد پدید؟
فرصت خوبی است برای نشستن، می‌توانم تمام
روز را بنشینم و به خیال اوباشم. دلم از دوری
او چاک شده. بیچاره، بیچاره دل (دست‌ها
را به چهره می‌گیرد و خاموش می‌نشیند)

نمی‌دانم چه بر سر گردی آورده اند. درست
است که آن روزها دولت مند نبودیم، اما خوب
آرام بودیم می‌خواستیم همه مردم آرام باشند
حالا او کاملاً عوض شده. همه چیز را از زاویه
تازه می‌بیند. همیشه در فکر مود و فیشن
است. بلی! چنین است. به من می‌گوید، کلاه
بیوش! شما چنین چیزی شنیده اید؟ آیا لازم
است من در چنین سن و سالی برای مردان
آرایش کنم؟ او هرگز عادت به می‌نوشی نداشت

واقعا نداشت. هرگز. وحالا با این افریکن
سویچ می‌نوشد. این شراب است که به
(انگشتش را روی پیشانی می‌گذارد) مغزش
رفته، هوم (مکت می‌کند) اگر از من بپرسید
می‌گویم در پشت این کار ها فساد طبیعی بود.
است. اگر جوان بود رفتارش طبیعی بود.
یک مرد جوان باید خود را بسازد و لذت ببرد.
اما این مسخره است. شصت و نه سال. دهنم
را باز نکنید. می‌گویم توهر روز فکرت را
عوض می‌کنی پیران دیگر چنین اندیشه‌های
احمقانه بی‌ندارند اما او کجا قبول می‌کند؟ خیلی
سرنه است.

میتیا: می‌دانم. مرد بسیار مرموزی است.
پلگیا: لوبا درست‌نست که باید عروس شود
اما پدرش یک گپ را تکرار میکند: شوهری
به سویه‌اوانیست. جوان پیدا میشود اما نه برای
او. آیا قلب یک مادر چگونه تحمل چنین عذاب
را دارد؟

میتیا: شاید گردی می‌خواهد برای لوبا
از مسکو شوهری پیدا کند!
پلگیا: کی می‌دانه چی در سر این مرد است
مثل یک حیوان وحشی به من خیره میشود
و یک کلمه هم نمی‌گوید. مثل اینکه من مادرش
نباشم. جرات ندارم دهنم را واکنم. همیشه
باید غم دلم را به بیگانگان بگویم تا دل بیچاره‌ام
را تسلی دهم. دیگر هیچ (برمی‌خیزد) میتا،
جوان، شام بیایی!

میتیا: خواهم آمد، مام.
(یاشا داخل میشود)

چهارم

دیگران ویا شا
پلگیا: آوه. یک جوان جذاب دیگر!
یاشا: شام بالا بیابا خانم ها بخوان تودرین
کار استادی، گیتارت را هم بیار.
یاشا: خیلی متشکرم زن کاکا. این مجلس
را نهایت خوش خواهد ساخت.
پلگیا: خوب. من دیگر می‌روم. می‌خواهم
بیشتر جرتی بزنم.
میتیا و یاشا: خدا حافظ.

(پلگیا بیرون می‌رود. میتیا روی میز
می‌نشیند و در اندیشه‌های دور و دراز فرو
می‌رود.
یاشا روی تخت می‌نشیند و با گیتار مشغول
میشود.)

پنجم

میتیا و یاشا
یاشا: همه فامیل‌ها اسب سواری رفته

باشد. تنها چیزی که تعجب تو خواهد شد درج است.

بسیار بود به زندگی جور و جفا
اما زهمه عشق ستمکار تراست

(روی اتاق قدم می‌زند) تواسعار کالتسوف
را خوانده‌ای؟ مقابله‌ش می‌ایستد.

یاشا. بلی.

میتیا. او همه این احساس‌ها را به کلی تشریح کرده است.

یاشا. چنانکه هستند شرح کرده.

میتیا. بلی محض چنانکه هستند (دوباره قدم می‌زند) یاشا!

یاشا. چی؟

میتیا. من هم تصنیفی ساخته‌ام.

یاشا. تو؟

میتیا. بلی من.

یاشا. بگذار آهنگی ساخته آنرا بخوانیم.

میتیا. اینست. (ورقی را به دستش می‌دهد.)

من قدری محاسبه دارم که باید انجامشان بدهم شاید گردی آنها را بخواند. (می‌نشیند و به نوشتن آغاز می‌کند.)

(یاشا گیتار را برمی‌دارد و ساختن آهنگی را امتحان میکند. گریشایا اکوردیون وارد می‌شود.)

ششم

دیگران و گریشایا

گریشایا. احترام عرض می‌کنم، برادران (در حالیکه اکوردیون می‌نوازد. متناسب با نغمه اش می‌رقصد.)

یاشا. نادان! این را برای چه خریدی؟

گریشایا. معلوم است برای چه؟ برای اینکه بنوازم. (اینطور می‌نوازد.)

یاشا. موزیک وحشتناکی زدی. می‌گویم دورش بینداز.

گریشایا. فکر می‌کنی نمی‌اندازم؟ اگر بخوانم دورش می‌اندازم. پیش من پول چه اهمیت دارد؟

(بادست به جیبش می‌زند) گوش کن. وقتی من مست باشم مستم (اکوردیون را روی زمین می‌اندازد و می‌خواند.)

کوه‌ها بلند، دره‌ها پائین
بلند و پائین، هست دلنشین
دختری زیبا دور تر زمین
زیبای دیگر با من هم‌نشین

میتیا (بادست به شانه میتیا می‌زند) هی میتیا. چرا نشسته‌ای؟

میتیا. باید کارم را تمام کنم. (به نوشتن ادامه می‌دهد.)

گریشایا. میتیا من مست و خوشحالم.

به خوشحالی من شریک شو (باز همان دوبیتی کوه‌ها ... را می‌خواند.)

میتیا. ادامه بده. خوش باش

گریشایا. و پس از روزهای رخصتی ازدواج

بوزند ... فامیل تو هم. تو چرا نبودی؟

میتیا. آه یاشا. غرق شده‌ام. غرق بحری از غم‌ها.

یاشا. چرا؟ چه چیزی باعث غم تو شده؟

میتیا. اینهمه غم نیست؟ اندیشه‌های گوناگون به ذهنم می‌آید: مردی مثل من چرا به این دنیا می‌آید؟

مادر که مرا به دنیا آورده پیراست و به مراقبت ندارم ازینجا بروم.

گردی کاریج هم مسخره ام می‌کند بایک لقمه نان شب و روز از من کار می‌خواهد. همیشه

نداریم رابه رویم می‌کشد. مثل اینکه گناه من است که ندارم شده ام. مزدم را بالانمی‌برد

گیرم بخوانم جای دیگری بروم ولی مگر بدون واسطه ممکن است؟ راستش را بگویم قصد ازینجا بروم.

یاشا. چرا؟ اگر جای دیگری مثلا پیش از لولیف بروی همه چیز فرق می‌کند. البته

آنها هم دولت‌مندان و دل‌های مسهریانی دارند.

میتیا. نمی‌توانم یاشا. اهانت‌های گردی کاریج را تحمل کرده می‌توانم اما نمی‌توانم از اینجا بروم. این عزم من است.

یاشا. چه مجبوریست داری چنین گبی بزنی؟

میتیا. دلیل بزرگی دارم. من بدبختی بزرگی دارم که هیچکس درباره آن چیزی نمی‌داند به احدی نگفتم.

یاشا. به من بگو.

میتیا (دستش را به علامت امتناع تکان می‌دهد) چرا بگویم؟

یاشا. چرا نگویی؟

میتیا. اگر هم بگویم تو کمکی کرده نمی‌توانی.

یاشا. چه می‌دانم؟

میتیا. (به طرف یاشا می‌رود) هیچکس نمی‌تواند کمک کند من اسیر عشق لوبا شده‌ام

یاشا. چه می‌گویی میتیا؟ چگونه چنین اتفاقی افتاد؟

میتیا. که می‌داند چگونه اتفاق افتاد؟ اما تو خودت می‌دانی.

یاشا. بهتر است این اندیشه را از سرت بیرون کنی. میتیا. نتیجه بی‌ندارد.

میتیا. میدانم، اما نمی‌توانم دلم را عوض کنم.

(بالحنی جدی می‌خواند):

موسوی یکبار عاشق کی توانی عشق را آسان ببری از یاد؟

عاشقم من عاشق دو شیژه بی‌زیبا دوستش دارم.

بیشتر از خویش. پیش از همه دنیا عاقلانم باستمکاری ز عشقش بازمی‌دارند.

یاشا. و تو باید فراموش کنی میتیا. بین من و آنا ایوانوا هم‌سویه ایم. نه او دولتی دارد نه من. با آنها کاکایش مخالف ازدواج

داشت. اما تو. توهم برنده نیستی.

اگر بگذاری اندیشه ات در گیر این موضوع

خالی.

میتیا. می‌خواهم بیا موزم به معلوماتم چیزی زیاد شود.

گردی. بیاموزی؟ از آموزش چه میدانی؟

بهر است بگوشتی یک کورتی نو برایت بغری گاهی که مهمان داریم و توبالامیایی باعث خجالت

مائی‌شوی. این همه پول را کجا خرج میکنی؟

میتیا. به مادرم می‌فرستم. او پیراست و به کمک احتیاج دارد. کس دیگر ندارد که به او کمک کند.

گردی. مادر: تاول باید قیافه خودت را مثل آدم‌ها بسازی. مادر اینهمه احتیاج ندارد

یقینا اوازمود و فیشن چیزی نمی‌داند. اما می‌داند که چسان یک خوکدانی را پاک کند.

میتیا. من نمی‌توانم راضی شوم که مادرم را محتاج نگاه می‌کنم.

گردی. مؤخر: اگر نمی‌توانی خودت را به قیافه آدم‌ها دریاوری پس همینجا در سوراخت بمان.

وقتی چیزی به دست نداری خیال پلوزن. شعر می‌نویسد! می‌خواهد بیاموزد! می‌خواهد

خود را مثل یک کار خاله دار نشان دهد. احق با این کورتی به بازاریمنت!

یادت باشد چه می‌گویم. (به گریشایا) و توهم به پدرت خواهی گفت. پولش را به صندوق

می‌اندازد و می‌گذارد توبا کورتی روستاییان بگردی.

گریشایا. چه عیبی دارد؟ نوعست! از مسکو آمده. به بیست روبل خریداری شده ...

گردی. خیلی می‌فهمی! از آدم احمق مثل تو بیشتر ازین چه توقع میتوان داشت؟ پدرت

هم از تو بهتر نیست. احمق! به دنیا آمده اید و احمق از دنیا می‌روید.

گریشایا. فیدم.

گردی. (با هیبت) چه؟

گریشایا. هیچ.

گردی. نادان! کم زدن را هم یاد نداری

حیف کم برای تو، کم زدن با آدم‌های نادان مثل زدن لعل بر سنگ است.

همه بدون گردی تادرسوف هشتم

گریشایا. به خروس جنگی می‌ماند. اما اگر فکر میکند مارا ترسانده به راه غلطی رفته.

میتیا. (به یاشا) حالا خودت بین چگونه زندگی دارم. چه روز خوشی!

گریشایا. چنین زندگی آدم را به میخواری می‌کشاند.

ولی فکر نکن. فراموش کن. (می‌سراید) کوه‌ها بلند، دره‌ها پائین

بلند و پائین، هست دلنشین

دختری زیبا دور تر زمین

زیبای دیگر با من هم‌نشین (لوبا، آنا، ماشا و لیزا داخل میشوند)

ناتمام

خواهم کرد.

بلی، ازدواج می‌کنم. یک خانم ثروتمند را به همسری می‌گیرم.

یاشا. (به میتیا) این را گوش کن. بین خوش می‌آید؟

گریشایا بخوان من هم گوش می‌کنم.

یاشا (می‌سراید):

ددین گیتی ازین دشوار تر نیست که از همدی بیچاره گردی

به زیر آسمان بسی ستاره به دشت خشک غم آواره گردی

همه خندان و گرم سیر گلگشت

توبنشین اسیر چنگ غمها به می‌شویند یاران زنگ دل را

ولی درد تو کسی دارد مداوا؟

غمیت دان جوانسی و جمالت

مران از خویش عشاق جوان را

و گرنه می‌شوی همرا ز غمها

نیابسی باز این دور زمان را

گریشایا آرامش آهنگ را می‌شود وقتی آهنگ تمام می‌شود همه خاموشند.)

گریشایا. تصنیف زیبایی است. خیلی زیباست اما تأثر انگیز است. (آه می‌کشد) خوب، یاشا

بیا حالیکه آهنگ شاد بزن، غم انگیز بس است

آخر امروز روز تفریح و تعطیل است. (می‌خواند) چه می‌گویی تو من بساور ندارم

نمی‌گردی چرا یار سپاهی؟

یاشا. بنو از! (یاشا او را همراهی می‌کند) میتیا. شما از جست و خیز خسته نشدید؟

باید بنشینیم و یک آهنگ لایت بنوازیم.

یاشا. (ملودی را می‌گیرد و گریته‌ها روئیزه گریشایا. بنشینیم. (همه می‌نشینند))

ما جوانان شجاعیم و دلیر

می‌توانیم همیشه همه

کس چسان شاد

(گردی تار تسوف وارد میشود. همه آهنگ را متوقف میکنند و سر پا خیز می‌زنند.)

هفتم

گردی. اینجا چه کم است؟ مثل روستاییان جیغ کشیدن! (به میتیا) توهم؟ اینجا ده نیست که با دهاتیان داد و فریاد راه بیندازی خانه مرا به یک گلوب مبدل ساخته ای (به سوی میز می‌رود و کاغذ‌ها را بررسی می‌کند.)

این کاغذ‌ها چیست که هر طرف پراکنده شده؟

میتیا. بل‌ها را چک می‌کردم.

گردی. (اشعار کالتسوف و یک بیاض شعر را برمی‌دارد.) و این لاف‌کلات؟

میتیا. برای سر گرمی روزهای تعطیل است. کارم تمام شده بود چندتا شعر کالتسوف را نقل می‌کردم.

گردی (با لحن تحقیر آمیز). پوز عالی و جیب

نانه‌هایی

از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه: میر حسام الدین پرومند

سی و پنجمین سالگرد جمهوری دموکر اتيك خلق هنگري در آنکشور برگزار شد

کرده است. بیکاری کاملاً مرفوع گردیده و بیمه های اجتماعی بفع هم توده ها فعالیت دارد.

تعلیم کاملاً مجانی بوده و بخاطر بی نیاز ساختن مردم و مقابله با پرولتاریه تهیه مسکن سالانه ۸۰ تا ۹۰ هزار مسکن و هایش اعمار میگردد. بهمین منوال کارهای قابل ملاحظه ای نیز در جهت اقتصاد و کلتور انجام پذیرفته در کارهای ساختمانی و اعمار جامعه مترقی زحمتکش هنگري پیوسته از حمایت کشور های برادر سوسیالیستی متداوما برخوردار بوده و کمک های ارزنده و قابل توجهی دریافت داشته اند. به اساس پرنسپ های اترناسیونالیستی شوروی و هنگري و به اساس قرارداد منعقد فیما بین دو کشور در ۱۹۴۸ که در باره مساعدت و همکاری میان شوروی و هنگري امضاء گردیده، در اصل این سند با ارزش سیاسی انعکاس دهنده خواست های کشور مزبور بوده که بطور دستجمعی برامان برای صلح، امنیت و آسایش تمام کتله های بشری مبارزه مینمایند. این پرنسپ دوستی ملل مترقی از بوته آزمایش زمان پیروزمندانه بدر آمده است. سند موافقتنامه جدید همکاری دو کشور شوروی و هنگري که در سال ۱۹۶۷ امضاء گردیده، ریشه این دوستی را عمیق و عمیقتر میسازد. در هنگري فرصت بزرگ برای مشاغل ساختمانی در چوکات کسوپراتیف ها تنظیم شده در اختیار بوده و اتحاد شوروی مجدانه در مدرنیزه ساختن هرچه بیشتر هنگري کوشیده، بخصوص کنسپدن یک خط آهن زیر زمینی در بوداپست فعلاً در دست اجراست. هنگري از اتحاد شوروی نفت مورد نیاز خویش را در یافت میدارد. همچنان اتحاد شوروی هنگري را در کار ساختمان اولین کارخانه

هر دوستی و رفاه آغازی دارد. بهترین فرزندان هنگري پایه پای جوانان رزمنده شوروی، قهرمانی های خویش در مقابله با فاشیسم را بجا گذاشتند. رویا های مردم شوروی و هنگري بخاطر تحکیم مناسبات دوستانه با همدیگر، بحقیقت مقرون و منتهی گردید. در واقع این عساکر رزمنده شوروی بود که قلمرو هنگري را از چنگال متعرضین فاشیستی وارهائیدند و مردم هنگري در طرح یکزندگی نوین آغازیده و در راه ساختمان چنین جامعه مترقی و نوین مشکلات و مصایب فراوانی را پشت سر گذاشتند و تا این تاریخ دست سی و پنجم دهه از آنروز کار سپری میگردد. بنا هنگري شاهد تغییرات بزرگ اجتماعی و اقتصادی بوده و تحولات شگرف و اساسی آنجا رونما گردیده است. برترییکه در هنگري قدرت مردم استحکام یافت و از اثر آن جامعه از چنگال مناسبات کاپیتالیستی و بقایای فئودالی نجات یافت.

استعمار انسان بوسیله انسان پایان پذیرفت و زندگی مردم از ریشه تغییر یافت. در زمان میان دو جنگ، هنگري در ردیف کشور های کم توسعه یافته بحساب می آمد. عاید ملی در سطح کاملاً پایینی قرار داشت. جنگ جهانی دوم بسان یک فاجعه بزرگ درین کشور اثر نا مطلوبی را بجا گذاشت اما محصولات موجود هنگري به تناسب زمان قبل از جنگ اصلاً قابل مقایسه نیست و در حدود هشت چند ازدیاد یافته. در حال حاضر وسایل هوایی، موتور، ساختن ابزار، دوا سازی و صنعت، هنگري را در قطار کشور های پیشرو قرار داده است. کنون دولت برای مردم سلامتی و عدالت اجتماعی را گزینی

قوای هستوی حمایه و پشتیبانی میکند. برای توسعه دینامیکی کار دستجمعی دو کشور متذکره مثال های بیشمار وجود دارد. بیش از یک سوم حصه صادرات مجموعی هنگري به اساس پیوند های نزدیك و پروگرام های اقتصادی میان دو کشور مزبور، به اتحاد شوروی میرود. محصولات کسوپراتیفی بطور ثابت در حال رشد یابی است و یک پروگرام مستدام در زمینه محصولات کسوپراتیفی میان شوروی و جمهوری خلق هنگري برای فاصله زمانی (۱۹۹۰) امضاء گردیده است که هدف عمده همانا توسعه بیشتر امور اقتصادی و معسود محصولات اجتماعی است. دوستی میان شوروی و هنگري در برگیرنده تمام ساحات زندگی ایشانست. جهان میباید.

بکت از غواصان در صند پیداکردن مرجان های بحری

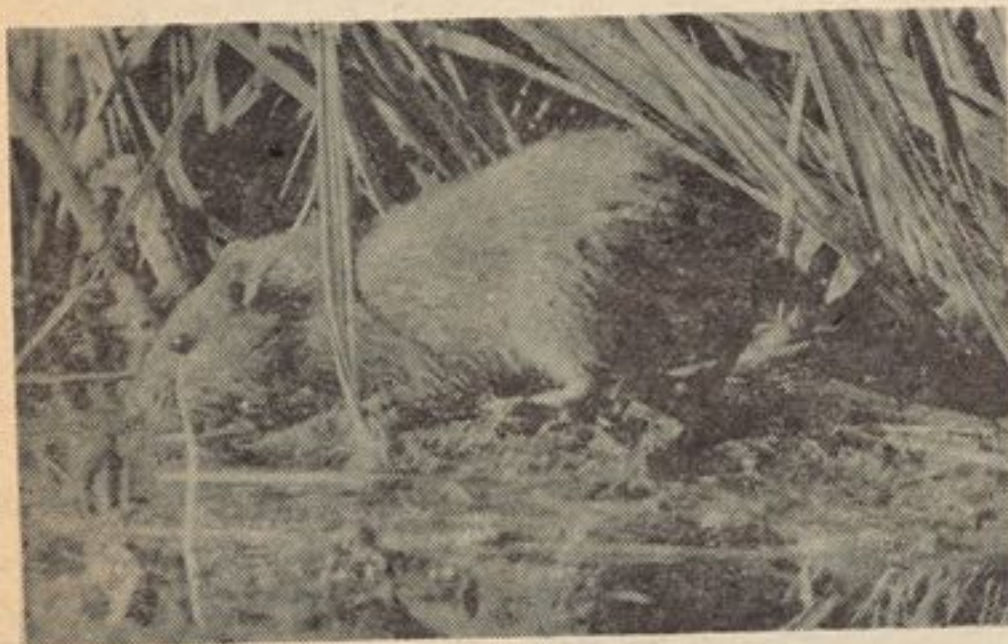
کشف مرجان های گران بها از اعماق شش هزار متری بحر اقیانوس آرام

که تما شاگر لظه های طویل بسوی آن خیره میشد. بعضاً در بسی ملل گیتی حتی مردان در ازمنه های قدیم خویش را با مرجان می آراستند بعضاً شبکاري ها بی صورت می گرفت و مرجان اشکال گوناگون سی بغود می گرفت و صنعتگران از مرجان آلات تزئینی و آرايشی خویش میساختند بعضاً به اشکال گل ها نیز مجسمه ها بی از مرجان ساخته میشد که جا پانی ها درین قسمت پیشقدم بود و بطول (۳۱) متری متر چنین مجسمه ها بسی میساختند. گرچه معمولاً مرجان ها سرخ است ولی مرجان های مکتوفه اعصار قدیم بعضاً سرخ تیره و سفید نیز بوده اند. گرچه سنگ مرجان طوریکه گفته آمدیم ریشه هزار ساله دارد و هزاران سال قبل برای مقاصد مختلف بکار گرفته میشد با این و صف

درازمنه های قدیم موارد استعمال مرجان زیاد محدود بوده و چندان جنبه تزیینی و آرایشی نداشت. معمولاً روی عقاید مختص به مردمان اعصار قدیم مادر کلان ها مرجان هارادر اثنای تعمید نوادگان شان اهداء میکردند و آنرا تبرک میشمردند ولی باگذشت زمان اهمیت مرجان بیشتر گردیده و مرجان راهتی را در دریای زمان بخصوص بمنظور آرایش باز کرد و سرورکار زنان با این سنگ فزونی گرفت و رفته رفته تدریجاً مرجان گرانبها تر از گذشته گردید. غواصان بعضاً از اعماق دریا ها و ابحار پارچه های مرجان را که بعضاً ارزشی بالاتر از (۵۰۰۰۰) مارک را میداشت، بیرون می آوردند. مرجان ها اینجا دارای رنگی سرخ بسان خون میبود و بعد از زیا بود

لیافته اند، بتا زگی ها از بحر اقیا نوس
آرا ۴ مر جان ها یی از اعماق شش هزار
متری کشف شده که کا ملا یی نظیرو یی
نهایت گرا نبها ست که آرا ۴ مر بو ط به
عصر یخ می پندا ولد .

موش های صحرایی انتقال دهنده طاعون و بسی مریض های خطرناکتر از آن

موش های صحرایی موجودات زیاد مضر خوانده شده اند.

های صحرایی چنان قرا ریک را پو ر
مونس سا لاته و سایل و مواد غذایی به
قیمت (۴۳) میلیار دما رک را از بین میبرد
و هر گاه این موجودات مضر و چود
نمیداشت و پاره از مواد غذایی را نمی
بلعیدند بدون شک يك قسمت از جهان
سوم اصلا پرو بلم کمبود مواد غذایی پراشان
دیگر مطرح نمیشود. يك تروپ از آنانیکه
روی زیان های موش های صحرایی و
طرق جلوگیری از زیان های ایسن
حیوانات موشوم به تروپ «میاو پا لو»
کار مینمایند و وظیفه شارا از جمله
تستگیری موش ها نیز تشکیل میدهند
مدعی اند که در قدم اول این موش ها
قابل شکار نبوده و تلک های مخصوص
اصلا کاری را از پیش برده نمیتواند ازینرو
به کمک شازده تن زهر موفق گردیدند
بقیه در صفحه ۳۹

وقتی در جایی غله و حبوبات باشند میلی ازین موش های صحرایی پوی
آنها را راه میکشند .

لاکت ها ، حلقه ها و لوازم آرایشی مرجان
با زار خو یی پیدا و مد روز گر دید
است . در بعضی از چوا مع در شصت سال
اخیر مرجان را بیشتر بشکل اشپای
آرایشی چون گو شواره ، لاکت و غیره
می آورند . مرجان در عهد باستان نیز
مورد پسند واقع شده بود ، يك تحقیق
بتازگی نشان داد که مصری های قدیم
بمقدار محاطت مرد ها یی را از گزند
مرجان را در قبر با مرده یکجا دفن
مینمودند . از طرفی این زنان هسپا نوی
ها بودند که در قرون وسطی آرایشی
بوسیله مرجان را در میان همدیگر
را یخ می ساختند و زنان متحول و تروتمند
نوار ها یی را که مملو از مروارید و مرجان
های سرخ قشنگ میبود بگردن می
آویختند ، تقریبا در سرا سر ارو پائیز
مرجان قدامت داشته و موارد متعدد دی
استعمال داشته بعضا تاج ها و گل های
سرخ نیز برای امپراتور ان ساخته
میشد . بعضا درموبل ها و فریج ها
پس از خاتم کاری مرجان نیز برای
قشنگ ساختن ابزار متذکره بکار گرفته
میشد . تقریبا قسمت اعظم مرجان در حال
حاضر از مرجان های حیوانی که در بحر
زیست دارند بسدست می آید معذالك
کسانیکه وظیفه دریافت مرجان ها را تضمین
اند ، ناگزیرند تا اعماق چند صد متری
ابحار در جستجوی مرجان شوند و مرجان
های خالص و قیمتی از دیوار ها و حصص
معینه واز نزدیک دیوار های سخره های
اطراف بحر بدست آورند . در سواحل
غربی (ساردین) حتی در اعماق بیش از
هزار متر غوا ها ن مجبور اند ، بشنا بند .
غوا ها ن مجلس با لباس ها و مجهز با
سایمان آلات مخصوص بوده و با چال
های خویش در سطح اعماق بحر خیزیده
و به مرجان ها بسدست میسازند .
با اینهم مرجان های بدست آمده همه قابل
استفاده نیست چه بعضا بیفایده گردیده
و از بین رفته اند بعضا شاخه های آن
شکستگی های داود که میسر است
قابل استفاده نیست . با این وصف حتی
پارچه های کوچک مرجان بدست آمده
بمجهز ما رک خرید و فروش میگردند . در
حال حاضر در مقابل سواحل هسپا نیه ،
در یونان و ترکیه باوصف وفور مرجان
در ابحار آلبا ، بیرون آوردن مرجان
ممنوعست معذالك در صورت لزوم و نیاز به
مرجان ، مرجان مورد نیاز کشور های متذکره
از جاپان ، مالیزیا و جزایر کارائی وارد
میگردند و این بخاطر است که مرجان
های موجوده بیسوده تلف نگردد اینکه
مرجان ها واقعا چه اند برای طبیعت
شنا سنان و کاشنگران طبیعت مدت
های زیادی و واضح نبود ، عده آرایات
و بعضا آرای حیوان می پنداشتند . تا
با لخره در قرن ۱۸ موفق گردیدند تا
مرجان را بد رستی پشنا سند مرجان
ها انواع متعددی دارند که بعضا بخاطر
ترکیب رنگ و مواد خاص خود شگفت
انگیز مینمایند . مرجان ها ییکه زیاد
تر مورد استعمال آرایش زنان قرار
میگیرد بنام (مرجان های نجیبه)

زنان بیشتر بدان توجه داشته و حلقه ها و
زنجیر ها ییکه برای گردن زنان بطور
لفظیف ساخته میشد بعضا هر کدام آن
پنجصد شکل حلقه گون کو چك مدور شکل
دیگر در متن خود میداشت که بذات خویش
از آثار عجیب بشمار می آمد ، بعضا مرکبات
داخل مرجان ها از مینا های رنگی
ساخته میشد . در آسیا در بعضی از آثار
از فیروزه نیز در پهلوی مرجان در آثار
تزیینی و آرایشی استفاده بعمل می
آمد . شاخه های درخت مرجان بسا ن
شاخه های طلا با ارزش بوده و برای
رقص های دونفری در دوران رنسانس مورد
استعمال داشت . در ساختن بعضی از
انواع آرایشی زنان آرایه در پهلوی
استفاده از مروارید و سایر فلزات نجیبه
و بعضا مرجان نیز بکار گرفته میشد ،
مخصوصا از اختلاط مرجان ، فلزات
نجیبه و مروارید و يك سنگ قیمتی دیگر
بنام (ایران) آلات تزیینی گرا نبها یی
میساختند که نمونه از همچو آثار اخیرا
بدست باستان شناسان افتیده . در چگونگی
پیدا یی مرجان ها با ید گفت که مرجان
ها نه تنها حیوانات بحری اند ، بلکه نباتات
سنگی نیز اند . بوجوب تازه ترین تحقیقات
مرجان های حیوانی فقط و فقط در آب
های شفاف و پاک میتوانند زندگی
کنند و پس (زابین) یکد ختر شازده
ساله برای مسافرات دریك مجلس رقص
با مادرش به نزاع پرداخت تا برایش
يك لاکت مرجان تهیه ببینند زیرا لباس
های مخصوص رقص با لک نیز تدارک
دیدم بود . مادرش بناچار حلقه مرجان
سوفیا خاله اش را ، بد خترش داد ، لاکسن
درین روز ها «زابین» لاکت مرجان را
برای جو اهر فروشی برد . مرد مذکور
بلافاصله (۱۵۰۰۰) ماریک در عوض همان
لاکت مرجان قیمت گذارد . زابین کنون
بخاطر این لاکت که خاله اش آخر الامر
آرا برای او منحیث تحفه تقدیم کرد
بیحد بر خود می بالد . گزارش ها واضح
میسازد که خالصا در چهار دهه اخیر

سه تن از کارگران بحری که وظیفه
پیدا کردن مرجان را برعهده دارند .

هنر و مردم

شهباز

دېر ټولت برشت درې ټوټې شعرونه

د هغو له پاړه چې زده کړه کوي وخت
 را رسيد لي دي
 هيڅکله وخت نه دي تير شوي
 البې زده کړه
 داسې نه ده سزده يې کړه
 پام چې زده تودن نه شي
 . . .

او شپيته گلنه سپر په زده کړه
 او د کور مير من زده کړه
 ته بايد رهبري تر لاسه کړي
 او در په دره ، لوڅه ، بر پناه دښوونځي
 او لو ست هڅه و کړه
 اي چې پخني دي وژني ، يو څه زده
 کړه .

اي و بڼه ، کتاب را واخه ، دا هم
 وسله ده .

ته بايد رهبري تر لاسه کړي
 او گرا نه په يو پښتنه مه شر ميړه
 چاته وخت مه ورکوه چې خپلي خبري
 په زور در با ټاڼي و مني

هغه څه چې دي پخپله نه دي زده کړي
 ته په هغه نه يو هيري
 د زده کړې پيسې ته ورکوي
 په هر گټه با ندي پسي گوت ته
 کيږده

او وپوښته داد څه له پاره
 ته بايد رهبري تر لاسه کړي .
 (۳) (لو گي)
 (د ژوند له انځور څخه)
 د سيند پر غاږه

ترو نو لاندې ، يو کور گي دي
 دمو ري نه يې لو گي خيژي
 که لو گي نه واي پورته شوي
 خومره به غم لري ښکاره ديد .
 هغه سيند موني او هغه کور .

. . .

څنگران
 دلته زاپه څنگرانو دريدل
 اوبې پاڼه سيند ته يې وکتل
 وي ويل : دېر وخت نه دي پاتي
 مو ډ دبا م دځنلې لمر يو
 موډ د کور پر غاږه ولاړ يو
 هوا څنگرو وښتيا ويل
 هغوی مړه شول
 او هلته چې هغوی و لاړوو
 اوس (برشت) و لاړ دي
 او دې پاڼه سيند قندا ره کوي.

(۱) (د نړۍ اوتيا)
 وايي چې شتمن يې نو و خوره ، وڅښه
 او ښاد او سه خو زه څنگه خو را لکولای
 شم ؟
 ځکه زه يو هيرم چې .
 دغه خواږه ديوه وږي له لاسه نښتول
 ډير لو مړني شيان

برټولت برشت بښاد گنار تياتر تجرب به گراي حماسي

بر ټولت برشت په کال ۱۸۹۸ کسې
 دا گمبورگ په ښار کې وز يږيد .

په ۱۹۱۶ کال کې د طب په زده کړه
 بوخت شو خو دو کاله وروسته يې
 پوهنځی پرېښود او جېبې ته ولاړ . کله
 چې له جگړې څخه بېرته را ستون شو
 خپل هنري ژوندنی پيل کړ . د برشت لومړنی
 ډرام په کال ۱۹۲۲ او وروستی يې په
 کال ۱۹۵۰ کې وښودل شو . برشت
 په ۱۹۳۳ کال کې دنازي فاشيستا نو د
 کلکي څارنې او ارتجاعې تعقيب له امله
 وېښتيد او په اروپا او د امريکا په متحده
 ايالاتو کې يې د ژور موندلو لیکلو او ښوولو
 دوام ورکړ . برشت د امريکا په متحده
 ايالاتو کې دعوامو د مجلس د يوې څانگې
 کمېټې له خوا وروغوښتل شو خو دې له
 امريکا څخه ووت او اروپا ته ستون شو
 برشت له ۱۹۴۸ کال څخه وروسته تر
 مړه پورې (۱۹۵۶) په ختيځ برلين کې
 استوگن و .

برشت زموږ د پيړۍ ستر هنرمند و دی
 انسانې هيلو او دخلکو خدمت ته متعهد
 او رسالت لرونکی شاعر او ليکوال و . له
 هغه څايه چې برشت د هنر او ادبیا تو
 د نړۍ مينه والو ته يو نا پيژندلی شخصيت
 نه دی ، دده په هکله دا وړندو خبرو پر ځای
 د لاندې دوو کرښو يا دو نه پسي يو او :
 برشت زموږ ډېر دوران - هغه د وران
 چې متعهد هنر تر ټولو لوړ او انساني هنر
 بلل کيږي - ډير ستر هنرمند وو . دده په
 ويل چې يوازي دا کافي نه ده چې خلک
 مو تر مړينې وروسته «ښه» و ښو لي ،
 بلکه بايد يوه ښه نړۍ نورو ته په
 ميراث پرېږدو .

داهم دېر ټولت درې ټوټې شعرونه :

گل

سوره همیشگی زنان نقاش

تهیه از : م . روحانی

است . با این همه ، اگر ما نگاهی به کنار نقاشان زن بینیم ، بی تردید آنان را درگیر با گل می بینیم . گل چیزی است که به زن نزدیک است ، با او همسایه است ، بدین ترتیب تکرار «گل» در آثار زنان نقاش غیر طبیعی نیست «گل» در کنار گل است یا گل در کنار «گل» است !! ...

ناگفته نماند که «گل» در آثار نقاشان زن ، گلی نیست که در حالت طبیعی آنرا می بینیم ، بیشتر زنان از گل به عنوان یک نمود واقعی سود نمی گیرند ، بلکه از فورم های آن در جهت کمبو زیسیون های نقاشی خود استفاده می کنند . در نتیجه گل های این گروه از نقاشان ، از طبیعت جدا می شود و افتاء کننده ذهنیتی می شود که تنها در بند ارائه زیبایی

هم غیر طبیعی نیست و حتی نباید بهره گیری ازین نمود را تقلید و تکراری در آثار زنان نقاش به حساب آورد .

مسئله ای که با عظمی شود زنان از گل بهره گیرند ، گاه اتفاق می افتد که در نقاشی زنان گل هستی خود را از دست می دهد و به نمودی تزئینی بدل می شود . این نکته نیز

زنان و دختران نقاش ، بیشتر به اشیا و نمود های خانگی عشق می ورزند . این حقیقت را بیشتر نقاشی های زنان بازگسومی کنند . در نقاشی های زنان ، آنچه بیشتر از هر چیز دیگر می بینیم ، گل و گلدان یا اشیایی است که در چهار چوب خانه هواره بان رو برو هستند . شاید یکی از عوامل این توجه بیش از اندازه بدان خاطر باشد که زنان بیش از مردان در خانه هستند و آنچه را که آنان می بینند ، مردان کمتر می بینند .

گل نمودی است که هر زن نقاش آنرا در نقاشی هایش نمایانده . «گل» مثل مقصودی پیوسته در آثار نقاشان زن تکرار شده است . زیبایی است که حضورش در خانه چشم را خسته نمی سازد و بابه نوعی چشم را نوازش می کند . هنگامی که انسان در یافت که «گل» همیشه در طبیعت زندگی می کند ، می تواند با او ، در اتاق او ... زندگی کند ، و از زندگی لذت ببرد . از سوی دیگر «گل» در مراسم شادی و یا سوگ (غم) نیز جای مخصوصی به خود دارد . در نتیجه با آنکه ورود گل را نقاش زنان به فال نیک میگیرند و رفیق خوب ایشان در خانه ها گل است . درعین حال نمی توان به نقش گل در آداب و رسوم این روزگار بی توجه بود . بهره گیری زنان از گل با توجه به تکانی که گفته شد ، چندان

یوسته بگشسته

هیل

از تار یخ باید آموخت

انگلیس هادر افغانستان و در مقابل افغانستان در مرحله اول از سیاست دفاعی و تلافی انگلی استفاده نمودند چنانچه می دانیم انگلیس ها در مبارزات استعماری خود در زمانیکه هندوستان را هنوز اشغال نکرده بودند و هم چنان در جریان اشغال هندوستان یک رقیب دیگر هم داشتند و آن رقیب فرانسه بود. در هندوستان با حیل ویرنگ های گوناگون و توطئه ها وسیع ها و هکذا با تلمیع و رشوه دادن به راجا ها و فئودالان هندی امتیاز اینکه فرانسه پدمست آورده بود از دستش خارج ساخته شد و بالاخره انگلیس در مسابقه اشغال و به تصرف آوردن هندوستان یک ناز میدان گردید و هند را تصاحب نمود.

همینطور هم انگلیس برای اینکه دولت افغانستان را توسط دیگر همسایگانش ضعیف سازد و هکذا نگذارد که همان رقیب قدیمی اش از راه کشور های همسایه ی افغانستان بر گنج هندوستان دست یابد به یک سلسله فعالیت هادست بازید. در این فعالیت ها به درجه اول انگلیس می دید که دولت قاجاری ایران با فرانسه رابطه دیار مائیک دارد و می ترسید که فرانسه از راه ایران و به همکاری افغانها به فعالیت های ضد انگلیسی دست خواهد زد لذا فوراً تمایز گان خود را که در دربار قاجاری ایران بودند مامور ساخت تا دست فرانسه را از ایران کوتاه سازد و مخالفت های دولتمن افغانستان و ایران را وسعت بخشد. درین وقت تو نفر انگلیس ماهر «جان مالکم و پارونت جونز» در دربار قاجاری ایران به تکاپو افتادند و بعد از چندی علاوه از آنکه موفق شدند رابطه ی سیاسی ایران و فرانسه را قطع نمایند معاهده ی قبلی بین ایران و فرانسه را که بنام جنرال گاردان یاد می شد لغو سازند. انگلیس ها این موفقیت را در بدل وعده ها و تلمیع هائی چندی بدست آوردند و آن اینکه انگلیس ها نه میلیون رویه به خزانه دولت قاجاری بخشیدند.

و دو دانه الماس به قیمت دو صد و پنجاه هزار رویه به فتح علی شاه قاجار بخشیدند و سی هزار میل شنگ و دو تویخانه را هم جهت تقویتی نظامی ایران لطف ؟! کردند هکذا دولت قاجاری در بدل این همه الطاف انگلیس به انگلیس تعهد سپرد که عبور هر نوع سپاه اروپائی را از خاک خود بطرف هندوستان جدا مانع شود و همچنان پذیرفت که سی نفر ناردان حربی انگلیس را در سپاه خود بجهت مشاور پذیرد ازین تعهدات بی شرمانه تر. اینکه انگلیس ها قبلاً و از به اصطلاح کسبه ی خلیفه ولایت خراسان افغانستان را به قاجار پیش کش و بخشش نموده بودند و دولت آتوقت ایران هم تعهد سپرده بود که در زمانیکه شاه زمان پادشاه آتوقت افغانستان بخوار پذیرد و متوجه هندوستان بسازد دولت قاجار با ساز و برگ نظامی قدیم شده از جانب انگلیس و سایر ادوات نظامی دست داشته از پشت سر بر افغانستان حمله نماید. انگلیس ها به این ها هم بسنده نشده و بنا دستگاه وسیع جاسوسی خود علاوه از ایجاد تفیق دسته های آدم کش را ایجاد و برای ترور شاه افغانستان نقشه چیده بودند تا به این صورت بتوانند دولت افغانستان را منهدم سازند. ایران قاجاری اولین خدمت خود را برای انگلیس با تحریک و تقویت ششزده معهود باغی انجام داد یعنی وی را مجبور به اسلحه و تر کرده به افغانستان سوق نمود.

با تلمیع باید گفت که این پلان شوم انگلیس مانند همه پلان های استعماری و تجاوز کارانه اش مشر واقع شد. دولت قاجاری موفق شد که شاه محمود را بقدرت رسانند. شاه زمان را (که در سلسله ی سلوژائی ها از همه بیشتر در صدد وحدت و حفظ افغانستان بود) از دوجسم کور سازد و بالنتیجه راه نفوذ پرادوان محمد زائی (وزیر فتح خان وغیره) را بدربار و قدرت باز کند و بالاخر دولت مرکزی افغانستان را تارو مار و تفاق و خانه جنگی و جنمگر های برسر تصاحب قدرت را بشدت نامن زند. و بد بخانه تر اینکه ولایت خراسان

سان هم که قبلاً به دولت قاجاری ایران بخشش ؟! داده شده بود توسط آن دولت اشغال شد.

در هر حله ی دوم انگلیس ها با استفاده از موفقیت های خود، طرح تجزیه کامل افغانستان را ریخت و این نقشه هم موثرانه تطبیق گردید. یعنی بعد از آنکه نسبت پلان ها و فعالیت های جاسوسی انگلیس در کشور ما ما تفاق و برادر کشی وسیعاً آغاز گردید یک تعداد از سر زمین های امپراطوری افغانستان مانند دیره جات، بنو، پشاور و بالاخره ایالت کشمیر از بیکر وطن جدا گردید و انگلیس این همه آفتابرا که بر سر کشور ما آورد سبب خو شبختی و پیشرفت انگلیس قلمداد کرد چنانچه «جان کی» درین مورد می نویسد: «بی اتفاقی ها و خانه جنگی های که باعث

انهدام افغانستان گردید سلامتی دولت انگلیس را سبب شده انگلیس که قدم بقدم در راه تجزیه و تصرف افغانستان پیش می رفت که حتی صدر اعظم وقت انگلیس گفت که دست کشیدن از افغانستان از دست دادن منافع علیای دولت انگلیس می باشد و هکذا این شخص به پارلمان انگلیس پیشنهاد نمود تا در افغانستان بصورت جدی مداخله آغاز شود. زعمای انگلستان عتیده داشتند که اشغال افغانستان علاوه از آنکه طبعی معارضی است باعث جلو گیری از نفوذ دولت روسیه ی تزاری و پیشرفت آن بطرف هندوستان خواهد شد. چنانچه گورنر جنرال انگلیس هذگفت

که ما باید تا توان داریم بکوشیم تا نفوذ هیچ کشور خارجی دیگر در افغانستان راه پیدا نکند و هم چنان باید افغانستان را تا آن حد ضعیف سازیم که نتواند با دشمنان ما که خیال تصرف هندوستان را دارند کمک کند یعنی باید افغانستان را مانند سدی مقابل دشمنان در دست داشته باشیم. باید دانست که دولت انگلیس در آن وقت بزرگترین قدرت روی زمین بود و در خاور و باختر جهان ۴۵۰ میلیون نفوس انسانی را تحت حکمرانی خود داشت و اقتصاد و تخنیک و ارتوی فوق العاده پیشرفته داشت. این دولت استعماری با همین امتیازات فوق العاده بر کشور ما که در آن وقت کشوری بود تفاق زده و عقب مانده و هکذا درباریان مرتجع جهت تصاحب تاج و تخت آلمی در تحت قیادت انگلیس این خود مصروف زد و خورد و توطئه بودند. این وضع شرایط را برای نفوذ و پیشرفت انگلیس فوق العاده مساعد می ساخت چنانچه بطوریکه بعداً خواهیم دید امرای مرتجع و وطن فروش افغانستان مانند شاه شجاع، امیر بعلوب، دربارچین امیر دوست محمد وغیره همه و همه تنها در صدد و فکر آن بودند که چطور میتوانند حکمرای افغانستان باشند آلمی حکمرانی که همه عنان قدرت شان بدست بیگانه یعنی دولت متجاوز، استیلا گر و استعماری انگلیس. البته این همه رویداد هاست که چگونگی آنرا و هم چنان درس های آموزنده آنرا در شماره های بعدی بر رسی خواهیم کرد.

حوانان و موسیقی

امین امروزی و دنیای مانسینی با آن سر و صدای که از خود تسلیه میکند خواه ناخواه بر اعصاب انسان تاء لیر میگذارد. در ممالک پیشرفته که تکنالوژی انکشاف زیادی نموده است و نسبت به سایر کشور ها سر و صدای ماشین زیاد است به همان پیمانه خستگی های روحی و دماغی نیز وجود دارد و به هر اندازه که این سر و صدای های ماشین زیاد باشد به همان اندازه خستگی نیز بیشتر میگردد.

برای جلو گیری از این ناراحتی و رفع خستگی ها راه های گوناگونی وجود دارد که از جمله میتوان یکی هم موسیقی را نام برد.

موسیقی از جمله عوامل مؤثر و خیلی مفید وارزنده است که میتواند تا اندازه زیادی باعث دفع خستگی های روحی و دماغی گردد. صرف نظر از اینکه این موسیقی چه شکل و محتوای دارد برای علاقمندان آن و کمال به تشنه موسیقی اند و بعد از فعالیت زیاد و شنیدن سر و صدای ماشین نیاز به فراوان به موسیقی و شنیدن آن دارند. زیرا موسیقی همانطوریکه گفته اند غذای روح شمرده میشود، و قنیکه روح خسته گردد یگانه درمان آن موسیقی است. از همین

رو در تمام جهان امروز توجه زیادی بعمل می آید تا موسیقی را انکشاف دهند و هر چه بیشتر بر کیفیت آن بیافزایند زیرا در این اواخر بعضی از گروپ ها موسیقی را بشکلی درآورده اند بعوض اینکه با عت تسکین عصاب و رفع خستگی گردد بیشتر باعث ناراحتی روان انسان میگردد. اما بکعبه

اندیشه های جوانان

محمد سلیم (رحیمزاده)

سیر تاریخ نشان میدهد که جوامع همیشه در حال تکامل بوده و روز بروز این تکامل چشم گیر تر و گسترده تر میگردد. پس بر جوانان ما ست که با سیر تکامل تاریخ پیش بروند و جامعه خویش را انطوریکه لازم و توقع است پیش ببرند. ممکن است گاهی در مقابل جوانان ما و این سیر بعضی موانع ایجاد گردند ولی با عزم متین و راسخ میتوان به موفقیت ها رسید...

محمد عظیم (رحیمی)

.. دیگر دوران رکود و انجماد سپری شده است، امروز جامعه ما به جوانان رزمنده و هدفمند از هر وقت دیگر نیاز دارد، و مخصوصاً در شرایط حاضر که جامعه مادر مرحله حساسی از تاریخ خویش قرار دارد بیشتر این خدمت گذاری و ایثار محسوس تر است...

این خواست زمان است که پابهای آن پیش برویم و خود را به کاروان زندگی که نایم در حال تکامل است برسانیم. این خواست و آزادی هر انسان و بخصوص هر جوان است. جوانیکه درست می اندیشید و معقول فکر میکند راه رسیدن به این زندگی را می یابد و در یافتن آن اشتباه نمیکند، مشروط بر اینکه معقول بیندیشد و اراده و پشتکار داشته باشد. زیرا با این شرط است که میتوان به زندگی ایده آل رسید. در این جای شکی نیست که ما در شروع از زندگی قرار داریم و هنوز راه در رازی باقی است تا آن را طی کنیم ولی طی کردن این راه همانطوریکه قبلاً تذکر دادیم اراده و پشتکار می خواهد و مستلزم تلاش پیگیر و دوامدار است. جوان و یا جوانانیکه متصف به این صفات اند به یقین در زندگی موفق و خوشبخت اند و آینده بر روی آنان لبخند می زند.

گفتیم اراده و پشتکار، پلی این یگانه عاملی است که ما را در زندگی موفق میسازد. پس برای اینکه این صفت را در خود پرورش دهیم چه باید بکنیم؟ ساده ترین راه اینست که کار امروز را بفراوان بکول کنیم. زیرا اگر کار یکبار باید امروز انجام داده شود برای فردا گذاشته شود، پس کار فردا را چه وقت انجام دهیم، به همین ترتیب گذاشتن و واگذاری کار ها یک روز به روز دیگر باعث تراکم کار ها در زندگی میشود و این امر سبب میگردد که انسان از کار خسته گردد

کار امروز را بفراوان نباید موی کول کرد

ویگانه علت خستگی هم همین گذاشتن کار امروز به فردا و از فردا به پس فردا و به همین ترتیب به روز های بعد است. در جوامع پیشرفته این معاله زیاد در خور اهمیت است و از همین سبب است که آنان به پیشرفت های زیادی نایل آمده اند زیرا وظایف و کارهای سپرده شده را در وقت و زمان معین آن انجام داده اند. امروز که مادر شرایط خاص زندگی قرار داریم، وقت شناسی و کار هارا مطابق پروگرام بر سر رساندن از وظایف اصلی، جوانان شمرده میشود زیرا با این عمل است که میتوان خود را به کاروان زندگی که داریم در حرکت است برسانیم، و در غیر آن اگر روزگار را به بی هدفی سپری کنیم هرگز نمیتوانیم به زندگی ایده آل و آرام و مسعود برسیم چه رسد به اینکه با کارون تمدن هم گام شویم.

پس ای جوانان! بیایید دست بدست هم داده در راه آبادی کشور و آرامی مردم خویش مصدر خدمات گردیم که جامعه ما از ما انتظار دارد. و این مامول و خواست زیاد مشکل نیست مشروط بر اینکه هدف معین داشته و کار و وظایف سپرده شده را به کمال امانت داری و ایمان داری به انجام برسانیم.

دارند و صرف برای رفع خستگی یکی از آلات موسیقی را فرامیگیرند و به آن آشنایی حاصل میکنند.

امروز جوانان ما نیز مانند سایر جوانان کشور های دیگر در پهلوی دیگر کار ها و رشته های اختصاصی خویش به موسیقی علاقه میگیرند و یکی از وسایل موسیقی را فرامیگیرند و با آن آشنایی حاصل میکنند که این امر در مواقع خستگی و رفع آن خیلی ها موثر است. زیرا نواختن یکی از این آلات موسیقی باعث میشود که هم خود نوازنده رفع خستگی کند و هم شنونده از آن محفوظ گردد. پس چه خوب است که همه جوانان ما در پهلوی مشاغل خویش به موسیقی و یکی از آلات آن آشنایی داشته باشند تا از یکطرف باعث رفع خستگی های ناشی از کار و فعالیت جسمی و دماغی آنان گردد و از جانبی باعث خوشی و سلامت تیری دیگران گردد.

زن امروز و کارهای خلاق

گذشته، به کیهان سفر نموده و خلاصه نوش بدوش مرد وظایف اجتماعی خویش را بصورت عالی انجام میدهد. در پهلوی این وظایف زن بزرگترین وظیفه خود را که عبارت از وظیفه مقدس مادری است فراموش

چنین نظر دارند که همین موسیقی هم در ذات خود برای علاقمندان آن خالی از دلچسپی نیست. بهر حال موسیقی این است که در دنیای ماشینی امروز و برای رفع خستگی های جسمی و روحی که ناشی از تمدن امروز است موسیقی بهترین داروی آن شمرده میشود. خوشبختانه امروز جوانان اکثر از کشور ها نظر به شوق و استعداد که دارند یکی از آلات موسیقی را یاد و به آن آشنایی حاصل میکنند. البته این به معنی آن نیست که این عده جوانان این وسایل موسیقی را به بهترین شکل آن می نوازند و در کار خویش استناد و مهارت دارند. خیر، آنانیکه واقعا موسیقی را رشته اختصاصی خویش قرار دادند از این امر مستثنی اند زیرا این عده از این راهان می خورند و این رشته را، رشته اختصاصی خویش قرار داده اند ولی منظور ما از آن عده جوانانی است که به موسیقی علاقه

در آن روز گاری که شرایط زندگی با نابرابری های خود بیداد میکرد و تبعیض و نا برابری رواج فراوان داشت زن که نیمی از اجتماع ما را تشکیل میدهد در بدترین شرایط زندگی و حیات اجتماعی قرار داشت

نکرده و بهتر و بیشتر از گذشته متوجه تربیه و پرورش اطفال خویش است و آن را به بهترین وجه پیش میرد.

امروز زن، مانند مرد در تمام شئون حیات اجتماعی کار میکند، عرق می ریزد و مشکل ترین و حساس ترین کار ها را پیش می برد در مقابل ترین ماشین ها کار میکند و از پس آن به بهترین شکل بر می آید.

جامعه ما امروز به زنانی احتیاج دارد که بر علاوه وظیفه مقدس مادری وظایف اجتماعی خویش را به نحو احسن انجام دهد، خوشبختانه بقیه در صفحه ۴۹

این بعضی و نا برابری زاده شرایط آن روز گار بود که به زن موقع نمیداد از چار دیواری خانه اش پا بیرون بگذارد و در کار های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی سهم و نقشی داشته باشد. زن آن وقت وظیفه داشت که صرف طفل بدنیآ بیاورد، پرورش و بزرگش کند، پخت و پز نماید، جار و پ کند اما امروز دیگر زن از این حصار بیرون شده، از خود حقوق و وجایی دارد که باید به آن احترام کرد و قبولش داشت.

زن امروز، از چار دیواری منزلت پسای بیرون گذاشته بدنیای امروزی قدم

شکار و سایر وسایل دست داشته طبیعی مثل تهیه نموده و امرار حیات می نمایند.

باز هم زن یا مادر در کنار مرد به چوبه جبهه می بردارد همراه با مرد زمین را تخم می زند، قلبه و عاله میکند و در و خر می می نماید. مگر با وجود تمام این معمولیت ها رسالت مادر بودن و زن بودن را فراموش نمی کند پیوسته در فکر آن است تا برای اطالتش مادر مهربان و برای خانه و فامیلش کدبانوی خوب و برای شوهرش زن با وفا و عزیز باشد.

به ادامه این مرحله وقتی وابستگی ها وسیع می شود و از خانواده که هسته جهان بشریت را تشکیل میدهد قبایل طوایف و ملت ها بوجود می آید.

زندگی و عشق و محبت به زن گیمست که ساحه خانواده بزرگ و بزرگتر شده، خویشاوندی و پیوند می آید بعد از ارتباطات و وابستگی سبب می شود که طایفه ها و طوایف بوجود آید و برای اینکه امور این طوایف و بنا به عبارت دیگر عمل و نظر آنها بدرستی وفق نماید و در اجرای امور طوایف و بنا به آنها بی نظمی رخ ندهد شخصی را به سمت رئیس طایفه تعیین نمودند که البته شکل تکامل یافته ریاست فامیل و یا خانواده را داشت شخص موصوف بر علاوه اینکه مسئول اداره فامیل و طایفه اش بود نقش مدافع را در برابر طوایف دیگر نیز به عهده داشت همچنان بایک مرور کوتاه به وضاحت دیده می شود که زن در همه مراحل زندگی به حیث شخصی مسئول خانواده در پهلوی مرد در خدمت آنها بوده و در طول تاریخ نقشش را در امور تولید فراوانی نکرده در همه کارهای تولیدی سهم فعال داشته گاهی در پای ماشین های غول پیگر قرار گرفته و زمانی در پشت دستگاه های بافندگی دست و ناخن ساتیده است.

بالاخره زن رئیس بلا منازع خانواده بوده و وظایف که به او سپرده شده عبارت از: موافقت مسکن، تقویت کانون خانواده، تهیه آذوقه، کار در مزرعه، شکار و دامپروری و غیره که در اجرای همه آن موفق بوده که البته تاریخ شاهد و گویای خوبی به این قول ماست.

پس وقتی جامعه «پاتر یگال» یا پدر سالاری پدید می آید مرد عملاً نیروی کار تولیدی را بدست می گیرد در نتیجه زن موقوفه موقعیت گذشته را از دست داده و تابع بی چون و چرا فرمانبردار و محکوم و برده مرد می شود و بنا برابری و منازعات و کشیدگی ها در میان این دو شریک زندگی بروز می کند از این جاست که یکی را حاکم و دیگری را محکوم و برده فرمان بردار مرد می سازد اینجامت که مرد این وحشی رام نشدنی قرون و عصا قدرت را بدست می گیرد بر بنده اش که زنی است حکم می راند او را ت و کوب می نماید و چون مرغ اسیر در دامش کشیده و محصور زندانی اش می کند.

غافل از اینکه او نیز مانند يك مرد انسان است حق دارد آزاد زندگی کند و از همه نعمات زندگی مستفید گردد.

بقیه در صفحه ۲۸

ژولمون

این عکس شرایط نامساعد زن را خوب با تمهیل می کند

يك نگاه گذرا به سرگذشت زن

به عمل می آوردند درین وقت زن و مرد و مادر و پدر مکلف بودند تا از همه امور چه در خانه و چه در بیرون از منزل واری نمایند و در شکار و شکار هم به همه امور زندگی پرداختند مشترکاً به امور زراعت مصروف می شدند دام پروری می کردند به شکار حیوانات می پرداختند و غرض حفاظت اطفال و فامیل از شر حیوانات درنده و وحشی به پیره داری همت می گماشتند. بعدها مقام و نقش والای زن بیشتر متبادر می شود و ریاست خانواده با قبیله به زن تعلق می گیرد که آنرا «ماتر کال» یا مادر سالاری می نامند درین دوره نیز خانواده ها از طریق

شکار شده بود از برج و باوری امروزی خبری نبود بهترین باشگاه انسان را مغاره های نمناک و مخوف تشکیل میداد که در و دیوار آنها با تصاویر از حیوانات و پرندگان وحشی مرسوم گردیده بود.

درین مساکن نه رنگی دیده میشد و نه بوغنی و نه موبل و فرنیچر منتها برای اطفال تازه تولد یافته سنگ ها را روی هم گذاشته و برای آنکه اطفال از شر حشرات خزند و خطر ناک در امان باشند سکوی بنا می نمودند و این مهمانان عزیز را بالای همان سنگ ها جا می دادند و از او مراقبت و پرستاری جدی

بعد از آنکه بشریت در روی زمین زندگی را به آغاز گرفت جوامع بشری شکل نودمانی داشت در آن طوایف، قبایل، ملت و مملکت شکل نگرفته بود سازمان دهی نیز بشکل بسیار ابتدایی موجود بود یعنی آثار ه کنند و اداره شونده مطرح نبود مساوات مطلق دیده می شد آنوقت انری از حاکم و محکوم، دارا و لادار قوی و ضعیف وجود نداشت و حرفی از ظلم و استبداد و استثمار فرد از فرد شنیده نمیشد.

درین وقت زندگی مردم خیلی ساده و بی پیرایه بود خوراك انسان از شکار حیوانات بدست می آمد پوشاك آنها نیز پوست حیوانات

می گردند . زیرا معتادان به مشروبات الکولی مسائل تربیتی را به طاق نمیان و فراموشی می گذارند . بالاخره از چنین خانواده هایی صفا و صمیمیت و سخت بر بسته و کوچ می نماید و به عوض بی میلی و بی تفاوتی بالهای شوم خود را گسترده سایه بی تفاوتی و بی میلی رانام میزند .

همچنان اگر کودکان خانواده ها در محیطی که تصویر شد تربیت شوند . نبال بی پرو بی نمر خواهند بود که گریزان از منزل بار آمده و روح و روانشان به فشار های اجتماعی عجزین شده باعث آزار خویش و اطرافیان خود ، خواهند شد .

معتادان به الکول ، همیشه پر توقع ، بدبین ، حسود بوده و اراده برای نظم و نسق زندگانی خویش نداشته و همیشه درد سر دیگران می باشند ، آنها بعد از صرف مشروبات الکولی اعتنایی به قواعد و همچنان قواعد اخلاقی نداشته و رعایت نظم اجتماعی را اصلا به نظر ندارند و چون اراده و توان فکری شان از بین میرود

بی رحم و سنگدل شده و در مقابل هر عملی از خود عکس العمل شدید و بی جا را نشان میدهند .

اضرار دیگر مشروبات الکولی اینست که حسادت زبیش از حد فرزندان پیدار شده و شعله های نا بکار بی اعتمادی را دامن می زند ، و در مورد نزد یکتترین کسان خود مثل زن و فرزند بی اعتماد بوده و هر نظر و عمل و اقدام همسر خویش را سوظن نمود و گمان بد نسبت به خالشی روز به روز رشد نموده و حالات سخت تباهی آور و نارام کننده به میان می آورد .

بندك مطالب فوق . باید خانواده و مسؤولان امور متوجه باشند تا این بلا و آفت ویران کننده غیر انسانی در اجتماع ما ساحه رشد نداشته باشد و اگر اینجا و آنجا نیز ، نمونه وار دیده می شود باید جلوش از همین اکنون گرفته شود .

البته آنچه را بر شمردیم ، منت نمونه خروا رذاله از بسیار بود که برای عبرت آموزی به مصداق ضرب المثلی « اگر در خانه کسی است يك حرف پس است » امید بهروزی های را در قبال داشته باشد .

و در اثر افراط آن ، به جنایات خطر ناک دست میزنند ، بالای فکر اندیشه ، روان ، جسم و اعمال آنها نیز تأثیرات نا مطلوب وارد می شود .

مشروبات الکولی شیرازه محیط و خانواده ها را برهم زده جامعه را بسوی تباهی و انحرافات اخلاقی سوق میدهد و بی مسؤولیتی ، بی تفاوتی را در روان و اراده انسان حاکم ساخته و بتدریج انسان را بی تفاوت ، غیر فعال و بار دوش جامعه بار می آورد .

آنها یکه به مشروبات الکولی معتاد شده اند به منظور تهیه آن به هر وسیله مشروع و نامشروع دست زد و برای فرونشاندن عطش زشت و نا بکار خویش از هیچگونه اقدامی رو گردان نمی شوند . ضمن اینکه صحت مند ی خویش را به خطر می اندازند اقتصاد خانواده را نیز به ضربه هولناکی مواجه می سازند .

از سوی دیگر چون آنها همیشه از حالت عادی زندگی بدور می باشند فرزندان شان نیز از تربیه سالم و درست بدور مانده نارامی ها و تنویش و اندیشه های همیشگی سا به شوم خویش را بروح و روان شان گذاشته و قانون خانوادگی به سرایشی و سقوط منجر

الکول

دشمن خوشبختی

خانواده ها

پهلوی منفی الکول ، همان مشروبات الکولی است که در هر حالت و با هر منطقی که اراده شود نو شیدن آن مضر به صحت مند ی انسان بوده و حادثه های معتادان مشروبات الکولی بسا خانواده ها را به غم مبتلا نموده است .

بناء مشروبات الکولی طوریکه تحقیقات صورت گرفته عوامل اصلی بعضی جرایم بوده و بیماری های مختلف صحتی و اجتماعی را به میان آورده است درین مورد کتاب های زیادی نوشته شده و ضرر های این آفت خانمان سوز بیان شده است .

همان طوریکه معتادان به مشروب الکولی

جوامع انسانی همانگونه که از پدیده های طبیعی استفاده نیکو نموده بنا بر انحرافات و نا بسامانی های محیطی و اجتماعی ، بار ها به نا ملایمات و نا آرامی ها مواجه گردیده و ثمرات استفاده نا درست پدیده ها را چشیده و حادثه های غم انگیزی را باعث شده اما الکول نیز از جمله پدیده های است که در اثر کاوش ها و تجزیه و تحلیل سالیهای متمادی مورد استفاده انسان ها قرار گرفته و تا زمانیکه در امور زندگی بجا و درست بکار رفته مفیدیتش بر همه بر ملا شده و تاکنون نیز در لابراتوارها و مراکز علمی از آن حد اکثر استفاده را می نمایند .

گرازه و طنه

ستاره هر لویشت کی نرتوب
پت مرانه سپیختوب
اتلتوب دی اتلتوب
ستا هر پان او هر گرتنگ

دلته مات هر یو مسکنده
تینیدلی - هر چنگیز
خوله شوه ماته د مغول
برباد شوی هر او رتنگ

هر دینمن او هر غلیم
تالا لگر او یرغلگر
بیکلا لگر او زورور
خی له تا تینتی په ختنگ

ستا دهر غلیم پر ضد
که دلردی که دبر
په مخ وپمه په مخ وپم
ستا دپت ساتلو چنگ

ته کعبه زما کعبه یی
ته سپیختلی - پاک - تکه یی
زه دی خاوری بیکلومه
مجاور پمه ستا ملنگ

(سنگر)

موج ننگه

کرد موج تگیش جان وندل ما روشن
پاده تاب کند ساغر و مینا روشن
داشت بر پیکر خود جامه موج سپید
بود چون شمع فروزنده سرا پا روشن
چون فضای تگه ماست ز گلپای فراق
هر شب از کوکب سیمین دل دریا روشن
گلشن انعام من امروز بهاری دارد
چمن آینه چشم تماشا روشن
خوش اندازیکه بود خوبی سیرت هنرش
همچو شعریمت بهر صورت و معنا روشن
هست از مشعل اندیشه عالی نظران
آسمان تگه مردم دانار و شن
شیراغمست که بر خاک شهبان موزد
هر گل لاله که سازد دل صحرا روشن

زولون

غزلی در نتوانستن

از دست های گرم تو
کودکان توامان آغوش خویش
سخن هامی توانم گفت
غم نان اگر بگذارد

...

نغمه درنغمه درافکنده
ای مسیح مادر، ای خورشید
ای زمهرانی بی دریغ جالت
باچنگ تمامی ناپذیرتوسرودهامی توانم کرد
غم نان اگر بگذارد

...

رتنگ ها دررتنگ ها دویده ،
از رنگین کمان بهاری تو
که سرافرنده دراین باغ خسزان رسیده برافراشته است .
نقش هامی توانم زد
غم نان اگر بگذارد

...

چشمه ساری دودل و
آبشاری درکف ،
آفتابی در نگاه و
فرشته یی در پیراهن ،
از آسمانی که تویی
قصه هامی توانم کرد
غم نان اگر بگذارد

احمد شاملو

مه برآمد

مه برآمد
خرم و خوش
شب بخندید
نرم و دلکش
دلبری مست و خندان
عازش جلوه گاه بهاران
سر زروتن برآورد
سوی دریا تگه کرد
زیر لب موج خواند ترانه
بوسه ها برزند برگرانه
ماه خاموش است
گل همه گوش است

گوهر اندیشه‌ها

آینه شریسم بهر جاکه رفته ایم
از نور گفته ایم هر آنچه که گفته ایم
از ما بجز رموز نهان نهان معنوا
چون نا خدا به قایق معنی نشسته ایم
موجیم که زلزد گیمت ، سراپا خروش ما
زنجیر بی امید خموشی شکسته ایم
هرگز ندیده ایم جهان را بچشم و هم
بازاهدان شهر که پیمان بسته ایم
شد روزگار دور که با عشق آفتاب
از مرز سر زمین سیاهی گذشته ایم
آتش گرفته هستی ظلمت ز سوز ما
از مجمر سکوت که چون قوچی چسته ایم
ای رهروی که هیچ نیابی دیار نور
از خاطر تو باز پریشان و خسته ایم
ما پایمال هرکس و ناکس نمی شویم
چون نیزه ای بچشم زمانه نشسته ایم
از گشتگان راه نوا میرسد بمن
بس داغ‌های تنگ که باخون شسته ایم
در شعر من تو گوهر اندیشه ای بجوی
تاتو نگویی باز که مادر نسفته ایم
راز وجود نور بود در سبزه او
(بر تو) خوش است گز دل خورشید شکفته ایم

پرتونادری

خدمتگاران پیژنم

خوک به لیلی د زلفو نار خوبوی
خوک به مکیز د خیل نگار خوبوی
خوک به دناز نخر و رفتار خوبوی

زه ددی خاوری خدمتگار خوبوم

خوک به دولت خوک به عزت خوبوی
خوک به دخان شان او شوکت خوبوی
خوک به دسرو شولپوشربت خوبوی

زه ددی خاوری شرافت خوبوم

خوک به دخان خوشحالی غوره گئی
خوک به دخان آبادی غوره گئی
خوک به دخان نیکنامی غوره گئی

زه دخیل قام آزادی غوره گنم

خوک به چوکی خوک به مقام غواپی
خوک به له هرچالو دخیل بام غواپی
خوک به له میوله دک جام غواپی

زه سره یو وجود دخیل قام غواپم

خوک به دخان سینگار خوبوی
خوک به دساز گرم بازار خوبوی
خوک به راحت خوک به قرار خوبوی

زه هغه ژوند دافتنخار خوبوم

خوک چی په وینوسورمیدان خوبوی
خوک چی دخیل قسام سربازان خوبوی
خوک چی آزاد افغانستان خوبوی

زه هم همدا رنگه افغان خوبوم

خوک چی ز مو ږ قهرمانان بیژنی
خوک چی نا متو زمریالان بیژنی
خوک چی دا لوی افغانستان بیژنی

زه هم همدا راز انسانان بیژنم
«وطنپال»

واصل رو بیا نی

د گلو خوشبویی

غو دما رضا یوه وی د نا یله
په دو یی کی به ما نه مو می وا صله
ته په کوم دلیل زما دچاری غم خوری
ای مدام له ما پر دیه دخان خپله
که د گلو خوشبویی شم ته می بوی کړه
که میوه شم په ښاخ زانگه ته می وله
زما اجر نیم د دخان نیم دجهان دی
یوه چا د می په دوه خایه وو یشله
په جهان کی لد تو نه دلی خو له بم
کسل تر خه خوازه می وتلل په تله
که اصلی وجود دی زه یم له مامه خه
که غرض دی خپل گو مان دی پسی خفه
ای وا صله حقیقی وا صل هغه دی
چیزه یی یانوم د خان یی هیروی تل تر تله

طرح کوتاه

تو اول فصل این کتاب را آغاز کردی
ومن خواننده‌ی ناشی
پس از روزی که عادت با کتاب کردم
تو آنرا بسته کردی
ومن پایان این قصه را
ناخوانده ماندم .

بشیر سخاورد

حمام دادن کودک

یکی از پرایم های والدین مسئله غسل دادن اطفال میباشد که آنها عراس دارند که میباید کودک شان هنگام شستشو خنک خورده مریض شوند و فکر میکنند که برای شستن کودک حتما باید حمام ویا تشناب گرم و بخارآلود با آب گرم لازم است غافل از اینکه آب گرم و بخار و بودن مدت زیاد در حمام برای صحت کودک مضر تمام میشود .

غسل دادن ویاک نگهداشتن کودک وظیفه هر مادر باسلیقه و با فهم میباشد . يك مادر آگاه کودک خود را در شرایط مشکل اقتصادی وصحی حداقل هر هفته ویا هفته دو تا سه بار بادر دست داشتن وسایل ساده صحی شستشو نماید .

غسل دادن اطفال ویاک نگهداشتن آنها برای صحت شان بسیار مفید واقع میگردد . زیرا همه میدانیم که پوست دارای مسامات کوچک اند و در صورتیکه مرتب شستشو نگردد مسامات مسدود گردیده و برای صحت زبان آور تمام میشود .

و اگر به صورت مرتب پروگرامی برای غسل دادن کودک مدنظر گرفته شود در رشد ونموی طفل تأثیر فوق العاده می نماید و هم کودک پاک و نظیف مورد علاقه ومحبت اطرافیان قرار میگیرد .

قبل از اینکه کودک را غسل میدهید باید وسایل حمام را آماده و بدسترس قرار بدهید تا موقعیکه کودک برهنه است و شما به عقب چیزی که ضرورت دارید سرگردان نشده و هم کودک سرما نخورد .

بهتر است برای غسل دادن کودک يك تگن یاغشت پاک ، صابون ، لیف ، روغن زیتون یا بقیه درصحنه ۴۹

اطفال امروز

اطفال و دندانهای زیبا و سالم

مواد معدنی و آهنی دندانها می گردد .

همچنان از غذاها و مشروبات بسیار گرم ویا خیلی سرد خورداری نموده و هم متوجه باشید که به تعقیب يك غذای سرد ، غذای گرم خورده نشود و در برعکس هم همینطور مدنظر گرفته شود .

همچنان اگر با غذا آب صرف نشود بهتر خواهد بود باید آب را قبل ویا بعد از غذا نوشید مقصد اینست تا نان با آب دهن خوب مخلوط گردیده ، جویدن طول بکشد و عمل هضم نیز بهتر انجام گیرد .

۳- بمجریکه کوچکترین عارضه یا پوسیدگی در دندانها ویا بیره ها ملاحظه نمودید بداکتر مراجعه کنید تا قبل از اینکه پوسیدگی بمعمق دندان ها ویا بیره ها برسد جلو گیری بعمل آید و با تجویز بموقع کلسیم و ویتامین های (A, B, C) از بروز مجدد مرض جلو گیری نمایید .

۴- بعد از هر غذای روزانه ویا حداقل شب موقع خواب باید دندانها را با ترتیب صحیح با برس شستشو کرد

مدنظر گرفتن حفظ الصحه دهن و دندانها و بیره ها برای همه مخصوصا کودکان امر ضروری پنداشته میشود اگر کودک از همان آغاز یعنی از سن سه ساله بیالابه شستن ویاک نگهداشتن دندان هایش عادت بگیرد تا ایام پیری این عادت با وی همراه خواهد بود پس چه خوبست تا این کار را به آنها به لطف خوش و مهر بانی در آنها بشکل عادت دریاوریم .

و نامنظم در میاید .

توصیه بوالدین اینست که در چنین صورت باید در چهار سالگی کودک یکی از دندانهایش را بکشد تا جا برای سایر دندان ها به اندازه کافی باشد و اگر دندانهای پیشرو زیاد پیش برآمده باشد از سیم های فلزی که داکتر دندان می اندازد موثر واقع میگردد و هم در کلنیک های دندان طریقه های بکار برده میشود که مفید و موثر می باشد .

به اطفال بزرگتر باید بپیمایید که برای جلوگیری از امراض دندان تنها برس زدن و استعمال کریم های گوناگون کافی نبوده ، برس و کریم نمیتواند حتی به صورت محسوس از پیشرفت مرض دندان جلو گیری نماید . پس باید برای خوب و سالم نگهداشتن دندانها ، آن غذاها یی را مصرف نمایند که نه تنها برای دندانها مضر نیستند بلکه برای تقویت ریشه آنها مفید هم واقع میشوند .

سبزیجات ، میوه های تازه و لبنیات بهترین غذا برای داشتن دندانهای زیبا و سالم محسوب میشوند و برای اینکه از بیماریهای دندانها و دهن جلو گیری گردد باید نکات ذیل مراعات گردد .

۱- اقسام شربتی ، قند ، گلچه ، ترشی باب و غیره مواد نظیر اینها در نتیجه تخمیر تولید اسید لاکتیک رانموده و مینای دندان را حل میکند و باعث پوسیدگی دندان می گردد .

۲- آب جوش داده شده چون فاقد کربنات کلسیم است صرف نشود زیرا سبب کمبود

دندانهای کج ویر آمده وگاهی کثیف نه تنها چهره را زشت و بد قواره میکند بلکه از نگاه علم بیولوژی درجهای تنفسی و تلفظ خلل و نقصانی وارد میاورد .

عوامل اینکه چرا و چگونه دندانهای اطفال کج ویا نامنظم میشوند قرار ذیل میباشد :

دوم : مکیدن انگشت که بعضی از اطفال عادت دارند که یکی از انگشتانشانرا همیشه بمکند . سوم : ارث بردن که ممکن در فامیل نامنظم بودن دندانها به صورت میراثی دیده شود . و برای اینکه بطور معالجه صورت گیرد واز کج شدن دندانها جلوگیری بعمل آید طرق زیر پیشنهاد شده :

۱- در موقع شیر دادن نوزاد باید سعی کنیوزن بدن طفل به طرف سر سنگینی نکند .

۲- متوجه باشید وادایم مواظبت نمایید تا کودک از همان آغاز نوزادی بمکیدن انگشت عادت پیدا نکند . گاهی مکیدن انگشت در اطفال را

عقده پنهانی میدانند که کودک از بعضی مسایل ویا کم محبتی والدین رنجیده و بمکیدن انگشت پناه می برد که والدین باید متوجه این موضوع باشند .

۳- دود صورتیکه کج و نامرتب بسو د ن دندانها در خانواده ی ارثی باشد باید از همان موقعیکه کودک دندان می کشد دست بکار شوید زیرا دوکتوران این رشته باین نتیجه رسیده اند که کودک نوزاد دندانهای بزرگ را از پدر میراث می گیرد چنانق والا شورا از مادرش که در نتیجه دندانهای بزرگ نمیتواند در چنانق والا شه کوچک جای گیرند از همین سبب است که بشکل برآمده

چونکه هر كودك دارای احساسات و طرز تفكر مخصوص بخود دارد و میباید بنا بر آن معلمین باید روحیه هر يك را بخوبی درك و كودك را طوری كه هست بشناسند و در صورت كدام مشكل تربیتی و روانی بكمك والدین اطفال میتوانند به كودك رهنمایی و رسیدگی نمایند، و در صورت لزوم از روانشناسان و متخصصین اطفال هم كمك بگیرند.

طوریكه در بالا ذكر نمودیم معلمین كودكستانها باید علاوه بر وادربودن بسلك تعلیم و تربیت كودك تا حدودی در مسایل روانشناسی كودك معلومات و آگاهی لازم را كسب نمایند تا بتوانند باسانی با اطفال كنار بیایند. همچنان معلمین باید خودشان بدون غفله و دارای روحیه سالم و بشاش باشند تا رفتار و كردار و حرکاتشان نمونه و سر مشقی خوب برای كودكان هاكه مردان و زنان آینده جامعه هستند شده بتواند.

كودكستان اصلا محیط آمادگی برای شامل شدن بكمپيو قبول مسوولیت های بزرگتر و مهمتر می باشد.

هنگامیکه يك كودك كودكستان دیده بكمپيو شامل می گردد بدون كوچکترین ناراحتی و خجالت هر پیشامدی را می پذیرد اشیای اطرافش در مكتب كه عبارت از میز و چوکی و تخته سیاه خواهد بود او را وحشتزده و فراری نخواهد ساخت زیرا او در محیط كودكستان با این چیزها برخورد نموده و با آنها قیلا آشنایی و بلدیت پیدا نموده است.

والدین باید بدانند وقتیكه طفل خود را بكودكستان شامل می سازند وظیفه آنها ختم نمی گردد بلکه باید انتظار بعضی عكس العمل هارانیز داشته باشند زیرا كودك برای بار اول قدم بمحیط خارج از خانه می گذارد تا آنسبگیرد و دو باره منظم گردد مدت درازی را در بر خواهد گرفت.

بعضا معتقد هستند بعد از این كه طفل بكودكستان می رود معلم مسوول او خواهد بود و حالیکه این حرف درست نیست زیرا تربیت باید از خانه شروع گردد و باید از تربیت كودك در منزل غافل نشوید و او را آماده و منظم بكودكستان بفرستید. هیچگاه كودك مریض و تب آلود را به كودكستان نفرستید تا باعث مریضی سایر اطفال نگردد زیرا در همین مرحله كودکی اغلب بیماریهایی دوران كودکی گریبانگیر اطفال گردیده كافیست كه يك كودك مریض در محیط كودكستان مرض را بسببوت به دیگران انتقال دهد. پس سعی گردد كودك مریض را تا زمانیکه بكلی بهبودی حاصل نکرده بكودكستان نفرستید و جنرور او را در منزل استراحت بدهید. وقتیكه خوب شد با توصیه دو ككتور فرستادن او بكودكستان مانعی نخواهد داشت.

گاهی دیده شده كه والدین كودك مریض خود را بدون توجه بكودكستان رسانده و خود بی کارشان میروند كه اینكار شان معقول و پسندیده نیست باید بحال كودك خود كودكان معصوم دیگر هم توجه كنند باین امید نباشند كه معلم از او پرستاری خواهد كرد، درست است معلم باید به اطفال رسیدگی نماید مگر در صورتیکه طفل مریض باشد و معلم تنها به او برسد تكلیف دیگران چه خواهد بود. كودك مریض باید در منزل استراحت نماید.

در كودكستانها علاوه براینكه تعلیم و تربیت مساه مهم است به نظافت و حفظاالصحه آنها و محیط كودكستان ها باید جدا توجه مبذول گردد.

نمایی از زندگی كودكان در كودكستان

مرحله دوم زندگی كودك در كودكستان

زیر علم و دانش و تربیت امروزی آراسته باشند.

كودكستان بهترین محیط جهت رشد ذهنی و جسمی كودك محسوب می گردد زیرا در آنجا اطفال علاوه ازینكه بمسایل عادی كه در ایجاد نظم و تربیت و امور روز مره به اطفال كمك می كند آشنایی پیدا میکنند همچنان به ایشان موقع ورزش و تفریح در هوای آزاد را میدهد و آنها می توانند با اسباب بازی متنوع و رنگارنگ سر گرم شوند به هنر نقاشی، كاردستی، خانه سازی و غیره دلچسپی و علاقه می گیرند، و قصه، موزيك، اكت درامه ها و تنظیم نمایشنامه های هنری كه در شكوفایی ذوق كودكان نقش عمده را دارا میباشد در كودكستان به آنها آموخته میشود.

در محیط كودكستانها استعداد های نهفته اطفال از همان آغاز تحريك و كشف گردیده و برای رشد و انكشاف آن قدمهای مطمئنتر برداشته میشود.

در ممالك مترقی و اكثر كشور های جهان سعی می گردد تا معلمین كودكستانها از بین آنهه مردمی انتخاب شوند كه دارای سویه علمی

دوره كودکی مرحله نهایت حساس و مهم در زندگی انسان محسوب شده و رشد جسمی و ذهنی كودك از همین آوان شروع می گردد.

لذا مراعات تربیت صحیح در دوره كودکی بالای شخصیت و آینده او اهمیت فوق اعاده دارد.

پرورش اطفال باید مطابق به شرایط و تعلیم و تربیه و روش های جدید صورت گیرد كودكانیکه در شرایط و جوامع مناسب تولد و نشوونما میابند افراد مفید و فعال بار می آیند. بر عكس اگر تربیه و نشو و نماي كودك در يك محیط محدود و نامناسب و مخصوصا در خانواده ایكه چارو چنگال های فراوان در آن باشد صورت گیرد طفل طبعاً از نعمت تعلیم و تربیت صحیح برخوردار نگردیده در جوانی فاقد هدف معین بود و بسیار امکان دارد كه بار دوش جامعه گردد.

محیط زندگی و پرورش اطفال را هیچگاه معنود نسازید و به آنها اجازه اشتراك در اجتماعات مانند كودكستانها، تفریحگاه ها و غیره جاهاییكه برای رشد ذهنی و جسمی كودكان مساعد و مناسب باشد بدهید. از آنجالیكه كودك تقلید پذیر است و شنوی در اجتماع یا همسالانش سریعتر صورت میگیرد مخصوصا در اجتماعیکه مردم آن با

بی همه چیز

را داشتند ، در عوض مدام به او شوربای
تر کاری میدادند ، شوربای که در آن فتنه زدند
و شلغم ستاور بودند ، بیاد دوکان سر کوچه
افتاد ، دیده بود که در آن جامیوه آورده اند با
صدای آرامی گفت :

مادر ، بری به از دکان نورو میوه نمیخوری
زن باشر مساری جواب داد :

میخرم بچه گلم ، برادرت رفته که از
کاکایت بیسه فرض کنه ، حالی خاد آمد
اما خوب میدانست که امید بیپوده ای دارد
و مثل دوسه دفعه گذشته فقط پادست خالی
برخراهد گشت .

از شیشه نیم باز پنجره به آسمان نظری
انداخت ، ابر های کوچک و بزرگ در دل
پتناور آسمان شنا میگردند ، آفتاب پریده
رنگ غروب دامنه ابر ها را با مهارت رنگ
آمیزی کرده بود ، غروب غم انگیز و ناراحت
کننده ای بود زن احساس خفقان کرد ، حس کرد
قلبش سخت فشرده میشود و میل شدیدی
به گریه کردن دارد : «اگه بابیش زنده می بود ،
اگه ده زندگی خود از راه حرام بیسه پیدا

میکرد اگه دست جور و جیاول به مال بی
و آن دراز میکرد حالی بچه گلم بسه ای
روز می افتاد؟ حالی از گشتگی و بی دواپی ده
بسترمی بود ؟»

روز غم انگیز مرگ شوهرش مثل برده فلهی
از مقابل دیدگانش میگذشت ، یکروز بارانی
و سرد ، یک آسمان ابر آلود و تیره و چنانکه یک
مرد نادار و بیچاره در زیر لعاف باره پاره

ای که تونه های پخته از لای آن بیرون زده
بود در دو طرفش دو تا طفل لرزان و وحشت زده
زار زار گریه می کردند
و بالای سرش زنی در لباس تافته رنگ و رو رفته
و موهای پریشان ، مات و بیبوت نشسته بود ،
نه گریه میکرد و نه بچه های کوچکش را تسلی
میداد ، چشمانش را که عالمی از غم و اندوه را
حکایت میکرد بدیوار مقابل دوخته بود ، چنان
عمیق ، که فکر میکردی میخواهد دیوار را بشکند
از فردای آنروز ، هر لحظه که به بچه های
گرسنه و بیمارانش نگاه میکرد با اندوه می گفت :
مرد ، او خلاص شد ، حالی مهکت ای اولادا چه
کنم ؟

و یکروز پسر کوچکتر به بستر افتاد ، از
سال ها قبل شبها تا به صبح می نالید و سرفه
میکرد و بگفته مادرش «مدام ریزش داشت»
از یک ماه قبل بیماری اش شدت گرفت ، بیوسته
تب داشت ، جانش داغ بود و اغلب سرفه میکرد
و وقتی که داکتر را دیدند هدایت گرفتند که
میوه ، بختی ، فرنی و شیر برنج بخورد اما آنها
که حتی به غذای عادی روز مره شان درمانده

(زلمی) پسر بیمار و رنگ پریده ای که در
بستر افتاده بود ، آهسته چشم باز کرده از
زنی که پهلوی بسترش زانو زده مایوسانه
نگاهش میکرد پرسید :

مادر ، چه میخوری ؟
زن لرزید ، اشک در چشمانش حلقه زده
نفسش در سینه گره خورد و با صدای که
لرزش آشکارا داشت جواب داد :
- بچه گلم ، چرا ای گمبه میزنی؟ تو از دنیا
چه دیدی که بمیری ؟
و در حالیکه ناشیانه سعی میکرد خود را آرام
جلوه دهد اضافه کرد :

- تو بخیر جور میشی ، باز مکتب میری ،
اول نمره میشی ، دیروز رفیقایت آمده بودن
پرسان آره میکنن ، بچه لالاگل مسگر هم
آمده بود

(زلمی) بیاد روز های گذشته افتاد ، روز
های خوب و فستگی که مکتب میرفت و همراهی
بچه لالاگل مسگر و دیگر بچه های کوچه می
مستانه میخندید و طول و عرض کوچه هابی را
که زمستانها برای گل ولای بود و در تابستان
هاله ای از گردوخاک در و دیوار و بام را فرا
میگرفت - زیر پا میکرد ، یاد آوری گذشته
شوری در دلش انداخت :

مادر ، امروز نمی مانی که مکتب برم؟
زن دستش را به پیشان عرق کرده گونه
های گلگون پسرک کشیده تقریباً با خودش
زمزمه کرد :

- تب داره ، جانش داغ اس ، خدا نگایش
کنه .

پسرک شنیده با ناامیدی گفت :

سخی مره نمی مانی که مکتب برم؟
زن بزور لبخندی زد :

- چرا نمی مانی ؟ باش که بخیر جور شوی
باز هر روز مکتب میری ، هر روز همراهی رفیقایت
سات تیری خادگلی .

زلمی ناراحت شد ، دریافت که مادرش به
این زودی ها اجازه مکتب رفتن را به او نمیدهد ،
دقایق بیصدا و آرام به مادرش چشم دوخت ،
احساس دلنگی میکرد ، گرسنه بود ، از چند
روز به اینطرف غذای درستی نخورده بود ، یک
ماه قبل که مادرش او را به شانه انداخته پیش
داکتر برده بود ، داکتر گفته بود که باید به
او میوه بدهید ، شیر برنج ، بختی و فرنی
بخورانید ، داکتر نسخه دوا هم داده بود ، چند
قلم از دواهای مختلف و قیمتی ، اما نه برایش
دوا گرفته بودند و نه توان خرید گوشت و میوه

میخورد گفت ؟

میخواستی چه بگویی مادر ؟

- تو گفتی برادرت مریض اس ، از مریضی
زلمی جان گفتی ؟

- گفتم ، گفتم ، همه چیزه گفتم ، تو خیال
کنی مریضی زلمی برش مهم اس؟

- بچه جان ، چیغ نزن ، آهسته بگو ، بگو باز
اوجه گفت ؟

پسر لبهایش را بدندان گرفته بادل تنگی
گفت :

- ساهو مادرا او گفت که ما جوری و ناجوری
کسی ره ضامن نشدیم .

زن با ناامیدی ناله کرد :

- ساه ، بی انصاف ،
و بر زمین نشست ، سرش را بین دو دست
محکم گرفته بود ، گنج و منگ مدتها فکر کرد ،
بعد ناگهان از زمین برخاسته روبه پسرش
کرد :

- برو بچیم ، پیش کاکانورو برو ، کاکانورو
دکاندار ، برش بگو که

پسر حرفش را قطع کرد :

- ساه دکه می سرمم مادر ، هنوز فرض اول
او ره ندادیم .

زن بازاری گفت :

- برو بچیم ، از خاطر مه برو ، از خاطر
مادرت برو ، برادرت گشته س ،

پسر لحظه ای درنگ کرد ، بعد به برادر
مریضش چشم دوخته ناامیدانه دردل گفت :

- «وضعش بسیار خراب اس ، رنگ به روی
نداره ، بیادرت بیچاریم»
و از خانه برآمد .

زلمی حرف های آندو را شنیده بود ، از
کاکایش بدش آمد ، یک بدبینی عجیبی نسبت
به زندگی و مردم احساس کرد ، دلش میخواست

زار زار گریه کند ، ناگهان سردی و لرزش
شدیدی قلبش راه یافته بود و عرقی به سردی
بخ پریشانی اش نشسته بود برای چند دقیقه
مثل درخت که در معرض طوفان قرار گرفته باشد

شدت لرزید ، مادرش آمد ، پهلوی او نشست
دست سرد او را در دست گرفت و لایق قطع صدا
کرد :

زلمی جان ، زلمی جان ، توتۀ دلم ، تره
چه شد ؟

دقایقی که گذشت زلمی آرام گرفت اما هنوز
فطرات درشت عرق مثل مروارید بر پیشانی
بلند و مقبوضش میدرخشید ، چشمانش را
روی هم گذاشته بود و سستی و گرختگی بی سابقه ای

او را فرا گرفته بود ، زن مثل مومیایی شدگان
خیره خیره به پسرش نگاه میکرد ، نفهمیده
چمدتی گذشت یک وقت متوجه شد که پسرک
تکان خورده چشم باز کرد و در حالیکه لبان
خشکیده اش را با زبان تر میگرد به مادرش
گفت :

- افسانه پری کوی قاف خلاص شد؟
زن ناگهان بخود آمد ، بریده بریده گفت :

- خلاص ؟ له ، له حالی میگم اینه گوش
کو اما نه گفت حیرت کرده بود ، دردل گفت

گفت :

- بچیم ، تو بری کاکایت گفتی ؟ بری خودش
گفتی ؟

پسر به مادرش چشم دوخت :

- ساه مادر ، به خودش گفتم .
سخی چه گفت ؟

- گفت مه خو خزانه ندارم .

بودند می توانستند بختی و میوه بخورند ؟
زن میترسید که عبادا بچه گلم مثل پدرش
از بی توانی و غریبی بمیرد ، قلبش - بسوز
آمده بود ، اشک بر گونه هایش شدت جاری بود
(زلمی) ناگهان چشم باز کرد و مادرش را در
حالت گریه دید باوار خطایی گفت :

مادر چه شده ؟
چرا گریه میکنی؟

زن بخود آمد اشکهایش را پاک کرد :

بچه گلم نالید : خبی مادر ، بری به افسانه
از خاطری که برادرت د پسر آهسته
از خاطری که

بگو ، افسانه پری کوی قاف .

زن به زور خندید : ازی افسانه خوشه میایه
بچه گلم گلم ، میگم ، بریت میگم .

بعد با حواس پریشان و قلب پراز اندوه
شروع کرد :

- بود و نبود ده زمان های قدیم یک پری گلم
بود ، قدس بلند بود ، موهایش دروازه

اتاق بشدت باز شد ، پسرک ده دوازده ساله
لاغر و رنگ پریده ای با لباس خاکستری و

موهای پریشان بدون آنکه حرفی بزند راسا
آمد و پهلوی مادرش بر زمین نشست ، زن
با توشیش سوال کرد :

- رفتی ؟
پسرک بی اعتنا و خشک جواب داد :

- رفتم!
زن پریشان شد ، سرش را بیخ گوش او

برده آهسته گفت :

مادر ؟
پسر سعی کرد صدایش را حتی از همیشه

بلند تر کند ، عصبانی بود و گونه های
لاغرش بشدت سرخ شده بود :

چی داد ؟ خیال کنی میته ، مادر؟
زن دستپایش را به هم مالید :

ساز برای خدا ، آرامتر گپ بزن ، برادرت
نشونه ، آهسته باش .

پسر ، بی تفاوت و سرد جواب داد :

- همان که بشنوه ، همان که مردما ره خوبتر
بشناسه ، مادر ، جای پت کدن نیست ، اوهم

میفاهه که از و چیزی گرفته نمیشه ، مادر ، بان
که بشنوه واز جایش برخاست ، خیلی اوقاتش

تلخ بود ، پشت پنجره ایستاده شد ، هوا
کم کم تاریک میشد و روشنایی روز به آرامی از

روی زمین محو میگشت .
درختان چنار در آن هوای نیمه تاریک

مثل اشباح ترسناکی بنظر می آمدند ، اشباحی
که همگی دست بسوی آسمان بلند کرده بودند

و فکر میکردی برای سلامت پسرک دعا میکنند ،
زن آمد ، پهلوی پسرک ایستاده شد و با ناامیدی

گفت :

- بچیم ، تو بری کاکایت گفتی ؟ بری خودش
گفتی ؟

پسر به مادرش چشم دوخت :

- ساه مادر ، به خودش گفتم .
سخی چه گفت ؟
گفت مه خو خزانه ندارم .

پوستر

دستگاه تصویربرداری

پوستر، صفحه ای است از نقش، یا پیامی باز گسو کننده از اوضاع یا نشان دهنده انشایی که بیننده بانگاهی زود گذر آن پیام را درک کند، نقش ها و رنگهای آن مطبوع، نوشته ها بزرگ و لی کوتاه با جروی چاپ.

پوستر، آفیش، پلاکات یا آگهی دیواری، یکی از رشته های مهم و برجسته هنر گرافیک یا هنر تر سیمی و تصویری است.

پوستر سازی به مفهوم امروزی آن در اواسط قرن ۱۹ مسیحی در اروپا تولد و اشاعه یافت، و لی پوستر به مفهوم عام و کلاسیک آن، تا ریخ طولانی داشته خیلی کهن سال و سالفند است. پوسترها، آثار ی هستند، اما پاره ای از آنها در عین گذرا بودن نیز ماندنی اند، اینها با نقاشی اکادمیک همان رابطه ای را دارند که روزنامه نگاری با ادبیات دارد. هر دو برای این وجود می یابند تا توجه را به سوی خود جلب کنند و تا لیری آنی نگذارند و هر دو با تاکید و مبالغه همراه اند. پوستر ساز همانقدر به وسیله چیز های باب روز و سوسه میشود که روزنامه نگار. پوسترها و روزنامه ها به چیز ی تعلق دارند که چابانی هابه آن «او کی یوسنی» دنیای شناور می گویند دنیای لحظه، تپش و شوق آنی.

تا ریخ هنر های گرافیک نشان میدهد که مصر، یپا، با بلیسا، یونان و رومی ها و... در حدود سه هزار سال پیش از میلاد، پیغام ها و اعلامیه های دولتی را روی قطعات چوب و یا پوست حیوانات نوشته، روی دیوار های قصر ها، برجها و محلات مزدحم و عمومی شهر نصب میکردند. اعلامیه ها و اعلانات مذکور بیشتر روی خط استوار بود و تصویر در آنها کمتر به کار میرفت.

در قرون وسطی نیز اعلامیه ها و آگهی های مهم و فوق العاده را روی دیوارهای

اماکن عمومی و مرکز شهر می آویختند یا ر شد سو داگری و پیدا یی نخستین جوانه های پورژ وازی پوستر های تبلیغاتی و جلب کننده تجار تی پدید آمد. نخستین پوستر خطی گرافیک توسط هویلیام کامتون در سال ۱۴۷۷ ساخته شد. پوستر کامتون توسط خطاطان دیگر تقلید شد. تا قرن ۱۹ آگهی های تجاری و غیر تجار تی همه خطی بودند. در سال ۱۸۷۱ تحول بزرگی در زمینه پوستر سازی پدیدار گشت در این سال «فر دریک واکر» پوستر تصویری چاپی را طراح نمود. پوستر مذکور برای نما ییثنا به «زن سفید پوش» اثر «ویلیکی کالیز» تهیه شد در پوستر واکر تصویر زنی را می بینیم که در آستانه در نیمه باز قرار دارد زمان شب را نشان میدهد. آسمان پر ستاره فضای پشت سر را زینت می بخشد زن بصورت مر عوزی انگشت روی لب گذاشته است. این پوستر بصورت چشمگیری دو ستد ارا تیا تر را بطرفی خود جلب نمود. بعد ها طراح دیگر ی بنام «اوبری بیر دزلی» کار والر را ادامه داد. بیرو زلی با مهارت و ظرافت هنری خاصی اعلان ساده را به طرح تبدیل نمود. یکی از پوستر های چاپ اوله پیاو های سینگر «می باشد» در این پوستر بریک زمین پردرخت و سبز، پیاسوی سیاه بزرگی در قسمت چپ صفحه و نمای عقب چو کسی بیایست دست راست به شکل یک مثلث موثر و برجسته طراح شده است.

در کشور فرانسه هنر مند بزرگ «ژول شره» پوستر رنگی و مدرن را ایجاد نمود. ژول شره ضمن اینکه از رموز و عناصر انتهای هنر گرافیک به قدر کافی سر رشته داشت، با استفاده از صنعت لیتو گرافی پوستر های تجاری و سیاسی رنگی تهیه نمود.

بدینگونه بو جود آمدن صنعت چاپ، تحول بنیادی و دگر گون کننده ای در زمینه پوستر سازی و طراح ی ایجاد نمود و صنعت لیتو گرافی، این هنر را منقلب ساخت.

«صلیب سرخ» یا صلیب آهنی؟ سر پا زخمی و زلدا نی ما برای آب التماس میکند «خواهر» آلمان ی در مقابل چشمهای او آب را روی زمین میریزد. هیچ زنی در بریتانیا نیست که چنین کاری بکند. هیچ زنی در بریتانیا نیست که این را فراموش کند.

بعد از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر، هنر پوستر سازی در اتحاد شوروی و سیما گسترش یافت، هنر ادبیات نو یسن کار گری پوستر را نیز در پر گرافت افکار انقلابی زحمتکشان و آرمای انسانی بلشو یك ها توسط پوسترها بخوبی انعکاس می یافت. خصوصیت برجسته پوستر های انقلابی آن زمان، ساده با صراحت بود. بدینگونه افکار آراء شعار ها و... در کوچه و بازار و جاهای عمومی پوستر سازی میشد، این کار سهلتر و عملی تر از نقاشی

بعد از ژول شره از هنرمندان و گمرا فست های معروفی چون: پیر بو نارد، ایبل، دو میه و هافری دو تو لو ژلو تر گمیتوان نام برد.

بعد از انگلیس، کشور فرانسه مهد پرور شگانه نخستین پوستر های نوین قبول شده است. در نیمه دوم قرن ۱۹ پوستر سازی از فرانسه به آلمان راه یافت و در آغاز قرن ۲۰ در سرتا سر اروپا رواج یافت.

بین سالهای ۱۸۹۰ و ۱۹۱۴ پوستر تحول کیفی محسوس نمود. این تحول کیفی عبارت بود از نوعی گریز از پیچیدگی هنر نو و ایجاد سبکی تازه و پر خاشگر برای قرن بیستم. پوستر اشکال و انواع گوناگونی بخود گرفت. پوستر های تجار تی، سیاسی، اجتماعی، تبلیغاتی- صحتی، فرهنگی، آموزشی، تربیتی و...

در جریان جنگ جهانی اول پوستر های سیاسی رونق زیادی یافت. پوسترها ای که در آن مردم به مقاومت فرا خوانده میشد و دشمن مورد نفرت و سرزنش قرار میگرفت. دریک پوستر انگلیسی زمان جنگ میخوانیم که:

بود. این کاری بود که از عهد نقاشان اکادمیک باتکنیک دقیق و پر کادشان بر نمی آمد. در زمینه رشد و گسترش این نوع پوسترها طراحان و گرافیت های برجسته یی چون: مالویچ، لیستسکی، لیپیدوف، و کرانسکی همت گماشتند. پوستر شناس معروف «میلر» در این مورد می نویسد: «در این هنگام (آغاز پیروزی انقلاب اکتوبر) هر شهر شوروی چنان از همه سو پوشیده از تصاویر و کتیبه ها ست که جای خالی روی دیوار ها باقی نمانده... یعنی ساختن همه دنیا بصورت یک پوستر عظیم». یک شاعر انقلابی در این مورد سروده است که: چانه ها و کوه ها قلم مو های ما هستند و میدانها صفحه های نقاشی های ما.

در اروپای آن زمان پوستر را دیگری را می بینیم. با رونق قابل ملاحظه هنرهای تزئینی، پوستر رنگ گویستی یافت و ساحه پختی حوزه و نفوذ آن وسیعتر گردید. ساده شدن پوستر و طراح ی به تجار تی شدن آن کمک کرد.

رشد قابل ملاحظه بی کسب نمود. پوستر
پوسترهای معرفی کننده موسیقی،
رقص، ادبیات و... ابعاد گوناگون و
متنوعی یافته اند.

جنگ جهانی دوم بار دیگر پوستر
سازی را در جهت معین و خاصی گسترش
جهت سیاسی و جنگی، فاشیستهای هیتلری
تبعیبات و احساسات ضد یهودی و ضد
کمونیستی خود را یگانگی بخشیدند و در
این مورد پوسترهای زیادی از چاپ
برآمد.

در اتحاد شوروی پوسترهای ضد

ماشین عظیم تولید و مصرف بود و بازی
تجلیات بی مرز و پایداری یسری
محتاج بود.

با رشد اقتصاد سودا گرانه و رونق
صنعت، ضرورت انعکاس فرآورده های
جدید ماشین بصورت جلب کننده و مجنوب
کننده آن، مطرح گردید. جامعه صنعتی
عجولانه و شتابزده به پیش میرفت. از
این لحاظ پوستر تجاری به شکلی،
ثبت و کتابت نیازهای جامعه صنعتی و ماشینی
معاصر است. در کشورهای اروپایی
در کنار پوسترهای تجاری پوستر
های هنری ارزشمند و ماندگار نیز

فاشیستی رواج یافت. در یکی از این پوستر
ها هیتلر را می بینیم که استخوان آدمی
را به لیش میکشد. شرح پوستر چنین
است: «آدمخوار».

در یک پوستر امریکایی ضد فاشیستی
می بینیم که در شیشه عینک یک افسر نازی
چوبه های دار به نظر میخورند در پایان
پوستر میخوانیم که: این دشمن است.

بعد از جنگ، رقابت میان عکاسی
و هنر گرافیک به پیوند پوستر سازی بیشتر
از پیش یاری رسانید. زمانی عکاسی
با طراحی آمیخت و آنگاه با پوستر سازی
بخشید و گاهی هم طراحی و پوستر سازی
بصورت مستقل با عکاسی به مبارزه پرداخت
و راهش به پیش باز نمود. بهره وری از
مکتب های مختلف هنری، چون کوبیسم
پیکاسو سور یا لیسم، کیفیت هنری
پوستر را بلندبرد.

در نیمه دوم قرن حاضر پوستر سازی
کیفیت هنری بسیار یافته و عالی گسب نمود
در سال ۱۹۶۵ پوستر «من ز به» چاپ
اول فستیوال کان را کما یی کرد. «تقاشی
خط» نیز به گرافیک شدن و چاپ شدن
هرچه بیشتر پوستر مؤثر واقع گردید.
چونچ ملی در مورد پوسترهای نوین
میگوید: «هرچیز در نهایت اختصار در
آمدن تا ترکیبی بصری و هم آلود
بنازد».

موتر نبود بلا بود

يك آرزو... ولی پیش از گفتن این

موضوع باید خودم را برایتان خوب معرفی کنم:

در اوایل این گفته کتابی من که: (انسان) غرق در همین زیر غوطه ای ها بودم که یکبار باید به دیگران بیندیشد و آنقدر بفکر خود نباشد) آتش خشم او را نیز تر میکند و فریادش بر می آید

- هر کسیکه ای کپ هاره میزنه ، زود تر صاحب موتور میشه و ده موتور های مقبول ترسوار میشه ، مگم بچم توره چربلا زده که کپ های شه یادگرفتی و راه و چاری شه نی ...

روز بروز منطق من ضعیف تر شده میرفت و فلسفه زخم ثابت تر از شما چه پنهان درین اواخر کم کم با او هم عقیده شده بودم . فکر میکردم شاید او درست میگوید و مرا کتابها گول زده اند ... رفته رفته این آرزو ، یگانه آرزوی زندگی من هم شد و در فکر بر آوردن آن خورد و خواب و آرام از دستم رفت . شب و روز در فکر داشتن یک موتور شخصی! غرق غرق بودم و جز خیالات موتور نازنینی که باید داشته باشم و به اختیار و فرمان خود هر طرف که دلم خواسته باشد بدوانش ، هیچ چیز دیگری توجهم را جلب نمیتوانست .

همین اوج آرزو عایب را مزه میکردم و در سینه پر از جفله خواهم قروت میسا شستم که موضوع مهمی نظرم را جلب کرد و آن موتور کهنه همسایه ما بود که از سالها محل چشم پتکان) افتال شده بود . من که موتور میگفتم و جان میکنم ، چنان غافل و بی خیال از کنارش میگذشتم که گوش کورم و هرگز آنرا ندیده ام ، به غفلت و سادگی خویش شکر خندی زده شعر معروف را قلقله کردم ... یار در خانه و ما گرد جهان میگردیم .

همزمان با آن خاطره پولهایم نیز زنده شد پولهای نازنینم که پس از سالها سال کاتبیت و با چند کهای بیرحمتهایی از معاشی لاغر و چار استخوانم زیر زده بودم ، مثل گلبرگهای امیدبخشی در برابر چشمم برقصیدن آمدند ... و ابایک چنه زدن جانانه ، به دوسه هزار افغانی خوب فکر کردم - دیدم هم اکنون در حدود ده هزار افغانی در بانک دارم . موتور مورد نظر میخرم ، بقیه پولهایم را مصرف نرمیم و رنگ و روغن آن میکنم و در نتیجه با پولی کم حاصب موتور میشوم و مادر اولادها را از تعجب (بامید خدا) زهره کلک میکنم و هم اگر اندکی پسمان شدم طالب یکی دو ماه (پیشکشی) میشوم . موضوع کاملاً حل بود باید اقدام میکردم .

از نگاه های پراز تعجب و چشمان از حدقه بر آمده مادر اولاد ها دانستم که وضع عادی ندارم . از یکطرف بچه های کوچه عصبانیم کرده بودند و از جانی ذوق گفتن این مزه بمادر اولادها دلم را به تیش انداخته بود ، خودم چنان باخته بودم که نمیدانستم خنده کنم یا گریه . مادر اولادها در حالیکه انگشتانش را جنگ وار بر بینی و لب بالا پیشش قرار میداد گفت :

(آمرده که توره چی شده ؟ چرا ایطور شدی . مثل پسرکی تازه جوان که برای اولین بار راز دلش را به معشوق آشکار مینماید بخود

از شما چه پت و پنهان ، بسیار عمر خورده و آرزو جویده ام . قسم یکمتر و بیست و چند سانتی و بیشتر از چار پانچ کیلو و چند مثقال وزن دارم . سفیدی از موهای شقیقه ام شروع شده ، رویه بالا و بطرف تالاق پیش میروم ، ولی خوشبختانه قدرت پیشروی ندارد چه در آنجا دیگر چیزی برای سفید شدن باقی نمانده است در مورد سفرهایم ! باید بگویم که به کرات و بارها فضا های کاغذ اندود و غم آلود آرشیف ، خدمات ، کنترول و محاسبه و غیره و غیره را پشت سر گذاشته ام و در وجب وجب اوراق آنها جای پای امضای پر شاخ و برگم باقیست که باقیست .

گفتم آرزو ... آرزو بسیار است ، آرزوی خانه خوب و آرام ، آرزوی ... ولی يك آرزو کم بود دیوانه ام کند . آرزوی داشتن موتور ، آن که این آرزو اشک شوق از چشمم جاری می ساخت و چون جریان خلیف و خوشایند برق همه وجودم را به وجد می آورد . خصوصاً که تار های سفید موی مثل زنگ خطری هو - شداد میداد که «تن غافل آخرین لحظات و مواع راز دست میدی» فکر میکردم که دیگر این بزرگترین آرزوی خودم و زخم را بگور خواهم برد . ولی این آرزو تنها آرزوی خودم نبود ، بلکه اگر بهتر بگویم بیشتر آرزوی زخم بود . خوب بیاد دارم که دو نخستین روز های ازدواج اولین جمله اش با من این بود که وقتی با من خوشبخت خواهد شد که مثل فلانی و فلانی صاحب موتور باشم . و از آنروز تا امروز هرگز این خواسته اشرا حتی يك لحظه هم فراموش نکرده است و هر گاه رنگی هم زیر دندانم بیاید با طنز و کنایه و تشدد توام با آهی سرد و عمیق و گشدار تراز اه عاشقان دلسوخته ، تکرار میکند :

- ده ای خانه سبیل مانده کدام غوری دلما او شده که ای شوه .

پیچیدم و سرخ و سفید شدم ، زیرا فکر میکردم با شنیدن این مزه از خوشی زیاد مرا در آغوش خواهد گرفت و ... پیش از آنکه چیزی بگفتم ، مادر اولاد ها با شدت و جدیت بیشتر پرسید :

چرا ایطور کار ها میکنی ؟ نی که باز ... سخن را قطع کرده گفتم

- مره هیچ نشده عزیزم هیچ .

و چون باز نتوانسته بودم چیزی بگویم او را بیشتر متعجب و کمی عراسان ساخته بودم . از اینکه بیشتر نترسیده باشد گفتم بچه های کوچه مرا عصبانی ساختند و چون علت را پرسید و برایش گفتم ،

با تعجب و عصبانیت بیشتری گفت :

آخر بتوچی ؟ توره به موتور مردم و بچه های کوچه چی ... نه که باز دیوانگی های قدیمت تور خورده ؟ باز چی بلاره میخایی سرمایه باریانی گرچه از قدیم تا حال هرگز جرئت آنرا نداشته ام که کاری کنم که بدیوانگی بماند . ولی گفته مادر اولاد ها را بروی خود نیاردم ، زیرا دیدم اگر بیشتر ازین صبر کنم و اصل موضوع را برایش نکویم وضع خراب میشود . با اندک سرمساری موضوع ذخیرم را برآوردش فاش کردم و نقشه ام را در مورد خریدن موتور با او در میان نهادم ، با آگاهی از اندوخته ام يك پارچه آتش شد :

سالمی مرده که ده قار خدا شوی ، تو ایقسه پیسه ره پت کدی و ما خبرنی . الهی ده گورو گفت کار بیایه ، روز هاره مه اولاد ها گشنه تیر کدیم و تو خدا ناترس از پیسی سبیل ما . ندیت چیزی نگفتی . مه حالی کدت می فامم . تیز میری و پیسه ره میباری اگه نی دیناره سرت شو میکنم ...

با جرب زبانی بسیار واستدلال اینکه با پول کمی صاحب موتور میشوم و اگر نخواستم موتور داشته باشم آنرا میفروشیم آنگاه پول بیشتری خواهیم داشت ، تا اندازهای قانع شد ، با حصول رضایت او دیگر خودم را مالک بی چون و چرای موتور مینداختم .

شب با خیالات خوشگوار گذشت ، صبح پس از اخذ موجودیم از بانک با صاحب موتور یعنی همسایه ما موضوع را در میان گذاشتم . چه مرد شریفی ! يك لحظه هم لبخند از لبانش دور نبود . هیچ حاجتی برای (چنه زدن) نداشت . پولی که او پیشنهاد کرد ، بنظرم خیلی مناسب بود و موتور را خریدم .

حساب همه چیز را پیش از پیشش کرده بودم . بدون معطلی و بانقش سوخته کراچی بی را بارانندگانش کرایه کردم . موقع انتقال از صاحب قدیمش خواستم تا با ما کمک کند و بالاخره با چند قوت جانانه موتور را بروی کراچی نهادیم . بچه های کوچه و سایر بیکاران روز کم بانگاهای پراز تعجب بمن میگریستند و پیچ پیچ می کردند . خونم گرم می شد ، چپ چپ نگاهشان میکردم و میگفتم البته زیر زبان) :

ساحمقهای بی شعور بشما چی آخر دلسم کارم ...

صاحب قدیم موتور موقع خدا حافظی - برای آنکه منتش را بر من چند چند نموده باشد . توام با آهی سرد و دندار تر از آه مجنون نامراد گفت :

میزدند و منم در مقابل اظهار شکران و سپاس
سنگذاری میکردم .

باشیر غلطی خودم را به اداره ترفیحات
رساندم تا جواز سیر بگیرم . مامور موظف بایک
نظر اندازی موشگافانه در سوابق من ،
لست طولی را از باقیات تکس و مالی و غیره
و غیره را ردیف و حواله می کرد . بایک چرت
محاسبوی دریافتم که هنوز در حدود پنج هزار

افغانی دیگر بدهکارم تا صاحب واقعی منتر
شوم . حالانکه دیگر نه چیزی برای فروش
مانده بود و نه روی برای پیشگی ! کاهلا
سودائی شده بودم . اداره از یادم رفت جگر
خون و اندوهگین بخانه شناختم . زلم با آگاهی
از موضوع کم مانده بود خوب تم کند . ولی
دلغتا چیزی بخاطرش رسید . بزودی تفر
قیاله و لهجه داد . خرسند و بیروز مندانه نظر
جالبی ارائه کرد که مورد قبول واقع شد .
او میگفت که تا مدتی از منتر بدون جواز سیر
(قاجالی) استفاده میکنیم و آهسته آهسته پول
جواز سیر را پس انداز خواهیم کرد و آنگاه...
این نظر به اتفاق اراء تصویب شد .

فردا صبح با جرئت بیشتری منتر را حرکت
دادم چنانکه میتوانستیم تا اندازی این برو
آن نگاه کنیم . طی همین نگاههای چشمه
سه تن همکارم افتاد که پیاده بطرف اداره
راهی بودند . در کنارشان توقف کردم از
ایشان دعوت کردم . تا آنان سوار شوند ،
سروکله سه تن دیگر هم نمایان شد . آن
بی انصاف ها با آنکه میدیدند جای برایشان
نیست ، بازور وقت خود شانرا گنجانیدند .
تحمل وجود شان نه تنها برای منتر ، بلکه
برای منم طاقت فرسا بود احساس میکردم که همه
شان برشاله های خود سوارند . منتر بارانی
و تنیلی فروانی به حرکت افتاد و بزبان حال
فریاد بر آورد (از برای خدا (کفیدم) دل
انسان بخصوص دل صاحبش تراش کسب
میشد .

همکارانم با آنکه از تنگی جای خون در
رگهایشان گره خورده و منفصل ها ایشان
از کار مانده بود ، میگفتند می خندند و این
تبریک میگفتند تا رسیدیم به نزدیک اداره .
در آنجا بالیست از سرگ عمومی بطرف چپ
یعنی بطرف دروازه محوطه اداره می پیچیدیم .
در همین اثنا پس شهری با سرعت سرسام
آوری بما نزدیک شد ، به سختی برک را
فشار دادم ، مو تر چابجا متوقف شد و صدای
بلندی بر خاست . در يك آن بابت منتر چون
آهن پاره ای به یکسو پرتاب شده ، فاشن
و جمیع ضمایم آن دو سه قدم جلو تر بر زمین
افتاد .

هر کس که حادثه را دیده بود از خنده
... شده بود . روبه همکارانم نمودم ، شا یند
آنها ... ولی آنها نیز مثل همه غرق قهقهه
بودند ... آری ! همه میخندیدند و با انگشت
مرا بیگانه نشان میدادند ...

«پایان»

اگر تو اینجا باشی و ایطور (کرکر) کنی ،
منز ما کرک میشه و ده کار خود نمی فایم ...
دیگران یکقول و یکصد گفته اس را تائید
و مرا رعسپار منزل کردند .

در راه همینکه خودم رادر میان مردم یافتم ،
منوجه شدم که همه چیز به یکبارگی تغییر
فاحشی کرده است ، خودم ، بازار مردم و همه
چیز خودم را مثل روز های دیگر کم و ناچیز
نمی پندارستم ، زیرا حالا صاحب منتر شده بودم
میخواستم به همه ناز بفروشم ، مسووری از
پهلویم گذشت و خاکبادی بر پا کرد . در
حالیکه منتر ران را هدف تیر غضب آلود نگاه
قرار داده بودم (البته مثل اکثر موارد دزدیر
زبان) گفتم :

« بلی ، بلی میدانم ، لطف شما را تا ابد
فراموش نخواهم کرد ...
کراچی ران راه (مستری خانه را خوب بلد
بوده و همینکه داخل سرای شدیم ، یگراست به چپتی
پیچیده ، چشم برهم زدنی منتر بجان برابر در
ردیف همانند و امثالش قرار گرفت در اول
کسی یقین نمیکرد که میخواهم آنرا ترمیم کنم ،
ولی چون دانستند کاملاً جدی و مصمم هستم
دوسه دکاندار (پروژه فروش) با ادب و احترام
زیاد در باب تهیه سامان و لوازم ترمیم منتر
سخنرانی را شروع کردند . تا نام مستری را
گرفتم از زمین و آسمان مستری بارید . آنهم
چه مستری هایی ! که بقول خود شان چنین کار
عاشی (از انداختن نسوار) هم برایشان ساده تر
بود .

من روز بندیده : در آنهمه گیر و دار کاملاً
خودم را باخته بودم . به یکی از ایشان پناه
بردم و خواستم تا ترمیم منتر را با او قرارداد
کنم . تا او لب به سخن باز کند ، چشم کشیدن
های همقطاران خاموشش کرد ، ولی او باز رنگی
حرفی و نیم نگای به همه فهاوند که (لقمه) را
تنها نخواهد خورد و سپس رو بمن کرده ،
گفت :

« بیادر ! توده ای کار تجربه نداری - منتر
تکه تکه اس ! یک سامانش پیش من خساد
بود . یک پروژی دیگیش پیش ازو دکه اما
کار خوده شروع میکنیم ، هر کس که هرچی
داشت خداوس ... بازده وخت آخر همگیشه یکجای
حساب میکنیم ...
سخنان او قناعت بخش بود ، به تفاهم کامل
رسیدیم ، کار آغاز شد .

مستری پس از یک نظر اندازی فنی ! به سراغ
پای منتر ، لب بالایش (بانت) را بلند کرد و
سپس باهمراهی شاگردش با افزاری بیل
و کلنگ مانند چنان بجان ماشین افتادند که
گوئی پیشه پدر پدر شان قبر کنی بوده نه
مستری گری ، هر ضربه که بریدند منتر محبوبم
وارد میشد در دوش رادر وجود خود احساس
میکرد منظر میرسید که همین حالا به توتنه
پاره های آهن تبدیل میشود ، دیگر طاقت
نمی توانستم باوجود همه خشم و قهر باز هم
بابرده باری بیش از حدی گفتم :

« مستری عایب ای چی میکنی؟ مه گفتم
موتره ترمیم کنین ، نگفتم که آیین (تولکسی)
بسازش ...
او دست از کار کشید و در حالیکه خشم
گیمانه بمن نزدیک میشد و با آهن چنگش
مانندی تهدیدم میکرد ، گفت :

« بان بیادر ! مثلیکه ده عمرت چیزی رده
ندیدی ؟ می بینی که ما عاشین (لا) میکنیم !

شناخته موضوع را پراش گفتم . او با گریه
و دشنم و بدعا میخواست موضوع را حل
نماید ، ولی پس از عجز و لایه و استدلال او را
از خر شیطان پایین آوردم و حاضر شد تا
قسمتی از انانیه مورد ضرورت هر روزه خود
را بفروش برسانیم . آنچه داشتیم به نصف
نصف قیمت بالای کهنه فروش بفروش رسید
پول مورد ضرورت را تهیه نمودم و بدون کم و
کاست پرداختم و هیچ نگفتم ، زیرا در اول چنین
فیصله یی را بر من قبولانده بودند . منتر پس
از دو سه عطسه کوتاه و دراز شروع به جان
گرفتن کرد و صدای غرغر و دودش بلند شد
از هیجان سرا پایم میلرزید با ادب و احترام
و تشکر فراوان از ایشان خدا حافظی کرده (نه
پیاده بلکه با منترم) از سرای خارج شدم .
خیلی وار خطا بودم ، از یکسو هیجانی منتر -
دار شدن و از جانبی نا بلدی در عرض راه از
چندین تصادم نزدیک برو قوع تصادفا نجات
یافتم . بهر شکلی بود . منتر خودم رابه خانه
رساندم مادر او لادها پادین منتر نزاعی را که بخاطر
سوراخ شدن دیگ طلبی همسایه با زن همسایه
شروع کرده بود ، پاک فراموش کرد و دیوانه
وار بسوی منتر دوید ، گوئی پس از سالها
فراق به محبوب دیرینش رسیده باشد چون
جاندار ی با منتر صحبت میکرد زن همسایه با
با کلمات ریکی ملالت کتان میگفت :

« عوض منتر دیگ و کاسه بغرین و دست
تانه پیش هر کس و ناکس ! دواز تکنن ...
ولی بغوی میدانست که از خوشحالی زیاد
گوش ما حوصله شنیدن صدایش را ندارد .
صمیمیت بی سابقه زلم رادران شب هرگز
فراموش نمیکتم . هر لحظه ام از بفغان و کار -
یزمیر و گل غندی میزد و در عالم خیال میله می
ساخت و خواهر و مادر و خویشا وندانش را به
میله دعوت میکرد و ... ضمن صحبت موضوع
مهمی بیاد مآمد که هرگز درباره اش فکر
نکرده بودیم و آن موضوع (جواز سیر) منتر و
(لایسنس) دریوری بود . باز در اوج خوشی
کل غم شکفت و مگس در گیلان شیر مازیرو
غوطه ای زد ...

زلم موضوع را ساده فکر میکرد ، ولی دل من
گواهی بد میداد آتش خوابهای بی ربط و
برشانی از ورق های جواز سیر ، منتر و تصادم
دیدم و چندین بار ، از خواب پریدم ...
صبح نزدیک بود دودلی غیر حاضرم کند .
از یکسو میخواستم با منترم به اداره بروم
از طرفی نداشتن لایسنس و جواز سیر چون
هیولائی هراس انگیز هراسانم میکرد .

بالاخره یکدل را صد دل کرده ، در حالیکه
حتی از خود میترسیدم بطرف اداره حرکت
کردم از سر و رویم عرق میچکید ، ولی بی
هیچ حادثه ای به اداره رسیدم . همکارانم
بطور عجیبی بمن و مو ترم میدیدند درنگها
یشان تعجب ، تمسخر و نا باوری مخلوط شده
بود بهمان لحن بمن لیریک میگفتند و پوزخند

سپورت

ولیاقت شان توانستند در تیم ملی گریز
گرو من جا بگیرند که در وزن ۵۲ کیلو
گرام عبدالکریم عضو کلب شعاع میوند
در ۵۷ کیلو گرام محمد اعظم از کلب انوری
در وزن ۶۲ کیلو گرام غلام مسافر
از کلب تعلیم و تربیه، در وزن ۶۸ کیلو
گرام مسخیداد از کلب میوند در وزن ۸۲
کیلو گرام احمد جان خشن از کلب تعلیم
و تربیه میباشند.

درین مسابقات ۵۲ کیلو گرام ۴۸ کیلو
۶۲ کیلو حلقه زایود باین منی کس
عبد الحفیظ از اتحادیه کارگری نجف علی
میوند را گنج ساخته و نقش زمین اش

ساخت عبد الحفیظ در برابر نجف علی را
قدرت مندترین چهره ۶۲ کیلو و حلقه
مدالهای طلا نقره و برنز مسابقات
ملی مقتدی و بین المللی در یک عکس العمل

دایرشدن مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو مشت محکمی است بسدهان امیر یالیزم ونوکران حلقه به
گوش آن.

فقط چند روز محدود به آغاز بیست و دومین مسابقات جهانی المپیای ۱۹۸۰ باقی مانده است

سر یع و یوفانه کاراش در پیروز شدن
مقابل این حرف پرکار و با اثر زی-
پایان داد دوستی و به دست حکم مسابقه
کاد تا به عنوان پیروزی با لایرد. در وزن
۴۸ کیلو گرام چهره تازه سر بلند نموده
درین رویداد انتخابی روی صحنه ظاهر
شد پارویا روی شد نش در چند مسابقه
تاما شان گران را به تعجب و تحسین و
داشت و ثابت نمود ورزش پهلوانی با پشت

کمیته المپیک افغانستان جهت اشتراک
ورزشکاران افغانی درین رویداد ورزش
جهانی پلانی تا ره را طرح نمود که
برگزاری مسابقات انتخابی پهلوانی
گریز گرو من (تنه با لا) بخشی از یسن
پلان ها را احتواء نموده که مسابقات آن
قبل از مسابقات آزاد در امتداد یو ورزشی
کابل دایر شد. و از بین همه کاندیدان
تیم ملی پنج تن آن ها با تبارز دادن اهمیت

نیکو را گوا - نایجریا - زیمبابوئه
جدید - یوگندا - پانامه - سوئیس - پرو-
بولند - یوگوسلاوی - برنگال - آلمان -
شرق - جمهوری مردم کوریا - رمانیه -
سنت مارین - سنگال - نیل - سیرالئون -
سویدن - سیلون - سوریه - سوئیس -
تانزانیا - چکوسلوواکیا
ترینیداد - توپکو، ویزویلا، المپیک شو روی
ویتنام - یوگوسلاویا - زیمبابوئه

قهرمانان ۸۸ - کشور جهان روز
۲۸ - سرطان در ستدیوم مرگزی
مسکو جمع میشوند.

عده یی از کشورها نسبت
نداشتن اساننامه المپیک اشتراک
در مسابقات المپیای ۱۹۸۰ مسکو
محروم شدند.

تیم های افغانی قبل از اشتراک شان
در مسابقات ۱۹۸۰ سفرهای مقدما تی
دارند.

به آغاز بیست و دومین دور مسابقات المپیک
۱۹۸۰ - جهانی که عنقریب آغاز می
شود کمیته المپیک مسکو و قافو قنای در
زمینه برگزاری این مسابقات جهانی
تشرایط ارض شدند و موثر نمود و جهانیان
قدم به قدم به برگزاری این روز انتظار می
کشند.

در بیست و دو هین مسابقات المپیک
جهانی منعقد مسکو ورزشکاران کشور
های افغانستان - الجزایر - اندورا - انگولا -
استرالیا - اتریش - بودستون - بلژیک -
برازیل - بلجیم - بلغاریا - کامرون - شیلی -
کولمبیا - جمهوری مردم کازاخستان -
کوستاریکا - کوبا - دانمارک - جمهوری
مردم ایکناتور - اسپانیه - ایتالی - فنلاند -
فرانسه - گویون - انگلستان - یونان -
گواتیمالا - گینه - ویتنام - هنگری - هند -
عراق - ایرلند - آسپلیند - ایتالیا - چیکو -
اردن - کویت - لائوس - لوزو تو - لبنان - لیبی -
لوگزا - موروک - ماسکرا - مالتا -
موریش - مکزیکو - منگو لیا - نیپال

صحنه یی از مسابقات کشتی که برای برگزیدن تیم ملی دراستدیوم ورزشی کابل دایر گردیده بود

شناخته شدند. در ۹۰ کیلو گرام که دو اشتراک کننده بودند اینها بعد از یک دور مسابقات به نتیجه رسید و با لتر تیب در مکان های اول و دوم ما شدند و در یکصد کیلو گرام امین الله از کلب اردو بدون انجام مسابقاتی نسبت نداشتن حریف در مکان اول قهرمانی با لا رفت.

نظر به پلان پیش بینی شده کمیته ملی المپیک جهت اشتراک ورزشکاران افغانستان در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ منعقد مسکو از جمله همه کشتی گیرانیکه نام برده شد از وزن ۴۸ الی ۷۴ کیلو گرام قهرمانی اول

آند در تیم ملی برگزیده میشود و شانس تیم های پهلوانی - گيرو گرومن و بو کسنگ در مسابقات جهانی اشتراک میکنند و قبل از اشتراک شان درین رویداد جهانی سرفای مقدمانی به پو لند - بلغاریا و اتحاد شوروی دارند.

چنانکه روز یکشنبه هیات هشت نفری پهلوانی افغانی بنا به دعوت کشور دوست ما بلغاریا عازم آلتشور شدند.

در بین هیات دیپلوم انجیر نصیر احمد معلون ریاست ورزش به حیث سرپرست نظام الدین به حیث ترینر با کشتی گیران همتا میباشند در وزن ۴۷ کیلو گرام محمد شریف، در وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله، در وزن ۶۲ کیلو گرام عبد الحفیظ، در وزن ۶۸ کیلو گرام عبد الر شاد و در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی میباشند چون هیات ورزشی طی اقامت چند روزه شان مهمان بلغاریا بودند حکومت دوست ما بلغاریا تمام مصارفات را متقبل شده اند.

• • •

تیم ملی بو کسنگ جهت اشتراک مسابقات المپیک ۱۹۸۰ انتخاب گردید.

طوریکه در نشریات قبلی خویش پیرامون شرکت ورزشکاران افغانی در مسابقات المپیا ۱۹۸۰ نوشتیم که از افغانستان دو تیم

پهلوانی و یک تیم بوکسنگ اشتراک میکنند کمیته ملی المپیک جمهوری دموکراتیک افغانستان اخیراً مسابقات آزاد انتخاباتی بوکسنگ را در استادیوم ملی کابل پایتخت

نمود که اشتراک کنندگان آن مسابقات از طریق کلسپا و موسسات شان گرد آمد بودند که در نتیجه این مسابقات انتخاباتی در وزن ۴۸ کیلو گرام شمس الدین اختر، در وزن ۵۱ کیلو گرام نثار احمد از کلب عزیز و در وزن ۵۷ کیلو گرام غلام ربانی از کلب آریانا و در وزن ۶۰ کیلو گرام عبد الحی از کلب یاران صدیق در تیم ملی جا گرفتند و اینها به حیث اعضای تیم ملی در مسابقات المپیک ۱۹۸۰ مسکو اشتراک می کنند.

تلاش های پیگیر توانست نسبت بسنه حریفان اول و دوم پیشقدم شود در وزن ۶۸ کیلو گرام غلام صدیق زورگر با خیال آرام دور از هر گونه اندیشه از عنوانی قهرمانی همیشه خود از مسابقات داخلی و خارجی دفاع نمود و بازم در مکان اول سکوی قهرمانی با لا رفت و بعد از شاد از تعلیم و تربیه یکقدم پایین تر از زرگر دیده شد در وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه وحید زاهدی از کلب امیری چهره موفق

دیگر وزن ۵۲ با اندک اشتباه در مکان دوم ماند و زمان الدین از کلب اردو سوم شد.

در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از کلب اردو بعد از دیر زمانی حقوق اش را جسته جا گیری در مکان اول قهرمانی ثابت ساخت با غرور و سر بلندی در مکان اول سکوی قرار گرفت. عین الدین از کلب افغان مدعی همیشه کسب عنوانی قهرمانی اینبار در مکان دوم ماند و محمد عمر از

صدیق زرگر در وزن ۶۸ کیلو گرام بازم از عنوان قهرمانی خود دفاع کرد

و بر قدرت این وزن توانست با دریا روی شدن چند حریف دیرمانده و با تجربه پیروز شده و پیشروی بکند با صبر و شکیبایی در سکوی قهرمانی بالا میروند درین وزن عبدالله از تعلیم و تربیه و عبدالله از کلب افغان را در دو طرف خود یافت که این دو در مقامهای نو به سوم رسیدند در وزن های ۸۲ کیلو هر یک شجاع الدین از کلب اردو - رو هینا از کلب اردو به حیث برندگان اول و دوم

کار همیشه و تمرینات متعدد و مسیری ترقی و تکامل خود را میپیمایند که این چهره جوان و سایر کاندیدان جا گیری در وزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب انور بودند که در صدر قطار ۴۸ کیلو نسی ما چون اختر محمد از کلب افغان صمد علی از کلب اردو و محمد شریف از کلب میوند قرار گرفتند در وزن ۵۷ کیلو گرام خلیل الله از تیم اردو محتاطانه از بین کاندیدان این وزن سر بلند نمود با عبور نمودن از چند مسابقه همراه با پیروزی در سکوی قهرمانی با لا رفت و توجه زیاد تماشاگران را نسبت به خود جلب کرد و یکی از یک دیدار خود در دور اول این مسابقات عین الدین از کلب افغان را با مهارت و دلیری کامل از سر راهی جهت پیشروی در صدر جدول کناره زد و در دیدار بعدی خود بدون اندیشه با پیروزی در سکوی قهرمانی گام گذاشت در مسابقات وزن ۷۴ کیلو گرام خواجه و حید زاهدی عضو کلب امیری کارشان را در زمینه پیشروی جا گیری در تیم ملی موفقانه انجام و یکبار دیگر عبدالله از کلب تعلیم و تربیه راه را نو در آورد و با ردیگر عبدالله از کلب افغان را که این دو حریف سر سخت ضرب به فنی و امتیاز مطلوب ساخت و نامش را یکبار دیگر سر زبانها انداخت و به حیث بهترین کشتی گیر در وزن ۷۴ کیلو گرام معرفی شد.

در وزن ۶۲ کیلو گرام دو حریف خوب مقابل عبد الحفیظ و نجف قرار داشت که لعل محمد از کلب افغان و حبیب شاه از کلب اردو بودند که اینبار از مدعیان قوی با موجودیت چهره های شناخته شده چون نجف علی بودند که هر کدام با نام نجف علی آه میکشیدند و میگفتند برو سپرد به خدا. لعل محمد و حبیب شاه در جریان مسابقات انتخاباتی چند مسابقه خوب و موفقانه را پشت سر گذاشتند لیکن آنها در دورهای سوم و چهارم در برابر حریفان قوی و با مهارت از پا ماندند و نشد که به دورهای بعد پا بگذارند.

مسابقات طی چهار دور با شور و گرمی خاص پیش رفت هر روز بعدی مسابقات نسبت به روز اول تعداد زیاد تماشاگران را به محل برگزاری مسابقات به سوی استادیوم کشاند و هر دسته از تماشاگران با ابراز احساسات نیک و گرم کشتی گیران طرف نظر شان را تشویق میکرد و سرانجام از بین همه مسابقه دهندگان این کشتی گیران به حیث برندگان اول - دوم - سوم شناخته شدند.

دور وزن ۴۸ کیلو گرام محمد شریف از کلب انوری در مکان اول سکوی قهرمانی دیده شد اختر محمد از کلب افغان و محمد علی از کلب اردو در مکان دوم و سوم پهلوانی محمد شریف قرار گرفتند در وزن ۵۲ کیلو گرام محمد فاروق چهره موفق و بر قدر این وزن در پالای مسکو جا گرفت و محمد ابراهیم کشتی گیر براننده و پر قدرت

دشپي په وخت کې درود سطحه
توري لري نيو لي وه . پيري نسول
کولای چې وړاندې ولاړه شي ځکه
چې د لري تر شانه کومه نښه
نښانه ښکارېده او نه دلارېنو دني
خراغونه ليدل کيدل .

ما شا کلیمووا نیمه شپه له خوبه
راويښه شوه . په پيري کې داسې
چوپه ، چوپتیا وه چې ديو مسا پر
د خسر يد لو آواز له
ليري خايه اور يد ل کيده . ما شاد
خپل خوب پر تخت کينا سته پا که او
تا زه هوا له خلاصی کې څخه
کوټی ته را ننوته . دولي دپا نو
خوږ بوی لگیده . هغه بوی چې دتو-
ري او تیا ري لري له مينځه ليدل
کيدل دبيري په شاوخوا راځو پرند
وو . دماشيا په نظر داسې ور غله چې
دهغوی بيري ديو نا معلوم علت په
وا سطحه په وچه کې دبو ټو په منځ
کې پرته ده . خو ورو سته يې داو بو
دشر هار غلی آواز واوریده او پوه
شوه چې پيري يې درود غاړې ته
در يدلی ده . ناڅا په دبو ټو په منځ
کې دڅه شي غږ پور ته شو او بيرته
غلی شو . دغه غږ بيا و اور يدل
شو او غلی شو . چې يو ځلي ديو
بلبل دوا مډاره او خوږه نغمه د
بوټو له منځه پيل شوه . ما شا مو-
سکي شوه او خپل لا سو نه يې د مخي
خواته وغږ ول . دشپي په نيا زه کې
يې لاسو نه تور ښکار يدل يوازي
دگوتو په مخ نو کونه يې سپين
ښکار يدل .

ماشيا څو مو ده دمخه دځنگلو نو
په پوهنځي کې خپله زده کړه سرته
رسولي وه او او سندکار له پاره
جنوبي ولکاته روانه وه اودکار ځای
يې هم په يوه ځنگلي کلخو ز کې
ټاکل شوی و . ما شا فکر کاوه چې
په زړه کې لږڅه تشویش او ويره
لري . خو خپل ځان يې گول اچو لي و
اوهڅه يې کولې چې داو سو سته
هيره کړي . هغې لږه نه ښکې ډيره
وسو سندر لوده هغه په جدې ډول
سره زيا ته ویر يده . هغه د هغو
شيبو درا رسيد و په خيالونو کې
ډوبه وه چې د لو مړي ځل له پاره به
ځنگله کې د خپل ما موريت ځای
تهورسپيري اود نو مو پي سيمي
رئيس چې يو مغرور او قهر جن
سري به وې د خپلې چرمې تو ري
گر تي ، پر سيد لو جيبو نو اوگل
لرونکو ټپيو سره به به خیر خیر دی
او ددی او بدل شوو تورو څپو ته
وگوري او طبعي ده چې به زړه کې

به ووا يې ، همد اوه چې نه مو درلوده .
اوزياته به کړې چې دغه خورا نه
نجلی څوک ده چې موږ ته يسي
را لير لي ده ؟

دماشيا په ستر گو کې خوب
وتښتيد . خپلې جامې يې وا غوستي
اودبيري ځنډې ته ولاړه هلته په
ټولو شيانو پر څه پر ته وه . له ليري
خايه ، دتیارو له منځه دچر گت
زړه ورو نکي غږ اور يدل کيده . دا-
سي ښکار يده چې هلته دتو ري لري
ترشا کلي پروت دی . دی د خپل
مامور يټ ځای ته دبيري پوا سطحه
سفر ، دخپلې نيا دوصيت په
اساس چې دکښتې ديوه کپتان
کونډه وه کړې وه . څر نگه چې
ماشيا د هغې خبره منلې وه ، خوشحاله
وه . ددوی بيري لو مړي دنوا له رود
څخه روانیده . او بيا يې دلادو گا

د ل . پا نو ستو فسکي ليکنه
دتوريا لي اياز ځاځي ژباړه

سور گل

دوی ويښی دا چې په یوې جلې
مين شوی و ، و يې نشول کسرای
چې د خپلې معشو قې غو ښتنه پوره
کړي . د هغې غو ښتنه داوه چې له
آسمان څخه ستوری ور ته را پټ
کړي ، کله چې خوارمين داکار سرته
ونشو رسو لای نو هغې له خپل
ځان څخه وشاړه .

کله به چې هنر مندی دا سندره
خلاصه کړه ، نو خپل لاسو نه به
يې په زوړه په بيا نو و وغل او
بيا په يې وو يل : ددی ترانې هدف
روښانه دی . وایي چې د خپلو
ميا نو سره په مينې او مهر با نسي
سره وچليري ، هغوی ونه څو روی
والسلام !

په چر بوو تس کې دمعما ري د
پوهنځي څوکسه محصلين يسي
بيري کې سپاره شول . دلاري به
اوردو کې هغوی ټول وخت به خپل
منځ کې دسنگتراشي دگنبدو دسات
ختمان ، دآند ري رو بليوف اودمسکو
دهسکو مانيو به باره کې خبرې کولې .
ماشيا چې ددوی ميا حثي اور يدي د
خپلې نا پوهي او لږ معلومات څخه
يې خجالت ايسته او مخ به يې ټک

سورشو ، له هغې شيبې څخه چې
محصلين بيري ته را غلې هغه دپاڅه
عمر هنر منده چې شوه او تو ره يې
دمين غله ترا نه ونه ويله نوزه گرازه
کيناسته اوده زماژوند په هنر کې
دی ، نومي کتاب چې د استا نيسلاو-
سکي اثر دی ، يې مطالعه کاوه .

او س د بيري ټول هسا فر ين
ويده وو . فيلوت ، هنر منده اومحصلين
ټول و يده وو . يوازي ما شاويښه
وه . دشپي زمر مي ته يې غوږنيو لي
واوزيار يې ايست چې په هغې ځان
پوه کړي . ناڅا به د ماشا تر
شاد اور لگيت د لگيد لو آواز پورته
شو . ماشيا چې خپل مخ را وگرځاوه ،
شاته يې پيلوت ولاړ و او سگرټ يې
روښانه کړ . هغه لگيد لي اور لگيت
دلاندی او بو ته وغورځاوه او
ماشيا وليد چې څنگه داور لگيت لړکي
دتوري لري په منځ کې ښکته ولو يده
اود هغه شغلې په خپلې شاوخوا کې
رنکار نگه بخار په ځان پسي راټول
کړ .

پيلوت وويل :

بلبلان سړي خوب ته نه پر-
يږدي . ما شا سره له دې چې هغه
يې نه لیده خو حدس يې ووايه
چې هغه به تيا ره کې مسکي مسکي
کيري ، په خواب کې يې ور ته وويل :
ماهيځکله داسې بلبلان نه ووليدلي

پيلوت وو يل :

سره شو روی اتحاد کې چې سفر
وکړي ډير دليد لو وړ شيان به وويني
داسې شيان چې انسان په خوب کې
هم نه وي ليد لي .

ماشيا ور ته وو يل :

داله دی کبله وایي چې تاسې
تل دلو تلو په حالت کې يا سني او
ځمکه تل ستا سي تر ووزو نولاندی
به تغيير کې ده .

نه ، فکر نه کوم . پيلوت په
خوا بکې همدو مړه ور ته وو يل
او نوردیوی شيبې له باره چې شو .
او ورو سته يې بيا زيا ته کړه :

هوا درو ښانه کيدو په حالت
کې ده . دخيز آسمان شين شوی دی .
تاسې گومځای ته ځي ؟

سزه ليري ځای ته ځم .

په دې وخت کې پيلوت خپله
ځنگل په ديوال با ندي تکه کړه د
ختين افق ته چې دسبا وون سبيدي
يکي درا ختو په حالت کې وي ، يو
نظر وا چا وه . دهسک په لاندینی
برخه کې ورو سته ستو ري دسبيو
زوړ ديو سبين څاڅکي په خیر بکسي
خلیده .

موش‌های صحرایی

که یکدسته سی میلیون موش‌های خطرناک و دشمن غله چات و حبوبات را از این ببرند. در کوپنهاگن و همچنان در میدان هواپیما قاهره در آلبا رهای کنترل دسته ازین موش‌ها حمله برده. سیم‌های تلگراف را جوید و ارتباط تلگراف را قطع نمود. حیوانات مذکور حتی اشیای بزرگتر از خود را که بعضاً بلندتر از آن‌ها می‌پرند و در جای آن یک موش صحرایی کلان سیم‌های مخصوص خط آهن (توکینساوساکا) را با دندان جوید و درست می‌دقیقه سر یخچالین قطار چنان متوقف گردیده، علاوه بر سرزمین هاگ مانیتلا، لوبیتسو، انگولا، نیویارک و نیبال از عجب موش‌های کلان فراوان است و مضار آن نیز فراوان. قطع کردن فلزات سخت و سوراخ کردن دیوارهای ضخیمی کانکرتی ازین موجودات به سادگی ساخته است. موجودات مذکور بسیار دگی از میله ها و پایه های هموار بالارفته. چنانکه گوی آرتسیف خوبی با شد (هانس زیلن) یک فیلم تلویزیونی ازین موش‌ها و نقصان و کمتری که عاید بشر می‌شود بطور مستند تهیه دید و بود که برای تماشاگر واقعا پس شگفت انگیز بود. وی واضح ساخت که از زیان های اقتصادی که موش‌ها برای ما وارد می‌آورند زیاد مملکت دشمن اقتصاد است (دان رد گان) یکی از پرو فیسوران حیوان شناسی میگوید که از چنین موش‌های مضار از قرن هاست که انسان‌ها مضرر گردیده اند که با پستی در جهت رهای انسان‌ها از زیان های این موجودات جلوگیری بعمل آید و یک تحقیق تا زدیگر ثابت ساخت که موش‌ها از خود پرازیت‌هایی تولید می‌دهند و حتی مریضی خطرناکی چون طاعون را بسیار دگی انتقال میدهند بزرگس ازین موش‌های موذی در اروپا و همین طاعون بود که در قرن شانزدهم ریختند.

اینهم تازه ترین طریقه از بین بردن موش‌ها با وسیله تازه ترین نوع نلک مخصوص شکار این حیوانات.

درینوقت زلزله شدیدی بسو قسوع پیوست و عده زیادی از موش‌ها در بحیره کسین گر یختند و موش‌های مذکور توانسته از بحیره نیز شنا کنان گذشته و جان بسلامت برند و ۲۵ سال بعد این موجودات به غرب رسید. دندان‌های این موش‌ها

زیاد برنده بود و ۱۳ سانتی‌متر طول میداشته باشد. هر کجا گندم سفید و پیر باشد موش‌های صحرایی با مقابل شدن با مواد مذکور بلاد رنگ آنرا میخوردند و همچنان سخت ترین فلزات و مواد صنعتی را بدان ماسج می‌جود.

ولی لیوال ساغر

بحشی در پیرامون روانشناسی

جنایی:

سخنی چند بجای مقدمه:

انسان موجودیست هدفمند و پیکار جو که از بدو پیدایش بر روی زمین همواره با عوا ملئیکه زندگیش را مورد تهدید قرار داده در تبرد و پیکار بوده است. این موجود تلاشمند در بر تو تجارب خویش همواره راه‌های تهلکه و دشوار رادلیران پیموده و درفش‌فتح و پیروزی را در مقابل نیروهای خشن و وحشی طبیعت بر افراشته بکشد است.

جنگ و ستیز با موانع و نا ملایعات زندگی بوی آموخت تا بمنظور ادامه حیات خویش دست به تشکیل اجتماعاتی بزند که بر مبنای تعاون و همکاری استوار بوده و در پر تو آن آسایش فریدی میسر شده بتواند. تا توانی‌های وی در جریان مبارزات فردی شیوه‌های دوستی و رقابت را بوی گوشزد کرد. گوی شمالی‌های پیر حمانه و بی‌همی حوادث روزگار بیش از پیش و بر اهمیت زندگی دسته جمعی و اجتماعی متقاعد ساخت.

اما انسان‌های بدوی که در اجتماعات ابتدایی و قبایل وحشی زندگی میکردند از درک خصوصیات انسانی و رموز زندگی اجتماعی عاجز بوده و از مشاهدات بعضی حالات بوحشت می‌افتادند آنها که برای تبیین این حالات نمیتوانستند جواب قانع کننده براه نمایند بعضاً می‌پر سیدند که چرا انسان در بسی موارد برخلاف اراده اش کارهای نا شایسته را انجام داده و منحرف می‌گردد؟ چرا همه فعالیت‌های انسان دقتاً به سکوت مواجه شده و برای ابد از جنبه جوش می‌ایستد؟

این موجود متجسس و کنجکاو صرف به این پرسش‌ها اکتفا

نکرده بلکه در طول تاریخ همواره تلاش ورزیده است تا علل حوادث و اتفاقات را کشف و پیرایشا نی موانع و نا ملایعات زندگیش را غلبه و پیروزی را حاکم نماید. روی این منظور انسان هدفمند در درازنای تاریخ نظر یات و جهان بینی‌های گوناگونی را یکی پس دیگر ترجیح داده است. باشندگان، یونان باستان عقیده داشتند که امور و حقایق عالم هستی و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع را نباید از امور لاینحل پنداشت زیرا بشر استعداد آنرا دارد که به نحو شناخته شده و مطلوب از عهده درک این قوانین بدر آید. عده از دانشمندان یونان باستان عوا مل جرم آفرین را در تشکیلات اقتصادی و اجتماعی جوامع بشری جستجو و این دودیده را در ارتباط با نفسا نیات و عواطف، خصم، غبطه خودخواهی، نفرت و غیره، در ارتکاب جرایم می‌دیدند. طوری که قبلاً تذکر داده شد دانشمندان یونان باستان به استعداد و توانایی بشر جهت درک و شناخت حقایق و قوانین حاکم بر طبیعت و اجتماع اعتقاد و اعتماد داشتند. در اثر این طرز تفکر عالی علوم گام‌های سریعی بسوی ارتقا برداشت. اما با تاسف که در قرون وسطی یاشب‌های تاریک تاریخ ایستادن سیر ارتقا بی‌طور وحشتناکی عقب‌گرای نمود چنانچه مدعیان علم و دانش جهت بیان حقایق از یک سلسله عوامل ماوراء طبیعت و اجتماع بشری استمداد جستجو و جگونی شون زندگی اجتماعی را از طریق موضوعات ماوراء الطبیعه توضیح و حتی سلوک و کردار انسان صرف به این پرسش‌ها اکتفا

سرگرمی ها و مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱- یکی از ولایات سر سبز کشور مازان دریا است و هفتلی هم به همین نام در کابل است - هر کشور از خود علیحدہ دارد - ۲- عکس چپ - از کشور لیبال انتخاب کنید - گهواره انقلاب هفت نور - نصف شنگ - غرق نیست

۳- رنگی است بزبان پستو اما پراگنده - باریدن بزبان عوام - نصف دانه - سرش را قطع ما زید از آن طرف از ما ه های عیسوی می گردند - مدار نا مکمل - ۴- اگر نشد جمع پیر و است - در هفت نور پیروز شد - از حروف آهنگ انتخاب کنید - ۵- ضد ماده - از فلم های هندی - شروع و آغاز

منگ - یکی از پایتخت های افریقایسی - خود ما - ۶- فرا مو ش به پستو - سرش را ببرید رفیق بری میشود - نگهبان زیارت - آرا جمع آن است - شهر بزبان عوام ۷- از آنظر ف مو است - یکی از ولایات مشهور کشور ما که لعل آن شهر تچهانی دارد - سبب که میانش خالی است - مردی

عمودی :

۱- با جمع يك الف چند پروانه میشود وظیفه مهم يك انسان - ۲- تلمیحات نوعی از حکومت

۳- گویند سبب ناتمام یکی از براعظم های جهان - ۴- امتحان خارجی - منسوب به روایت است - دو حرف در سه خانه - ۵- در بین میتر - سرو پای پلنگ - گرد - مرکب ناقص - پیل نامکمل - مشغلت کردن اموال و صحت - يك حرف و دو خانه - يك عمل مذموم و نا پسند است - ۷- منسوب

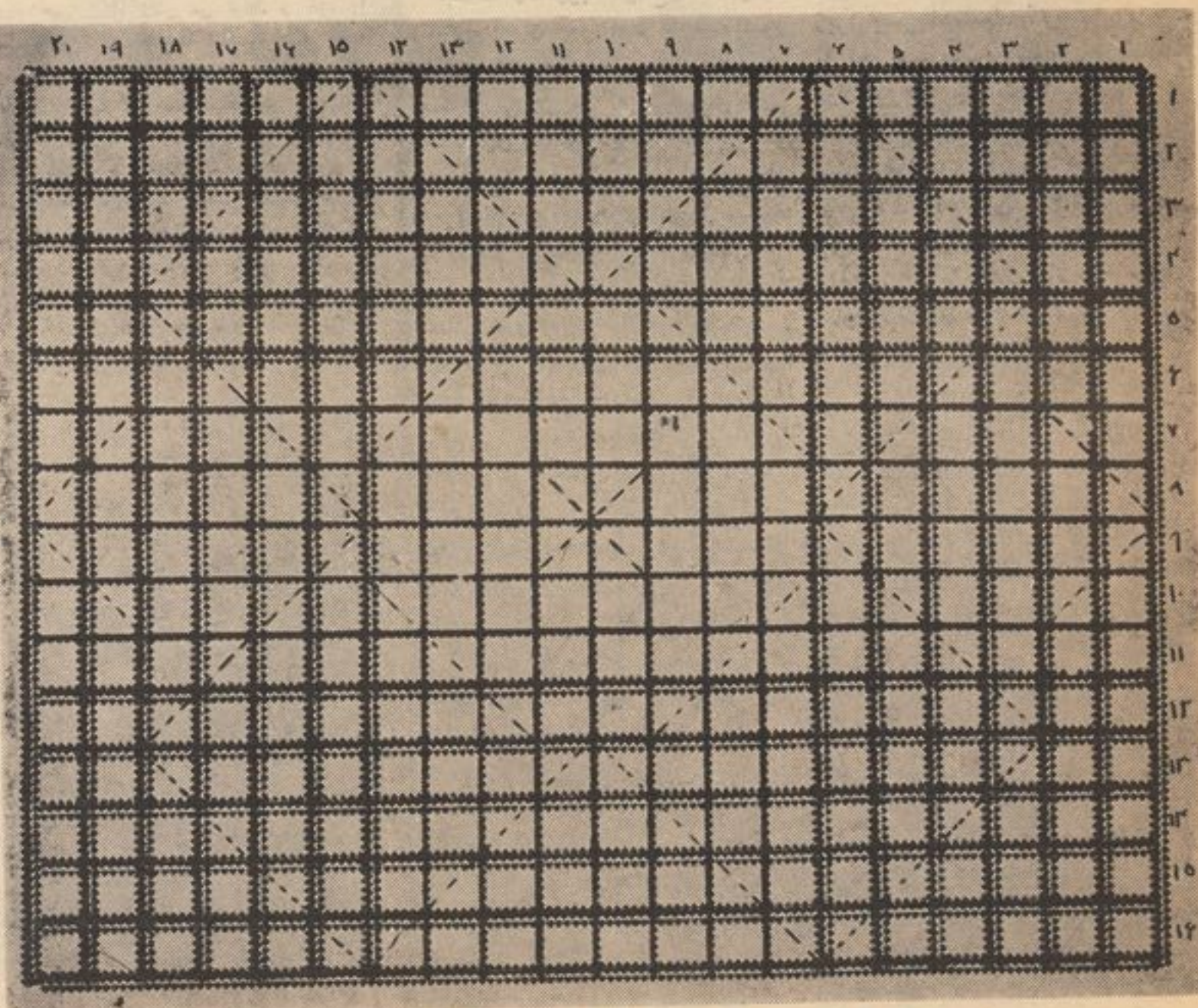
به يك نوع رنگ است - روز انقلاب - ۷- یکی از ولایات کشور ما - ضد خوب - زندانی - بعد از دیگر - پایش را قطع ما زید بای میشود - پوره نیست - ۹- یکی از

ولسوالی های کشور ما - مفرد آن مد بر است - دروازه - ۱۰- ادای پراگنده - از حشرات مضر صحرایی - از خزنده گان - جمع رای - ۱۱- در بین اسباب است - از آنظر

شنگ - ازالات دهقانی - با لای چت - ۱۲- پهلوان - جای کارگر - ازماه های عیسوی - ۱۳- منقار کوتاه - دراتگشت جادارد - مدار بی پایان - آترا نول هم میگویند - تکرارش

آب مقدس است - بزرگترین سر مایه دار تا ریخی سئو نوع از خورا که با ب را یکجا کنید - برج ایفل در آن کشور شهرت دارد - ۱۶- روان - جام آن شهرت دارد - بشیمان - ۱۷- از خورا که باب - حرف

تعجب - بی عقل است - دو پنج - صید شد - ۱۸- سخت نیست - یکی از شب های مقدس - منظم آن لنا و صفت میشود - ۱۹- خود و عده ما - رنگ نشد - منسوب یکی از کشور های اروپا بی است - ۲۰- یکی از آبشار های مشهور جهان - آبپایی که از جای بلند به زمین جریان دارد -

طرح کننده - محمد محصل صنف سو ۴ و هنر اکادمی خارتدوی

يك تهمت بسيار جالب براي

كسي نيکه نا مزد ميپا شدند

ما چند ين تست را براي تان چا پ
 كرديم و شايد هم جوابات خويش را با
 ارسال نمودن فتو و جوابات بخوانيد
 اين تست را چوا ب دهيد و ما پراي تان
 ميگويم كه نامزد تان واقعا شما را دوست
 دارد و يا خير از اينكه در هيچا ن جوا ني
 كتر ميتوان عشق و علاقه واقعي را از
 نظا هر به عشق و محبت تشخيص داد و
 مسا له زندگي مشترك از مسا يل اساسي
 زندگي است بنا بران ما اين مسا له را طي
 سوا لا تي با شما در ميان مي گذاريم تا با
 پر رسي و يافتن جوا با ت درست به شناخت
 شخصيت نر مطلوب تا يل گردريم .
 اين هم سوا لا ت :
 ۱- دريك مهماني شما با نامزدتان دعوت شده
 ايد :
 آيا او هميشه در كنار شما با قسي
 ميما ند ؟
 آيا شما را تنها ميگذارد و با دو ستان
 خود به صحبت ميبر دازد ؟
 يا اينكه جز به شما به ديگري متوجه
 نيست ؟
 ۲- وعده يا آرزوي ديداري با او داريد
 يا خيال راحت و با تا خير زياد به وعده
 گاه ميرويد چونكه ميما نيد او هم با ناخير
 در محل وعده مي آيد ؟
 يا مطمئن هستيد كه او هميشه خوس
 قول است و به موقع در وعده گاه حاضر
 ميشود ؟
 ۳- فريش كنيد رخصتي شما با او درست
 وقت سا ليست ؟
 آيا بخاطر او انتظار ميكنيد واز مسافرت
 دست مي برداريد ؟
 آيا اصلا با ينمو ضوع تو چه نكرده
 بملر ميرو د ؟
 ۴- جشن تولدي شما است :
 آيا بايد قبالا روزي جشن تولدي خود را به
 يادش بياوريد ؟
 يا مطمئن هستيد كه اولين كسي خواهد بود

۲- وقتي با هم بگر دش ميرو يد :
 آيا از شما در باره چا ئي كه بگر دش
 ميرويد سوا ل ميكنند ؟
 يا بدون تبا دل نظر با شما ، خود ش محلي
 را انتخاب ميكنند و به نظر و عقيدة شما بي
 اعتنا است ؟
 ۳- وقتي شما را بخا نه مير سا ند :
 بعد از يك خدا حافظي کوتاه به سرعت
 يا هنگام جدائي كلمه ئي در گوش شما
 زمزمه ميكنند و بعد شما را تـسـرـك
 ميكنند ؟
 ۴- بستر رخصتي شركت ميكنيد :
 آيا او به شما حق ميد هد تا از عقيدة
 خود دفاع كنيد ؟
 يا به و سايل مختلف نظر خود را به
 شما تحميل ميكنند ؟
 ۵- وقتي با هم بازار ميرويد :
 هر تب به زنان ديگر خبره ميشود ؟
 كه روز تولد تان را تبريك بگويد ؟
 ۹- وقتي با هم صحبت ميكنيد
 به درد دلهاي شما گوش ميد هد و در حل
 مشكلات تان كمك ميكنند ؟
 يا اينكه هميشه شما با يد شنو كنـدـه
 خوي براي او با شيد ؟
 ۱۰- از او گله داريد :
 آيا معائب خود را قبول دارد و اگر
 شما او را سرزنش كنيد حق را بجا نسبا
 شما ميد هد ؟
 يا اينكه گوشش با ين حرفها سا خـه
 نشده ؟
 خوب چوا پات را زرد خود تهيه نمود ه و
 آنرا بعد از دقت كا مل براي ما بـتـو يـمـيد
 ما جواب هاي مثبت و منفي را نمره گذاري
 ميكنيم بعدا براي تان مي نويسيم كه شو هر
 آينده وبا نامزد تان چطور است ؟ ...

و مو تر به دره افتاده بكلي ملا شي شد ه
 بنظر مير سيلو عقب اشتر لك جدي غرق
 در خون ديد ه ميشد . مقتول حا دله مردي
 ميانشال بود سبزه ر و و تقر يبا چهل و نه
 سا له ، معاون كميسار تا مقتول را ديـدـو
 او را شناختو گفت :
 - آه من او را ميشنا سم . او سر هنگ
 هانس گرونگر تما ينده آلمان در سنا د
 هر كزي سازمان تا تو است ؟
 او پريوز بخاطر مذاكرات استراليازيكي
 با مقامات انگليس به لندن آمد ه بود . نه
 كه او هم مثل سا ئير افسران آلمان
 بد پرتريب خود كشي گر د ه با شد ؟
 كميسار براون اظها ر داشت :
 - گمان نمي كنم تعدادي در كار بو ده
 با شد ، حا دله خيلي طبيعي بنظر مير سد
 و سپس تا گها ن گفت :
 - اما ، نه صبر كن ببينم .
 مو تر را بدقت دوروز تو بعد در حا ليكه
 سرش را تكان تكان ميداد گفت :
 - سر هنگ گرونگر نه در در بوري بسي
 احتيا طي كرده و نه بد ينو سيله خود كشي
 كرد ه بطور يكه مي بينم چنا يتي در كار
 است .
 قاتل يا قاتلين قبالا او را كشته ، بعد در
 مو تر انداخته وبه اين چا آورد ه و با يك
 صحنه سازي ما هرا نه مو تر رابه دره انداخته
 اند .

و حالا خوانندگان عزيز ميتوانيد
 بگو ئيد بچه دليل كميسا ر براون چنين
 عقيدة اي پيدا كرده بود كوچه ديد كه
 پاتش شد ، تا گها ن حقيقت قفيه را كشف
 كند ؟ جواب را براي ما ارسال داريد .

آيا اين دختر را ميشنا سيد ؟

اين دختر را ميشناسيد او يكي از دختران
 ايست كه در جهان شهرت دارد و در چمناسك
 رقيب كم دارد البته فكر خواهيد كرد او
 ناديا كامنجي است مگر متيقن باشيد كه
 او نيست او يكي از رقيبان ناديا بود خوب
 بگوئيد اين دختر كيست و از كدام كشور جهان
 ميآيد .

(اين دختر در كدام سن و سال است ؟)

اين چهره زيبا كه ذيل مشاهده
 كنيد از پر يتر است سارنو مشاره
 مشهور ترين چهره معروف سينما يي است كه از نوره هاي
 سينما به نام چهره مختلف زندگي اش عكسبر داري شده است
 فريش شما به بيوگرافي و چهره شنا سي
 فريش . آنرا رت داشته يا شيد حتما ميتوانيد
 در ميما نيد بگو ئيد كه در چند سا لگي و در كدام
 سن سال . از سوا ل ها از او عكس بر داري شده است . تنها
 با تان به . لطفاً از سن و سا لها يتي براي ما بـتـو يـمـيد .

يك مساله پولي سي ؟

خود كشي يا جنايت ؟
 چندي پيش دوست در روز ها ئي كه
 چا مو سا ن آلمان در سا زمان آلا نيك
 شما لي يا (لانو) رخته كرده و از ترس
 دستگير شدن پسي هم خود
 كشي ميكر دند اتفاقا ر وزي به
 كميسار براون اطلاع داده شد كه در يكي
 از جاده هاي كو هستا ئي از سوا لاي
 خطر نا كموتري منحرف شده و به پاتين
 دره سقوط نموده است كميسا ر براون به
 اتفاق معاون ئي فوري خود را به محل
 حادثه رساند ، همانطور يكه خبر داده
 شده بود سوا لاي مذكور خطر نا ك بود ه
 وقا هرا رانند ه بر اثر سرعت نتوانسته بود
 خوب دور بخورد و به دره منحرف شده
 و ضمن انحراف به يكي از سنگهاي مانع
 كنا ر جاده تصاد م كرده سنگ را در هم
 شكسته و سپس بقعر دره سقوط كرده

خلیج فارس

پیوسته بگذاشته

آب آشامیدنی ابوظبی را از دوی که ۹۰ میل بطرف مشرق آن موقعیت دارد میاورند. تقریباً بیست سال قبل که در یکی از جزایر تابع این شیخ نشین بنام جزیره داس نفت بدست آمده وضع بکلی عوض گردیده و دره آمد سر شادی ازین املاک بدست حاکمان آمده.

در آغاز در آمد نفت ۲۰ میلیون پوند در سال بوده که این در آمد سرعت بالا گرفته و حالا بیشتر از ۴۰ میلیون پوند محاسبه شده.

است ابوظبی کنون از آن شیخ نشین های بحساب میرود که کمتر از کویت و قطر نیست. شرکت نفت ابوظبی هنر خشکی نام دارد.

که در ناحیه ی بنام طریف فعالیت دارد امتیاز نفت لانت قاره ی ابوظبی را شرکت

محدود دریایی ابوظبی در انحصار دارد که مرکز فعالیت آن در جزیره داس قرار گرفته سرمایه این شرکت را به نسبت ۲ بر ۳

شرکت بی - بی که يك شرکت انگلیسی است و ۱ بر ۳ دیگر را یکی از شرکت های نفت فرانسی تامین کرده اند.

شیخ نشین دوی :

محل این شیخ نشین در ساحل جنوبی خلیج فارس تقریباً در مقابل بندر لنگه است. يك بشروی دریایی یعنی ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر و طول ۹ الی ۱۰ کیلو متر از وسط شهر دوی گذشته آنرا بدو قسمت دیره در شرق و بر دوی در غرب تقسیم می کند.

جمعیت دوی و توابع آن در حدود ۹۰ هزار نفر است که از این عده فقط تقریباً پنجاه هزار نفر ویا کمی بیش تر در شهر دوی زندگی دارد و حد اقل شصت فیصد این نفوس زحمات جبین اطراف خلیج فارس میبندد. چون در بین این مهاجرین ایرانی ها نیز شامل بودند زبان فارسی نیز تاحدی آنجا معمول است دوی از آن شیخ نشین هایست که به سر عتجلو وقت و به ترقی رسید.

که بدون شک در عمران و آبادی دوی مثل دیگر شیخ نشین ها سرمایه ی سرشار نفت نقشه خلیج فارس:

تأثیر دارد.

خوانند گان عزیز مجله (دو لنو) بهتر میدانند که در روند تکامل تا ریخ موفقیت های بی گمانه گونه يك پاره و یا در عرض های صد سال و یا دو صد سال در کف بشریت تر میدد و یا اینکه هیچ موفقیت

و به حدی تا بل شدن، گاه هر بدون کار، حرکت، تیش و تلاش نصیب نمی گردند، هر موفقیت مولود و نتیجه کار است.

موفقیت ها ی بزرگ و ارزش مند نسل بشر تنها به کار کردن و تپیدن میسر نیست بلکه، تلاشها و زحمات بیو منه و پیگیر توام با فدا کاری ها و حتی قربانی ها، موفقیت های عظیم و جاویدانه بشری را ایجاد مینماید.

تحقیقات، مطالعات، بررسی ها، کاوشها و اوزن یا بی های علمی در مورد زندگی و آن پدیده های زندگی که ما را مساند جز بر احاطه کرده

شکل (۱) نقشه جهان نمای بابلی ها

و تسلسل زندگی بشریان نامستنی است، یکی از کار های بسیار براهیت بشر بحساب میرود، که بنیاد های آینده زندگانی انسان روی آن اعمار میگردد. اجداد و گذشتگان ما، قرن ها قبل اساس بسیار کار های حیاتی و مشمری را نهاده اند که ما بصورت محسوس و نا محسوس، پیدا و پنهان در میسر آن عمل می کنیم، گاه آنرا تغییر و تکامل و ندوین خوا هد گردید.

آنچه کنون در دسترس ما یعنی نسل حاضر قرار دارد، با وصف تلاشهای گذشتگان که درین باره بکار رفته

میدهم و گاه هم غنا و صیقل میبخشیم بشر همواره عملش دیا لکتیک و علمی است، اگر چنین نمی بود و بیو منه در پیرامون تخیل و تویبایی خفته تنها تسووی خلق می نبود و به هیچ پناه میبرد، چنان ما، چنانی که از حرکت و تغییر تکامل یافته بایسن مدارج عالی، که گاهی موفقیت های خود بشر را به تعجب اندر میسازد تا بل نمی شد.

در مورد نقشه بر داری و تهیه نقشه های خلیج فارس نیز مطلب بهمین متوال است. کار نقشه های خلیج فارس از از منته بسیار قدیم تا آنجا که سراغ شده (در حوالی هزاره ی قبل از میلاد) آغاز یافته و در هر دوره، بشر فک و تکامل نموده و تا امروز که نقشه های مکمل عصر ما از آن بدست آمده، اما برای نسل های آینده شاید این هم تکامل یافته خوانده

میشود. در مورد نقشه برای توضیح مدارج تکاملی نقشه های خلیج فارس، بهتر خواهد بود آنرا در دوره های مختلف تاریخ، مورد بررسی قرار دهیم.

و بعد بپردازیم در زمان حال.

۱- از منته قدیمه

۲- دوره قبل از اسلام تا ظهور اسلام:

۳- دوره بعد از اسلام

۴- دوره رسیدن اروپاییان (بر تقال ها) ها لندی ها سفرانموی ها و انگلیسها (از طریق دریا به خلیج فارس).

مقدمتا باید تذکر داده شود که نقشه های دریایی اصولاً بجه کار و بشر می خورد است.

ایا جنبه تفنن داشته یا برای مرتفع کردن یکی از حوائج زندگی بشر بوده است؟

بهر پیمانی تقریباً با زندگی بشر آغاز گردیده، در ابتدا، انسانهای که در کنار رسوا حل دریا ها زندگی میسر میبردند، به منظور انتقال از یک گوشه ساحل به گوشه دیگر آن، سهیل ترین وسایلی که لذیذ آن روی آب پمانند و با پارو زدن و یا وسیله پادبان بچلسو حرکت کنند، همان انسانها نیز نیاز داشتند که از يك نقطه معلوم يك نقطه دیگر بگویند دریا پیمانی نماید، این چگونگی، ایجاد يك پروگرام را می کرده.

چطور؟ بجه مسرشت، تا چه مدت، شب و یا روز، تا کجا میرسد. آنجا که توقف می کنند، کجاست و به نقطه مطلوب جقدر را دیگر ما ندانند. اینجا بشناخت اطراف و ماحول را می کنند، با یسد شکل سواحل و محیط اطراف را شناخت، که این روحیه نخستین گام در راه مجسم کردن نقشه بوده دریاوردان ذهنا آنرا در حافظه نقشه می کردند، لیدانیا و تهیه نقشه ی دریایی چه کاما مل باشد و یا ابتدا یی و ناقص، در همان آغاز به منظور دفع نمودن مشکل ضروری بشری یعنی دریا پیمانی بوده است.

نیازمندی ها و تکاپو و تلاشها به منظور تکامل بیشتر زندگی بعدی، انسان ها را مجبور و مکلف ساخت تا اطراف و حواشی و سبتر دریا و جزایر را بشناسند

تاریخ

را احاطه کرده است می ریزد ، بدین
ترتیب ملاحظه میشود که با بلی ها اطلاعات
بسیار محدودی از جغرافیای کره زمین
خارج از منطقه زیست خود داشته اند .
۲- نقشه جهان نامی «همر» (شکل ۲)
قرن ۹ قبل از میلاد همایطور که روی
نقشه جهان نامی متناسب به هر ملاحظه
میشود در اینجا نیز طبق فرضیه های وجود
آن زمان ، زمین مسطح و دایره ای شکل
ترسیم شده دور تا دور آنرا جریان آبی
فرا گرفته است .

درین نقشه حدود شرقی دریا ی مدیترانه
و یونان و شبه جزیره ی آسیای صغیر و
سواحل فنیقیه تقریباً صحیح نشان داده
شده است .

۳- نقشه ی جهان نامی هر و دوت

مانده است مراجه کرد .

اما چون در آن زمان بشر هنوز به

کروی بودن شکل زمین پی نبرده بود

و اصولاً ترسیم نقشه نسبتاً صحیح را نمایی

نا نمیدانستند و بحر پیما ی نیز طوریکه در بالا

گفتیم بسیار ابتدائی و محلی بود لهذا نقشه ی

که به اصطلاح امروز آنرا نقشه دانست بوجود

امتداد سواحل را برای مدت درازی
ترک کنند و آنرا از نظر دور سازند بلکه
همواره از بیم گم شدن در دریا ، با فاصله
های نزدیک و در سواحل دریا ، راه پیمایی
میکردند ، به همین ملاحظه تجارب شان از
دریا نیز محدود بر همان سواحل مسکونی
و آشنا ی خود شان می ماند .

و قتی ستارگان را در جبهه را همای
یابی خویش شناختند و با چرنت و دلیری
دل به دریا ها زدند ، از یک ساحل به
ساحل دور دیگر سفرهای دریا یی کردند ،
و قطب نما را رهنمای سفرهای دریا یی
بکار بستند ، آشنا ی شان بدیاهای
بیشتر گردید ، ذهن و حافظه شان انکشاف
نمود و نقشه های نیز از ذهن به ترسیم
آوردند .

برای پیدا کردن ساقه و تا ریخ نقشه
های خلیج فارس و یا لا اقل اندک اندکی
آن ، با توجه با اینکه سواحل این قسمت
، ممکن یکی از قدیمی ترین تمدن های
بشری بوده است ، باید بسواقی بحر پیمایی
اقوامی که در ازمنه قدیم درین دریا و
سواحل آن رفت و آمد داشته اند مراجعه
شود .

قرن ششم قبل از میلاد اقوامی از قبیل:
عیلامی ها - سومری ها اکد میها و بابلی
ها در حوالی خلیج فارس زندگی و بحر
پیمایی میکردند لهذا به دست یابی به
قدیمی ترین نقشه های خلیج فارس باید
به تاریخ این اقوام و آنچه از آنها بجا

درازمه قدیم مسئله بحر پیمایی ، مشکل
عملی داشت ، زیرا وسایلی برای ترسیم
وجود نداشت ، دریا نوردان و آشنا یان
دقیق و چسور دریاهای در اثر بلند یست
تجارب ، رموز و راز در عا راسی دانستند
و در مسیر آن حتی المقننور عمل می کردند
کنشی ها را از یک نقطه به نقطه مطلوب دیگر
می راندند ، بعد ها در اثر همین تجارب
مکرر و تثبیت و تلاش عملی ، عمل به یک
علم ، با پایه ها و اساسات علمی و استدلال
تقریبی گردید ، از آن هنگام که بحر
پیمایی بسوی علمی شدن روان بود در
پهلوی آن نقشه های دریا یی که لازم
و ملزم و م یکن دیگر اند بسط و توسعه
علمی همه جا به نمود و از ذهن در ترسیم
در آمد .

در قدیم ها ، دریا نوردان ، جهات اصلی
و سمت حرکت خود را در روز از روی
خورشید و شبها از روی ستارگان تشخیص
میدادند ، دریا نوردانی که تجارب و
بلدیت دقیق داشتند ، در مناطقی معین ، از
سمت و زش باد های موسمی نیز استفاده
میکردند . و چهار مورد نظر خویش را مشخص می
نمودند ، مسافت نیز از روی یک روز و
دو روز بحر پیمایی تعیین میشد .
دریا نوردان اولیه جرئت نمیکردند

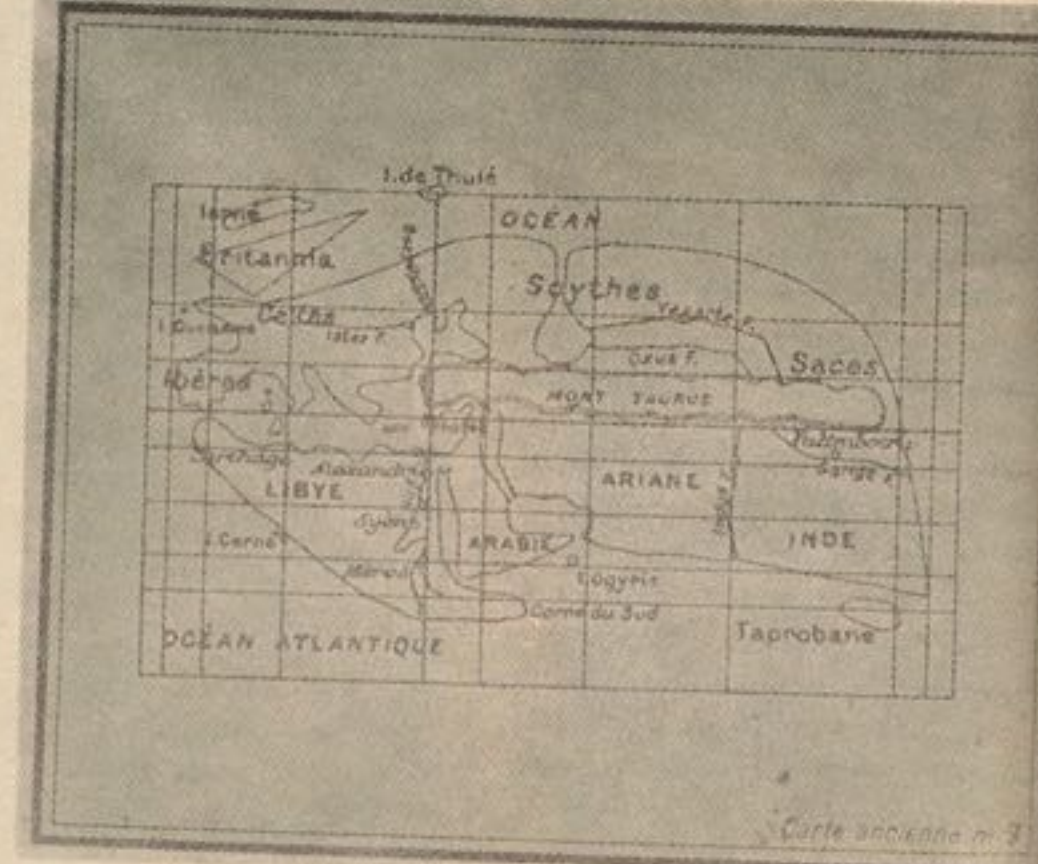
شکل (۳) نقشه جهان نامی هرودت

نیامد ، و اگر هم نقشه های باشد جنبه تصویری
داشته و روی فرضیه های مخصوص و نا
قصی که برای شکل زمین داشته اند ترسیم
گردیده است ، بطور مثال بشر چند نمونه از
نقشه های مسطح به آن دوران
که در کاوشها و در کتب مسطح
بدست آمده است می بر داریم .
۱- نقشه جهان نامی بابلی ها (شکل ۱)
قرن ۶ قبل از میلاد این نقشه که روی لوحی
حک شده و در آلر کاوشها بدست آمده
است معروفی فرضیه ای است که با بلیها
برای شکل زمین و وضع شهر خود و خلیج
فارس داشته اند ، همایطور که ملاحظه
میشود زمین را مسطح و دایره ای شکل فرض
نموده اند که دور آنرا جریان آب
تلخ و شور فرا گرفته .
درین نقشه شهر بابل در مرکز زمین
قرار گرفته و دو رودخانه یسود و تیگرس
از جوار آن گذشته و بدینا یی که دلیا

شکل (۳) نقشه جهان نامی هرودت

شکل (۳) نقشه جهان نامی هرودت

شکل (۳) نقشه جهان نامی هرودت

شکل (۴) نقشه جهان نامی اراتستن

زندگیهای رنگارنگ و پرجنب و جوش

سینما در ادوار باستان

اوهام «صحنه های زنده» که طبق آن سینمای امروز بنیان گذاری شده در حدود پنج هزار سال قبل انسان با آن آشنا می داشت. این نتیجه گیری غیر مترقبه را نامزد علوم تاریخی لاوشکین اعلام داشت. لاوشکین زمانی به این نتیجه رسید که عظامات خوش را در قسمت رومی های پالای صخره ها در ساحل شرقی جبل اوتزسک (شمال غرب شوروی) به انجام رسانید. در دماغه بسوی نوسانها که تر از ششصد رومی به نظر رسیده است که این خود یکی از نما یشتگاه های نایاب محسوب دست انسان ما قبل تاریخ را نشان میدهد. نما یشتگاه مذکور زمانی به اوج شهرت رسید که یکی از پارچه های گرانیت آن که دارای (۵۸) رومی بود به لنینگراد آورده شده و در آن میناژ منجبت یکبار از آثار نایابی قرار گرفت.

علما تحقیقات شان را درین مورد هنوز هم به شدت ادامه میدهند. طوری که یکی از آنها چنین سوالی را به خود مطرح کرد: چرا صیاد ما قبل تاریخ «معناهای» خوش را در محل نایاب مناسب به امتداد به دریا ترسیم کرده است؟

رومی های دیگر سطح اژاد جیسل را به دو قسمت تقسیم میکنند و در ساعاتیکه باد در وزش باشد اشکال موج کنان به مشاهده میرسند. عجیب اینست که در لواحی محلات مناسب و سطوح صخره یسی خوشتر برای رومی وجود است.

طبق اظهار لاوشکین حالاتی را که به تعداد علما در مورد هنر نایاب شان قدیم اشتباه میخواهند کلیلید حل معمای نما یشتگاه اسرار آمیز را در دست میدهند. زیرا این همه در صورت امواج ناچیز و زاویه نور افکنی معین گوئی به حرکت آغاز کرده و حکایت مخصوصی را قصه میکنند. صیادی که چندین بار و لیزه اش به هدف نمی خورد بالاخره سرگرم را آبدیده میسازد. تبر سنگی که توسط صیاد دومی بر تار می شود به هدف اصابت میکند. فکر میشود مار زنده بیخ میخورد و تمام قبر ما را در صحنه به حرکت می آید. ساحر به «میاحت» خوش آغاز کرد و برای این کار رقی (یکتوغ پر لند) را زمین میکند. قابله ها به سفر شان برمی آیند حشرات، آهو و غیره به جستجو آغاز کرده، پرده ها

سفر باتکسی از تانزانیا تا مسکو

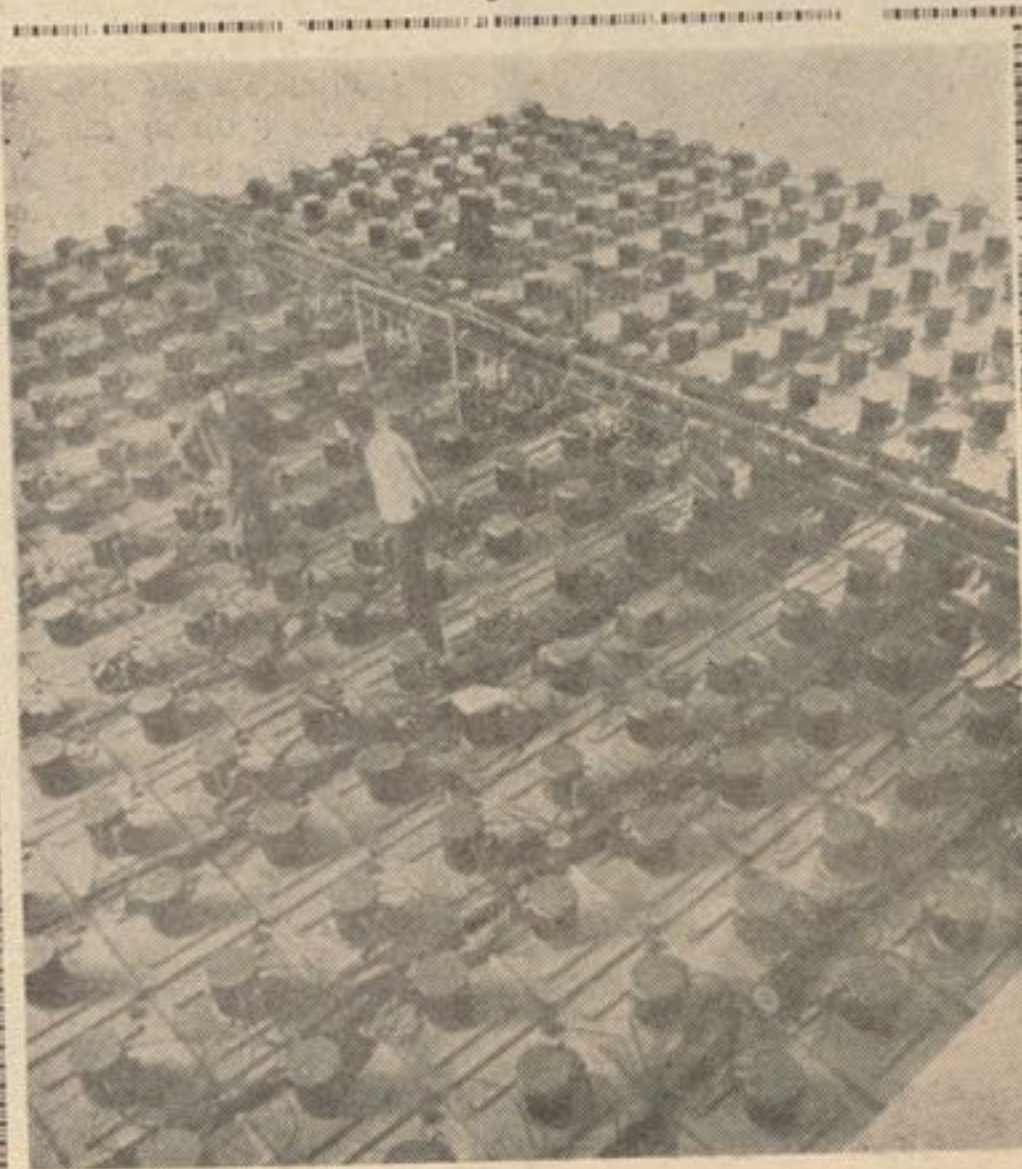
اگر کسی در دارالسلام (مرکز تانزانیا) تکی میگیرد و به دریور می گوید که: «مرا به مسکو ببر» دریور بدون چون و چیرا او را (مسکو) میسر میسازد. قابل تعجب نیست زیرا مسکو نامی است که

به یک بخش رهایی شهر «کینودونی» داده شده است. بطور و چرا این نامگذاری صورت گرفته است. بعضی از مردم می گویند مردمی که در آن قسمت (که رسماً یک کشتزار - کورکوفوت بوده و بیک خارجی تعلق داشت) سکونت اختیار کردند باجرات تمام و از روی طمطراق بخاطر دفاع از حق زندگی و سکونت شان در آن قطعه زمین دعوی ضلیمت کردند بخاطر حل این دعوی نام شهر مذکور را (مسکو) گذاشتند. عدد دیگری گویند این بخش شهر مذکور بخاطری به مسکو سمنی گردید که مردم بدولت دوست شان (که با تانزانیا میخواستند) خیلی دوستانه دارد احترام و اظهار علاقه کرده باشند.

عنکبوت سمبول سعادت و خوشبختی!

عنکبوت یکی از مخلوقات عجیب طبیعت دانسته میشود که تعداد زیاد شان درین جهان زندگی میکنند مگر عده کمی از آنها به انسان ها ضرر می رسد. داکتر گرتش متخصص این رشته میگوید که عنکبوت ها را مردم در همه نقاط جهان حتی در قسمت های بزرگ کوه های همالیه نیز دیده میتوانند. هم چنان یک تعداد این موجودات در قسمت های سطوح پالین تر از سطح آبشار - در مناطق قطبی نیز امرار حیات می نمایند.

دریا نوردان درین اواخر ملاحظه نموده اند که یک تعداد این موجودات در عقب آبشار مانند یک نفر پارا شوئیست که از هوا به زمین فرود می آیند فرو میشوند. دانشمندان عقیده دارند که این موجودات بنام ترنتولا یکسال عمر داشته و بعد از آن از بین میروند ولی یکنوع ازین موجودات که بنام ترنتولا یاد میشود میتوانند ده ها سال زندگی نموده و هشت تا ده سال بعد به نوره بلوغ می رسند. تعداد زیاد این موجودات بصورت

درین عکس دستگاه ها و آلات مخصوص مطالعه اشعه آفتاب دیده می شود که در بلقا ریا ساخته شده است

صحنه‌ای از شکار عنکبوت

شان را در سطح ابحار سپری میکنند این عنکبوت ها تخم گذاری شان را نیز در عمق ابحار می نمایند

در مورد عنکبوت ها نیز اساطیر کهن تاریخی وجود دارد چه یونانی ها چه امریکایی ها و غیره عقیده داشته اند که عنکبوت ها یک موجود خارق العاده طبیعی و با قدرت اسد برای یک عده مردم عنکبوت سمبول فرس بوده عده ارواح بزرگ را ناشی از عنکبوت میدانند . عده از هندی های مقيم هندوستان را عقیده بر این است که اولین مخلوق روی جهان همین عنکبوت ها هستند برای دیگران رسیدن تار از طرف عنکبوت موهت به ارن مانده است .

باستان شناسان را عقیده بر این است که اولین خلقت حیوانات غیر فقاریه در حدود چار صد میلیون سال قبل صورت گرفته است که بعداً عنکبوت ها به تدریج در سایر نقاط جهان خصلت تطابق و توافق را حاصل نموده اند و در هر يك از شرایط اقلیمی توانستند امرار حیات نمایند دانشمندان میگویند تنها عنکبوت در هر جایند می شود بلکه به تعداد زیاد در همه جا پیدا میشوند در یکی از تحقیقات که در منطقه اتلانتیک وسطی صورت گرفته اضافه تر از شصت و چار هزار عنکبوت در یک جریب زمین ملاحظه شده است در صورتیکه همه عنکبوت های جهان را بشماریم هیچگاهی نمیتوانیم آن را بشماریم .

زمانیکه عنکبوت ها از تخم بیرون ویا به جهان میگذارند یکنوع محبت بین جنس نرو ماده وجوده های آن هادیده می شود که تا حدودی شباهت تام به محبت بین آدمیزاد را وانمود می سازد جنس ها مدت چند هفته چوچه های شان را در پشت گذاشته از يك جا به جای دیگر می برند .

دانشمندان مربوط میگویند که عنکبوت ها هر کدام در حدود صد تخم در يك مر تبه میگذارند حتی عده از آنها به تعداد يك هزار تخم نیز میتوانند در يك مر تبه بگذارند . در نقاط تاریک اگر ملاحظه شود عنکبوت های که دارای پا های نواز هستند به چشم میخورند و در دهن خود تخم را از يك نقطه به نقطه دیگر انتقال میدهند در صورتیکه اگر خطر متوجه این ها گردد از يك نقطه به نقطه دیگر که تاریکتر باشد پناهی برند و خود را از شر خطر نور نگه میدارند .

نمی رساند . این عنکبوت که دارای رنگ های زیبا و مقبول است بالای حشرات و سایر موجودات خورد طبیعت چون پلنگ نیز دندان حمله نموده و آن را طعمه خویش قرار میدهد . این نوع عنکبوت ها یعنی عنکبوت های خیزنده به تعداد تقریباً اضافه از بیست و نو هزار نوع در قله کوه های شاخ و سر بلك کشیده مونت اورسیست دره هالیه دیده شده است و بعضی اگر ازین نوع عنکبوت ها در قسمت های سر سبز جنگل ها و درخت های خورد و وحشی زیست می نمایند .

يك تعداد ازین عنکبوت های خیزنده و شکاری دارای صدای خاص بوده که وز وز آن از فاصله های دور بگوش طنین می افتند

این هم نمایی از يك لانه عنکبوت که با مهارت و ظرافت خاصی ساخته شده است

و بخاطر سد جوع و گرسنگی خویش مورچه ها و حشرات دیگر را می بلعند یکی از خطرناکترین این نوع عنکبوت عنکبوت ماهی مانند (دولومید) است این عنکبوت نه تنها از آب چشم میکند بلکه مدت های مدیدی هم در عمق ابحار نیز امرار حیات می نماید .

بعضی از این عنکبوت ها که پناهی کابو یاد میشود در داخل لانه اش به شکار حشرات می پردازد چنانچه در عقب درب ایستاده در پ را با پا های عقبی اش باز نگه میدارد زمانیکه حشره داخل گردد درب را بسته بالای حمله میکند عنکبوت ها که در جای خانه می سازند درون خانه تنهیم شان را با ماده لاروا و تر پروف می نمایند .

عنکبوت های آبی که در روی آب چشم میکند و هم در آب زندگی میکند گفته میشود که از کشور های اروپایی نشان کرده باشند این عنکبوت ها در بعضی از حصص خلا های بدن هوای آزاد را گرفته و جوش را سبک تر نموده که بخوبی میتواند بعداً در روی ابحار و آب شنواری کنند این ها اکثر وقت

علیه انساج سرطان مبارزه نموده و ریشه آن را کاملاً نابود می سازند آنها میگویند در صورتیکه مرض سرطان در شخص رشد کند همین عنکبوت ها در همان نقطه سرطانی به حرکت نورانی پر ناخه بعد از مدتی بدور میشود بعد از اینکه شخص تحت مایه نه قرار گیرد آثار و علاج که قبلاً در بسازه موجودیت سرطان مشهود گردیده بود کاملاً نا پدید میشوند .

داکتر پترویت متخصص عده و شهید دیگر که در لارواوار بزرگ عنکبوت شناسی کار میکند میگوید که عنکبوت ها از خود عکس العمل در قبال تاثیرات خارجی نشان میدهند چنانچه اگر کوچکترین چیزی به بدنه آنها تماس

علیه حده زندگی نموده ولی اغلباً بصورت متحرک میتوانند امرار حیات نمایند . این مو جودات اغلباً به اندازه يك سر قلم بزرگی و جسامت داشته در حالیکه عده یی از آنها نابزرگی يك بشقاب نیز می رسند .

عده یی از مردم به عنکبوت ها به مشابه يك حشره می نگرند اما چیزیکه این مو جودات را از سایر حشرات متمایز می سازد همانا خصلت تنیدن تار است گرچه انسان ها با وجود پیشرفت های تکنیکی جدید تارهای زیبا و نفیس می ریسند ولی از نگاه انفسی بودن و مرغوب بودنش نمیتواند به پیمان نه مرغوبیت و زیبایی تار عنکبوت برسد .

یکی از مورخین یونان باستان مهارت عنکبوت ها را شباهت به مهارت انسان ها دانسته است و میگوید که انسان ها در روزگار پیشین تنیدن تار را از عنکبوت تقلید نموده اند . داکتر گرتی عقیده دارد که عنکبوت ها برای سایر حشرات غذای کافی فراهم میسازد او میگوید که عنکبوت ها خصلت مشخص دارند که از دیگران تفریق میگردند و در دگر مو جودات و حشرات این خصلت کمتر ملاحظه میشود . او میتواند تار به تند و هم بعضی حشرات دگر را به طریق خاص ببلعد و ازان تغذی نماید .

شتری بزی متخصص دیگر این ریشه از زبان يك عنکبوت چنین میگوید : ما باید بخوریم تا ابریشم تولید کنیم او هم چنان میگویند در صورتیکه عنکبوت ادویه های لازم چون کافین - ال اس تی را تغذیه نمایند تار های تولیدی و حاصله آنها نیز تکامل و بهبود قابل ملاحظه پیدا خواهد نمود . دانشمندان میگویند که بعضی امراض عصبی انسان نیز با تغییرات بیوشیمیک همراه بوده که در انساج بوجود میاید آیا این تغییرات میتواند تاثیر مهم در فعالیت تنیدن عنکبوت نیز داشته باشد ؟ در صورتیکه اگر چنین باشند عنکبوت ها قادر خواهند بود باین نظر داشت تغییرات تار ها نشان بتوانند تاثیرات عمده مرض را وانمود سازد و با انکشاف طرق معالجه آن را از طریق علوم روان کای روشن گردانند . این يك امر است که هنوز هم در حالت تجربه قرار داشته و نتایج ازان بدست نیامده است .

ولی عده یی از دانشمندان طبی بر کشف این موضوع نایل گردیده اند که یکنوع از این عنکبوت قادر طبیعت وجود دارد که

نمونه‌ای از عنکبوت های شکاری

بدون شرح

دو گانگی ها

تو دو مت از دو مت مو مشا ن صحبت
میگردند .

تلام سرور بچه های تو گانگی دارد

که بسیار بهم شبیه هستند . و بر سی

تشخیصی آنها از یکدیگر بسیار دشوار

است . و اغلب حتی ما در شان هم اشتباه
می افند .

خوب . پدر شان چطور آنها را از هم

تشخیصی میدهد ؟

پدر شان با آنها میگوید که حساب

کند .

یعنی چه ؟

یکی از آنها که تا هشتصد و پنجاه

یاد دارد که بشمارد ، اسمش چاهداست . و

آن یکی دیگر که تا هشتصد و چهل و نه

میتواند بشمارد اسمش محمود است .

این تو نبودی

جوانی تازه با دختر زیبا ئی از نواح

کرده بود و برای گذراندن ماه عسل با

ریل بسا فر ت رفته بودند ...

در بین راه قطار وارد تونل طو یلسی

شد و مدتی همه در تاریکی گذارند

وقتی که قطار از تونل خارج شد جوان

خنده ای کرد و آهسته به خانمش گفت :

عزیزم . اگر میدانستم این تونل

و اینقدر دراز است از تویکی آن استفاده

ان یکی دیگر که تا هشتصد و چهل و نه

میکردم و یوسه ای ...

زن زیبا يك بار تعجب کرده حرف او را

قطع کرد و گفت :

- ایوای او پس این تونل بودی !!

اولی - برادر جان در بین این دیگت چی

می بزی ؟

دو می - چیزی نیست فقط يك دا نه تخم .

خود کشی

مرد اسکاتلندی که از زندگی سیر شده

بود . تصمیم به خود کشی گرفت و بدین

منظور به دوا خانه ای رفتویك افغانی را

روی میز گذاشت و گفت :

- این را «مستر کتین» بدهید .

دوا فروش نگاهی به پول کرد و گفت :

- آقا . کمترین مقدار «مستر کتین» لاقل

۱۲ افغانی شود .

مرد اسکاتلندی پول خود را در جیب گذاشت

و گفت :

- اگر خود کشی اینقدر گران تمام میشود

من زندگی دار هرگز ترجیح میدهم !!

خنده خنده خنده

بچه با تریه دستش را هیچ وقت در بین سوراخ بینی کسی داخل نمی کند

بسیار مقبول وزیر باست

روزی مرد پیری با تفاق خانمش که
مثل خودش پیر بود ، بگردش رفتند . در
بین خیابان مرد پیر ، چشمش به زن
جوانی افتاد که با عشوه و ناز را به میرفت
مرد مدتی او را تماشا کرد و با لاف
گفت :

واقعا زنی مقبول و زیباست .

خانمش باز وی اورا گرفته کتش کرد

و بعد گفت :

مقبول وزیر باست ولی بهر حال با دت

پاشد که باید در خانه خودت را از

مقبولی من سیر کنی !

برادر جان تنها اشتباه من این بود که

زلم را بعنوان شاهد معرفی کردم ...

بدون شرح

مرد - آه ... مثل اینکه بعد از رفتن ما، بچه ها از خواب بیدار شده اند ؟؟

اینهم یک ماجرای هنری

خانم زیبا در تئاتر تعریف خود را شروع کرده بود . نویسنده ، نمایشنامه هم در تعریف ها شرکت داشت . آن شب ، دو بار نمایشنامه را تعریف کردند ، و خانم زیبا از شدت خستگی نمی توانست راه برود .
نمایشنامه نویس که از این زن خوشش آمده بود ، و میخواست محبت او را جلب کند ، در پایان تعریف خانم هنر پیشه گفت :
- اجازه می دهید شما را با منم بخانه تان برسانم ؟ ...
هنرپیشه با عشو گفت :
- اوه ، نی ! من بسیار خسته هستم و باید زود تر استراحت کنم و باین جهت ترجیح میدهم که پیاده بخانه بروم ؟

مژده خوشی

مردی بعد از آنکه مدتی از هوش سرشار خود تعریف کرد . پیوستش گفت :
- میباید . اصلاً پیشگویی شغل خانوادگی ما است اجداد من همه در این حرفه تخصص داشتند .
- آخر این ... ممکن نیست پس بفرمائید یکی از پیشگویی های مهم آنها را برای من تعریف کن ؟
ماه گذشته از تولد من به پدرم خبر داد که بزرگی دارای فرزندی خواهند شد !!

مریض

داکتری مریضی را که هیچ حالتی خوب نبود با دقت معاینه کرد و بعد از مدتی تأمل گفت :
- جانم ، عزیزم . شما هیچ چاره ای بجز عملیات ندارین .
مریضی که معلوم شد دل و جراتی هم ندارد رنگش پرید و گفت :
- ای بابا ... ترجیح میدهم بمیرم و لسی عملیات نشوم .
داکتر ، حکیمانه گفت :
- جانم توجه داشته باشی ، این نوتابیهی جوجه مانع الجمع نیستن !

منکه گفته بودم که در کارخانه یی فولاد سازی کار میکردم .

کم سنی خانم

خانمی نسبتاً پیری نزد نقاش معروفی رفت و گفت :
- می خواهم یک تابلو زمین بکشید . اما یک شرط .
- چه شرطی خانم ؟
- باید در این تابلو من بسیار جوان نشان داده شوم .

نقاشی سر تکان داد و گفت :
- میفهمم ... اگر شما را در حالیکه در آغوش مادر تان خوابیده بپوشانم ، بدهان گرفته اید بکشم چطور است !!

دختر مادرجان - پدرم امروز بسیار خوشحال است !
مادر : بلی ، برای اینکه بکس پولش را در خانه گذاشته !!

آرزو

مردی با پسر کوچکی از سینما بیرون آمدند . پسر لنگاهی به عکس های پستکارت کرد و گفت :
- پدر جان سوفیا لورن را دیدی ، واقعاً زن قشنگ و خوبی است چند دلم می خواست که او مادر من می بود .
مرد آهی سوزناک کشید و گفت :
- منم همینطور پسر !!

مهمانان عزیز خوش آمدید

اوزن صدمه تبه گفتم که پیش باید رابین

برد گمشو که شکل ته ...

مادر جان هر روز به سرگرمی های عادی پانه میگيره

برادر عزیز مرا خفه ساختی به سرمو ضوع عادی خانمت رادق کردی

خدا حافظ برادر اگر می فهمیدیم ما ...

توباش که سر خود جهمی گوید ۱۰۰۰

دوست عزیز حالا تو باور کنی که خوراک این رستوران تازه است !

امپرياليزم و نو کران رنگارنگ آن ..

کوجيان زحمتکش و کليه نیروهای ملی و دموکراتیک انقلاب داد لذا منافع آزمندهای آن عناصر را ترجیح و بادران ارتجاعی و امپریالیستی شان نقش بر آب گردید. ارتجاع سیاه داخلی به همدستی امپریالیزم جهانی بحکم ماهیت و خاصیت شان از همان لحظات اول پیروزی انقلاب نور در راه پیشرفت انقلاب وارد می مردم افغانستان بنای سنگ اندازی را گذاشتند و سنگ اندازی ها با شکل گوناگون چون توطئه ها ، تسمیه ها ، قضاوت الطریقی ها و تبلیغات زهر آگین همراه بود و است ولی امپریالیزم و ارتجاع برای رسیدن به اهداف شوم خود از شیوه های ماکیاو لیستی استفاده نمود در قدم اول مرتجعین و فراریان از خشم خلق افغانستان را با حیل ویرنگ های رنگارنگ در همسایگی کشور ما جمع نمود

و بنام های واقعی و غیر واقعی ای که گویا اسلام در افغانستان در خطر افتاده و مسلمانان در افغانستان اذیت می شوند تعداد دیگری از مردم مارا که فریب این تبلیغات را خوردند با آنها یکجا کرده و بعد از تعلیم و تربیه ی نظامی به آنها ، ایشان را برای تخریب و تسمیه و توطئه و قتل و غارت روانه وطن ما ساختند ولی دستگاه های جاسوسی امپریالیزم مخصوص امپریالیزم امریکا به تلاش خود برای خفه ساختن انقلاب از داخل در تکیه بودند چنانچه طی این تلاش خود موفق شدند جاسوس گه گه کار و نوکر حلقه بگو ش امپریالیزم امریکارا مامور خفه ساختن انقلاب از داخل بسازند . هوطنان ارجمند ما گاهی دارند که این جاسوس غلام صفت امپریالیزم یعنی امین بنابه حافظ منافع و تعیل کننده احکام بادران خونخوار خود وطن ما و انقلاب نور را به لب پر نگاه بر بادی و نا یونی رسانیده و منتظر حکم بعدی اربابان خود بود که طوفان خشم مردم جوانان واقعی وطن و انقلاب برخاست و او ویا را ن دون صفش را به گور نابودی سپرد. آری آخرین وسیله ی توطئه آمیز ارتجاع و امپریالیزم یعنی امین و طغریوش بی نظیر و سفاک دون صفت با خیزش ظفر مند شش جلی ۵۸ نابود گردید و انقلاب وارد مرحله ی نوین ، انقلابی و واقعی خود شد و هکذا انقلاب نور که توسط امین جاسوس به بیراهه کشانیده شده بود به صراط المستقیم سوق گردید .

آری پیروزی ظفر مندانله ی خیزش ۶۶ جلی آتشی بود که بجان همه مرتجعین و امپریالیزم جهانی افتاد و آنها چون با این تحول شگرف که می توان آنرا نجات کامل وطن، انقلاب و مردم فغانستان نامید دیگر هه امید های خود را نقش بر آب دیدند باشند و دیوانگی بی نظیر و لهایی علیه انقلاب و مردم

افغانستان دست بکار شدند و با فرستادن اجیران و دزدان و قطاع الطریقان به داخل وطن، ماموران انداختن تبلیغات و پروپاگند های دروغین در عمل دشمنی خود با مردم قهرمان افغانستان عملی نمودند . انقلاب ظفر مند نور که با خیزش ظفر مند شش جلی هر روز بر پایه های محکم تر از سابق استوار می شود و این موضوع به نا امیدی دشمنان انقلاب و مردم ما می افزاید . این عناصر ضد ترقی و دشمن پیروزی مردمان جهان یعنی ارتجاع و امپریالیزم که با مقاومت و صریات شدید مردم افغانستان مواجه شده اند و راه نفوذ عملی شان در کشور ما بطرف مسدود شدن کامل می رود باز هم به تلاش های مذبحخانه ی خود

ادامه می دهند و در جبهه ی تبلیغات و فعالیت های منفی دیپلوماتیک دست میزنند . امپریالیزم در راس امپریالیزم امریکا که دستش به خون مردم قهرمان و غیور و بنام رنگین است و هنوز خون های پاک آن خلق قهرمان خشک نشده است . هنوز خلق قهرمان و آواری عرب فلسطین در بدر و بنون خانه و کاشانه بسر می برند و این موضوع در نتیجه ی سیاست ضد انسانی امپریالیزم انگلیس و امریکا برایشان تحمیل شده است . هنوز روح زمزمه ی محجوب ها ، لومبیاها ، الینده ها و غیره قهرمانان بر امپریالیزم امریکا تفرین می فرستد ولی این غول پرور و صوغ افغانستان و به اصطلاح تجاوز شوری بر افغانستان را بهانه قرار داده و سر و صدا های دروغین را براه انداخته است و به نو کران خویش چون ارتجاع نظامیگر پاکستان ، صبو نیزم جهانی ، شو نیزم جیشی و غیره را امر می نماید تا توطئه ها و تسمیه های اعم از مسلحانه و تبلیغاتی را علیه انقلاب و مردم افغانستان براه اندازند و با بهانه قرار دادن مطالب فوق و به اصطلاح مهاجرین افغانستان می خواهند بر اعمال جنگ افروزان و ماجرا جویانه ی خویش برغم خود برده بکشد و در زیر آن پرده اعمالی را مرکب شود که جهان را به نابودی و خطر جنگ نزدیک سازد . عناصر برا که امروز ارتجاع و امپریالیزم بنام به اصطلاح مهاجرین و سر کردگان آن در بقل گرفته کمی ها هستند چه می خواهند . بهتر است آنها را با ذکر بخشی از چانه ی علمی و انقلابی بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ، خویر بشناسیم . ایشان در بیانیه ی شان خطاب به اولین کنگره ی معلمین جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین می فرمایند «گفتار به صراحت

ا برار بدارم که آن اشخاص بی وطن و گمنام و مزدوران زر خرید اجنبی پرست که سالها نوکران واجت های استعمار و امپریالیزم بوده اند و با تحت رایت فلان و بهمان کشور خارجی و طبق دستور امپریالیزم و دالر امریکائی بنام افغانستان حرف می زنند و یا آن حلقه ی بی مسؤولیت که چنین امر نا جایز ، نامشروع و نا عا قبت اندیشانه را می پذیرد و عواقب وخیم آن بخود آنها رجعت خواهد کرد ، هرگز و هرگز نمی تواند نمایندگان افغان نستان انقلابی آزاد و مستقل بوده باشند مردم افغانستان آنها را طرد شده از وطن اعلان می کنند و هرگز آنها را هوطن خود نمی شناسند » .

آری مردم غیور ، آزاده و سر بلند افغان نستان هیچوقت و بخصوص پس از پیروزی انقلاب شکوهمند نور و مرحله نوین آن یعنی مرحله نجات انقلاب و مردم به کسی اجازه نمی دهد تا به عوض آنها و به نمایندگی شان سخن زنند . امپریالیزم امریکا و نو کران رنگارنگ آن حق ندارند تا باقرینه سازی و جعل کاری بنام افغانستان و مردم افغانستان راجع به سر فوشت شان تصمیم بگیرند .

مردم افغانستان اعلام می دارند که مداخلات آشکار و پنهان ارتجاع ، امپریالیزم ، صیو نیزم شوینیزم ، فاشیزم و سایر نیرو های ضد انسانی از دامان پساک مردم و کشور ما کوتاه !

يك نگاه گذرا به سرگذشت زن

آند یلکه در امور زراعت و فلاحت نیز نقش مبارز و فعال داشته و دارند ، چرخشوار صنایع دستی عمده به نیروی پلزون لطیف ایشان دور می زنند و این نیرو را زمانی در قالین های رنگین و مرغوب و گاهی در گلیم های سفید و سیاه تجسم می بخشند و هزارها ابتکار دیگر که فقط از سلیقه و سر رشته زن منشاعیگر و فقط کلک هنر آفرین اوست که معجزه می کند ، وقتی این همه ساخته ها و زحمات سعی و تلاش زنان به جهانبان عرضه می شود تقدیر و تحسین ایشان را می انگیزد و تماشاگران را به حیرت و بهت می اندازد ایسن و فمع از يك سو نمایا نگر ذوق لطیف است و از جانبی حکایتگر حوصله و زحمتکشی مریضار که خوشبختانه از صفات و معیارات خاص زنان افغان زمین است .

در دوران ما آرمان های عمده جوامع انسانی در حوزه آسایش و رفاه همگانی ، ترقی و انکشاف اجتماعی است و در ساحة سیاست و تأمین حقوق ، برابر در سطح جهانی استقرار صلح و دوستی ، دست یافتن به این آرمان و آرزو های انسانی و بزرگ بدون اشتراك و مساعی زنان ناممکن و حتی غیر عملی است . زیرا زنان در هر جامعه بخش عظیمی از نیروی فعال آنرا تشکیل میدهند و اگر این نیروی فعال عظیم در ساحة کار و تولید ثمرات مادی و حوزه خدمات اجتماعی جلب نشود مردان قادر نخواهند بود که فقط با اتکا به نیروی خود گام های وسیع و استوار در طریق رشد و انکشاف اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی بردارند و در يك مدت زمان کوتاه به سر منزل مقصود که رفاه و بهبود خانواده ، اجتماع و بالاخره آسایش همگانی است نایل گردند .

وقتی ما اوراق زرین تاریخ کشور را مورد مطالعه و ارزیابی قرار دهیم بدین نتیجه میرسیم که در دوران «ریک وید» یا «آلکه» مرد یعنی پدر ریاست خانواده را به عهده دارد و به صفت «فاله» سالار خانواده امرو نمی نماید پس سراعیت دیده می شود که زنان موقعیت واقعی ممتاز داشته و از همه خوبی ها و امتیازات يك انسان واقعی مانند مردان بر خور دارند و مردان ، زنان را مورد لطف و محبت قرار داده صمیمیت و دوستی توأم با احترام جالبین در میان شان دیده می شود .

وقتی در فامیلی دختر تولد می شد با مهر و نوازش مقدس را گرامی داشتند و جشن ها می گرفتند و با یکویی می کردند .

زنان به صورت دسته جمعی در محافل خوشی و جشن ها شرکت می نمودند ، همچنان زنان حق داشتند تا در شورای قبیله خود حاضر شده و بر امور و مسائل زندگی خویش ابرار نظر نمایند که البته نظریات شان با ارزش بوده و مورد قبول واقع می گردید .

در شرایط کنونی نیز مردان و زنان مادر همه ساحات زندگی دست پرست هم مصروف پیشرفت امور اند که ما نمی توانیم از پس همکاری ها انکار نماییم آفران دیده بشماریم از شواهد انکار ناپذیر این همکاری و تعاون آنست که همین اکنون کار و فعالیت زنان چه در ادارات و موسسات دولتی و چه در بخش امور صحرایی و سیاسی و آموزشی و پرورشی و یا هم مطبوعات اقتصاد همه و همه چون روز روشن است و چون آفتاب درخشان که نیازی به اثبات ندارد .

دو طرف و انکاف کشور نیز زنان نه تنها در تنظیم مواظبت کردن خانواده و اطفال و سایر امور منزل و فامیل سعی و پر تلاش

حمام دادن طفل

اسلین ، آب شیر گرم ، کمی پنبه چرب برای گوشه‌ها، دستمال روی ، قدیفه کلان و لباسهای را آماده نمائید و جای حمام دادن کودک را روی انتخاب کنید که در معرض شمال و یا جریان هوا قرار نداشته باشد در صورتیکه هوا کمی سرد باشد کنار بخاری و یا کنار منقل آتش که آب تازه شده و بوی نداشته باشد جای مناسب خواهد بود .

کودک را قبل از شیر دادن باید غسل داد و پیش از آنکه به آب تماس داده شود پنبه هارا و شپاش بگذارید البته با انگشت فرو نبرید و ننگه پنبه چرب است میتواند خود را بگیرد و نسج نفوذ آب بدخل گوشها گردد .

همچنان باید قبل از شروع حمام دادن آبرای تتحان کنید تا شیر گرم باشد و آرنج مادر بهترین ای برای این آزمایش میباشد، زیرا این قسمت

میدهد .

بهترین موقع غسل دادن کودک شبها قبل از غذا میباشد که ازدوسالگی بعد اگر هفته سه بار حمام دادن کودک صورت بگیرد مفید واقع می گردد .

(اگر موقع حمام دادن کودک گریه شدید نسوا با کبودی چهره را سردهد حتما باید شستن را متوقف سازید زیرا استخوانهای طفل نهایت ظریف حساس و نرم میباشد که اندک بی توجهی باعث شکستن و یا بر آمدن استخوانها می گردد.)

و فیکه آبکشی طفل تمام شد فوراً او را در لای یک قدیفه کلان که تمام بدن او را در بر بگیرد پیچانید بدقت بدن، دستها و پاها را بکوشش را خشک کنید .

با کمی زیتون یا روغن معدنی پوست بدنش را چرب کنید تا پوسته پوسته نشود مخصوصاً قسمت تناسلی کودک باید خوب پاک و تمیز گردد و اگر کوچکترین سرخی پیدا کرد باید با اسید بود یک شستشو داده شود ، لازم نیست بعد از هر شستشو بود تلک به تمام بدن زده شود مگر به گردن، زیر بغل و قسمت های تناسلی را خوب خشک نموده و شروع به شستن بدنش باید البته نباید فراموش کرد که طفل را ملا برهنه نمود بلکه بگذارید پیراهنی تا هنگامیکه او را خشک می کنید بتن داشته باشد و در آغوش در آورید . طفل را در پشت به صورت از کشیده بگیرید بدین ترتیب که پشتی به

کودک بود باید زده شود تا از شاردگی و سرخی جلوگیری گردد بعد لباسهای او را بتتنش نمائید .

وقتی می خواهید گوشهای کودک را پاک نمائید باید یک گوشه دستمال روی یا قدیفه را تم کرده و صرف قسمت بیرونی گوش را پاک نمائید اما باید به قسمت داخل گوش ابدا دست زده نشود و یا توسط چیز نوک دار پاک نگردد زیرا پرده گوش بسیار نازک و حساس بوده و به کوچکترین فشار و یا عطسه و سرفه ناگهانی چیز نوک دار بدخل گوش فرو می رود و سبب گری در کودک می گردد .

بینی کودک را هم در صورتیکه کثیف باشد و مانع تنفسی وی گردیده باشد بایک توت پنبه و یا

بقیه صفحه ۱۵

تکه نرم بسیار آهسته پاک نمائید .

بعد از اینکه از غسل دادن لباس پوشاندن و پاک کردن گوشها و بینی طفل فارغ شدید سرش را کمی چرب کنید طوری که چربی پیوست سرش برسد . بایرس نرم یا شانه ای که زیادتیز نباشد سرش را برس یا شانه کنید .

بالاخره او را در آغوش گرفته و باستان و یا شیر جوشک هر طوریکه عادت دارد او را شیر بدهید ، و بگذارید که آرام بخوابد .

بعد از حمام در حالیکه کودک بخواب عمیق رفته باشد ناخنهای دست و پایش را بگیرید زیرا موقع خواب بهترین وقت برای گرفتن ناخن های کودک میباشد زیرا براحتی شما میتواند

کارتانرا انجام بدهید .

در محکمه چه خبر است...

زن گفت: برای قسم میخورم که دیگر شوهر نمی گتم من بعد تو مرا طلاق بده .

مرد گفت: زن بیا از عریضه و عر یضه با زی بگردد و مثل آدم سر خاله و زدن گیت بر گرد منم هر چه تو بگویی قبول میکنم و بحضور قاضی صاحب تو به میکنم که دیگر مهربان بخانه نیاورم و اگر از نزدیک هاهم باشد او را اجازه تو را می گیرم دیگر چه میخواهی آنقدر شریعی نمی گتم .

زن گفت: من ترا می شناسم بهر دیکه ازین دروازه بایت را بیرون بگذار عیدت را می شکنی و همان چیز یکه پو نی میشی .

بگو مگوی شان بالا گرفت . و میانجیگری قاضی محکمه هم سونی نبخشید و زن به حراف خود باقی ماند .

در آخر قاضی محکمه گفت ما اول کوشش میکنیم که در همینجا صلح کنند و در صورتیکه موفق نشویم موضوع رسیدگی به قاضی اینجا از صلاحیت ماسا خارج و بخواه محل سکونت شان تعلق می گیرد چون فعلا مرد در کوهستان زندگی میکند به موضوع شان باید به آنجا رسیدگی صورت گیرد .

در همین موقع زن چادری دار دیگر با چهار کودک قندو نیمقد که بسیار زیبا و صحنمند معلوم می شدند از در وارد شدند تا گفته نباید گذاشت که اطفال لباسهای خامک دوزی و گلدوزی شده پاک و تمیز هم بتن داشتند و شما در عکس هم یخو بی آنها را مشاهده کرده می توانید .

زن گفت: من زن قانع هستم در اوا تل کمی پول میدانو خودم هم روز ها تالیمه های شب خیاطی می کردم و می فرو ختم و حالا هم می گتم مگر پوره نمی توانم آمده ام تا شما را و چاره ای برای رسم بیندیشید و عریضه اش را تسلیم قاضی محکمه قاضی ملی نمود .

به یقین راهی است که او را به سر منزل مقصود می رساند امروز زن افغان میدانسد که دوران نا برابری و تبعیض سپری شده و از حقوق مساوی با مرد بر خوردار است .

از همین رو با فعالیت بیشتر و چشمگیر سیمی خود را در امر آبادی کشور ایفا می نماید .

سیمی که امروز زن افغان در امر آبادی کشور خویش بعهده دارد خیلی خطیر و پر زنگ است و از همین رو زنان کشور ما با آگاهی و ودایت و ظایف محوله خویش را به شکلی بیش می برند که اجتماع از آن توقع دارد و به یقین در آینده نیز زنان کشور ما وظایف سپرده شده را به بهترین نحو انجام خواهند داد .

زن امروز...

امروز به چشم سر مشاهده میکنیم که زن افغان این شهامت و قدرت را دارد که بهترین و حساس ترین وظایف را به بهترین شکل آن انجام دهد و پیش ببرد . باید گفت که دیگر دوران انزوا برای زن گذشته است . زن افغان از طول تاریخ همیشه شهامت و قدرت خویش را ثابت ساخته و امروز هم نبوغ خویش و اخلاقیات خویش و پشتکار و وظیفه شناسی خویش را ثابت ساخته است .

راهی را که امروز زن افغان در پیش گرفته

خلیج فارس

۲- دوره ظهور اسلام :

طوری که خوانندگان عزیز مستمعینند ، شروع سلسله هجرت منشی از حدود سال ۵۰۰ قبل از میلاد بوده است . درین تاریخ در مورد آنچه گفته شد ، بشر در اطلاعات ناقص خود از شکل زمین و عدم شناسایی طرق مختلف تصویر ، هنوز توفیق نیافته بود که نقشه های علمی نسبتا صحیح چه در خشکی و چه در دریاها ترسیم نمایند ، لیکن درین دوره نواحی بین ملل متحد آن زمان در رشته جغرافیا و نجوم پیدا شدند که راه تهیه نقشه های صحیح را هموار کردند و اصولی را شناختند و وضع کردند که با مختصر تغییرات هنوز هم قابل قبول و مورد استفاده است .

از روی اختلاف طول سایه ی شیبی که با ارتفاع معینی بود در دو منطقه اسکندریه و آسوان که فاصله ی آنها قریب ۸۰۰ کیلو متر است توانست طبق فرمول زیر محیط کره زمین را حساب کند .

کیلومتر ۸۰۰ = $7\frac{1}{2}$ (زاویه ی اختلاف موقعیت آسوان - اسکندریه)

کیلومتر ۴۰۰ = $x = 38$ درجه ۳۶۰

این اولین مرتبه بود که از روی قواعد علمی و ریاضی بکرویت زمین پی بردند

شد و تعجب درین است که محاسبه انجام شده بوسیله ی آرا تو مستش بسیار بحقیقت

نزدیک است . زیرا اندازه حقیقی محیط کره زمین ۴۰۰۰۰ کیلو متر است .

نقشه جهان نمای بطلمیوس

تعداد این جغرافیه دانها و منجمین زیاد است و چون ذکر مطالعات و اکتشافات کلیه ی آنها درین صفحه به درازا می کشد به فشرده کارهای انجام شده توسط دو نفر از آنها که شهرت جهانی دارند و تفحصات شان با نقشه خلیج فارس ارتباط نزدیک دارد می پردازیم .

الف :- «آرا تو مستش» جغرافیه دان و منجم یونانی است و در شمال مصر (اسکندریه) مسکون بوده ، او ضمن بررسی های خود متوجه شد که در فصل تابستان هنگام ظهر در منطقه ی «آسوان» امروزی آفتاب تا قعر چاه نفوذ کرده و کف آرا روشن می کند ، و لی در همان موقع سال و همان ساعت روز اشعه ی خورشید در شهر اسکندریه تا قعر چاه نفوذ نمیکند و کف آرا سایه می اندازد . چون هر دو چاه ، دارای عمق مساوی و در امتداد شاقول حفر شده لذا اختلاف متسود ، او را به تعمق واداشت و بالاخره چنین استنباط کرد که شکل زمین باید کروی باشد .

آرا تو مستش در دنباله ی تفحصات خود

یکی دیگر از ابداعات این دانشمند بکار بردن عرض جغرافیایی است برای نشان دادن تقاطع روی کره زمین که تا آن روز شناخته شده بود .

و برای معرفی آن تقسیمات محیط دایره (درجه و دقیقه) استفاده کرد . (توضیح آنکه طول جغرافیایی قبل شناخته شده بود) و قتی ثابت شد که شکل زمین برخلاف فرضیه های بابلی ها و «هیر» یونانی که آن سطح می پنداشتند ، کروی است آنوقت موضوع تازه در علم جغرافیه و تهیه نقشه پیش آمد که عبارت بود از اندازه گیری سطح زمین که کروی است ، بر روی صفحه کاغذی که سطح است بدو آنکه تغییراتی فا حسی در مسافتات و سمت های تقاطع کروی زمین ایجاد شود ، برای این کار لازم گردید از انواع تصاویرها استفاده شود .

باین شرح اساس کلیه نقشه های که قبل ازین تاریخ تهیه شده بود .

«آرا تو مستش» مجموعه ی مفصل از دنیای شناخته شده ی امروز را گسرد آوری نمود که در واقع با جغرافیا پی

علمی امروزی گردیده است . یک قطعه از نقشه ها نیکی توسط نا مبرد کا لیسف شده در شکل شما ره (۴) ملاحظه میشود

که برای اولین بار مدارها و نصف النهارها را طبق اصولی که حتی امروز هم متداول است ترسیم نموده و شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میباشند .

بعد ازین شخص ، جغرافی دانان و منجمین آنروز ، دنباله ی تحقیقات و تفحصات او را ادامه دادند و سعی نمودند تا آنجا که مقدور یا شد نقشه های صحیح تری چپه استفاده ی بحر پیما یی (تجاری و جنگی) فراهم نمایند :

ب:- بطلمیوس :

در حدود ۴۰۰ سال بعد از آرا تو مستش و ۱۵۰ سال بعد از میلاد .

یک نفر ریاضی دان - جغرافی دان - منجم و نقشه نگار ، بنام بطلمیوس در شمال

مصر بوجداد ۴۰۰۰ این شخص از نظر تفحصات و بررسی های نجومی و جغرافی با اندازه یی

پیش رفت و مشهور شد که طبق نقشه های محققین این فن ، تا پیدا یی «کو پر نیکو» سی یعنی قرن ۱۶ میلادی در دنیا تا نی نداشتند است .

این جغرافی دان و نقشه نگار یی ما نند زمان خود ، تعداد زیادی نقشه از دنیا ی شناخته شده یی آن روز از روی مپانی علمی صحیح و با استفاده از گزارشهای دریا نو ردان و مسافران ترسیم نمود . تعداد این نقشه ها ۲۷۰۰ قطعه شناخته شده است که شامل نقشه ی خلیج فارس نیز میگردد .

وی در پیروی از «آرا تو مستش» در کارهای خود طول و عرض جغرافیایی را

بدرجه و دقیقه بکار برد و در جمیع نقشه های خود قریب ۸۰۰۰ نقطه ی شناخته شده

دنیا ی آنروز را بوسیله ی جمع آوری اطلاعات و یا مشاهدات نجومی مستقیم

مشخص کرده و روی نقشه های ترسیمی خود محل آنها را نشان داده است .

بقیه صفحه ۱۴

رباب

مرگ استاد مرمی بود آرام و بی درد او همان گونه که آرزو داشته تا آخرین ساعات زندگی خود تارهای رباب را به لرزه آورد و دل دوستداران

عزرا از انبساط انبساط و هنوز چند ساعتی بیش از آخرین کنسرت وی در جمع دوستان هنر در گویته انستیتوت نگذاشته بود که ناگهان قلبش به درد آمد و چشمانش سیاهی کشید ، استاد دست روی قلب گذاشت و بعد در یک لحظه کوتاه همه چیز تمام شد قلبی که هفتاد و پنج سال تمام تپیده بود ناگهان از تپش باز ایستاد و وانش شاد باد .

تا تمام

بقیه صفحه ۳۹

بحثی در...

را معلول آمیزش عناصر چهارگانه آب ، باد خاکی و آتش می پنداشتند . پروگرام درسی مدارس اروپایی از دایره علوم هفتگانه دستور زبان فن بلاغت ، منطق ، حساب ، هندسه نجوم و فن موسیقی پافرا تر نکذاشت . اساتید علوم با

واقعیت های عینی جا معه و طبیعت تو جیبی ندا شتند زیرا به عقیده آنها دانشمندان اعصار گذشته هم مطالب را توضیح و گفتنی ها را گفته اند که بدینتر تیب به نظر آنها دیگر پدیده نا منکشف وجود نداشت تا آنان روی آن به بحث و

مذاکره می پرداختند . بنا بر آن ایشان پیوسته نظریات قدما را بر جویندگان علم و دانش با اصرار

هرچه بیشتر تحمیل نموده و زیاده روی از آنرا جرم می پنداشتند .

صاحب نظران این دوره به مدار کهن افکار و عقاید گذشته گان چرخ خنده واز اظهار نظریات علمی عاجز بودند . درین دوره تعلیم و تربیه

بنا بر تقاضای محیط اجتماعی شکن خرافی داشت ، صاحب نظران و دانشمندان قرون وسطی علل از یاد

جرا می را در سر کشی و تمرد از اوامر قدرت های ما ورا لطیفه

جستجو میکردند . اساتید نهایی این دوره به جای آنکه قدرت دفاعی

خویش را بر علیه دشمنان خارجی و نیروهای سرکش طبیعت متوجه

سازند همه قدرت و توانایی شانرا متوجه قوه های باطنی

شان که به شکل دیو ، اهریمن و نفس سرکش تمثیل می شد ، گرد

دانیده و در بسی موارد به اساس عقاید خرافی که داشتند جهت

غلبه بر اهریمن و شیطان بجهت ریاقت کشیدن و گوشه گیری از

اجتماع پرداخته و میگویند با استغاده از این روشها به تزکیه

نفس نا یل گردیده و ازین طریق جلو انحرافات و جرایم را بگیرند .

تا تمام

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز !
به امید سلامتی و کامیابی شما، میپرازم
به جواب نامه ها :

نوست عزیز راحله ابوی !

قبل از همه چیز از همکاریهای بی دریغانه شما تشکر میکنیم و آرزو میبریم که همچو گذشته این رشته را با مجله ژوندون محکم نگه دارید و از گزیده های ارسالی خویش غفلت ندرزید .

نوست عزیز ، پیوسته از ارسال اشعار گزیده یی تان استفاده میبریم و استفاده خواهیم کرد ، اما ... مشروط بر اینکه در حین یادداشت گیری اشعار و دیگر مطالب انتخابی ، توجه مبذول دارید تا مطلب از پراگندگی و گاستی، بر کنار بماند و اثر انتخابی را تمام و کامل باز نویسی کنید و در ثبت کلمه ها و واژه ها دقت بیشتر بخرج دهید که از شباهتزدگی دور باشد ... من متاب مثال پارچه شعر بارق شفیع را بصورت درست و صحیح یادداشت نکرده بودید و قسمت های آن، از قلم افتاده بود که شعر را به سنگی وحشی بهی معنی ساختن آن نزدیک می ساخت که از سو یی به شعر شاعرانه میزدوز جیتی به شخصیت ادبی خود شاعر ... گرچه شما قصصی در این زمینه ندارید ولی عدم دقت و حوصله ، اینکار را مینماید که دریغ !

نوست عزیز جاوید ازفاکوله طب !

از لطف و سپاس تان تشکر میکنیم ، اینک مطلب ارسالی شما .

قبل از هر چیز دیگر سلام های گرم و صمیمانه خدمت تمام کارکنان مجله ژوندون تقدیم نموده ، موفقیت و بهروزی شانرا دأمو و محوله و بهتر شدن و خوانندگی شدن مجله خواهیم .

محترم مدیر مسوول مجله ژوندون ! شما در یکی از شماره های گذشته مجله بصاحبه داشتید باظاهر هویدا خواننده رادیو تلویزیون که محترم هویدا نکاتی چند را در مورد آواز خوان محبوب کشور که اکنون جایز در آسمان هنر و موسیقی خالیست یعنی احمد ظاهر مرحوم بیان نموده است که دور از حقیقت میباشد و بنابر حقیقت شخصی ابراز داشته .

این برهمگان آشکار است که احمد ظاهر هنرمندی بود که با آواز گیر و رسا و با نغمه های شادی آفرین و با سرود های غمگین و دلنشین در دل مردم جاداشت و دارد و اکثر علاقمندان کسانی هستند که به جز آوازش و صدای حنجره ملایم اش چیز دیگری در شان او جستجو نمی کنند و تنها از آواز

دلریب او حظ می برند، اما ظاهر هویدا دلیل این همه محبوبیت و شهرت احمد ظاهر را سوار شدن آخرین مدل موتر و یادشوش کشیدن آرگن اش توسط رئیس رادیو میدانند که این فضاوت هویدا در مورد احمد ظاهر کاریست ناپجا و غیر قابل قبول .

چه اگر احمد ظاهر در آخرین مدل موتر سال سوار نمی شد و یا آرگن اش ذریعه رئیس رادیو بدوش کشیده نمی شد آیا حنجره اش صدمه میدید؟ آیا علاقمندان آوازش بخاطر پول داشتن و موتر داشتن اش او را دوست دارند ؟

من نمی گویم که پول داشتن و موقعیت هایی مساعد در رشد استعداد هارول ندارد درست است که یک فیصدی شرایط مناسب و خوب برای رشد و پیروزی استعداد هارول دارد، اما نه به آن اندازه ای که ظاهر هویدا تمام موفقیت ها و شهرت احمد ظاهر را در زمینه هنر و موسیقی دال برداشتن آخرین مدل موتر و یا موقعیت اجتماعی او می داند و لازم میدانم که به ظاهر هویدا، هویدا نمایم که این همه شهرت و محبوبیت احمد ظاهر در کشور و منطقه جز آواز خوب و دوست داشتنی چیز دیگری نیست و چرا آقای هویدا بازی در پروگرام قطعی چرندیات خود در تلویزیون نمایان شدن احمد ظاهری چون احمد ظاهر محبوب القلوب جوانان رادرده نسل آینده غیرممکن دانست و چرا قضاوت آقای ظاهر - هویدا در روی پرده تلویزیون تا صفحه مجله ژوندون اینقدر تفاوت داشته باشد که باری او را در پرده تلویزیون به سکوی بلندی نشانند و دو باره او را بر روی صفحه مجله ژوندون بر زمین زند، مگر آقای هویدا میخواهد شکستی را که از رقابت با احمد ظاهر خورده، جبران نماید و یا اینکه احمد ظاهر را دور دیده و چشم پت و دهن باز هر چه در ذهن داشته بیان کرده، مگر چطور است ؟

جواب نویس : بیادر تومیدانی و ظاهر هویدا و هویدا میدانند و احمد ظاهر و من میدانم و کار های مجله نگاری !! اینهم شوخی جواب نویس بود که خدا کند مورد قبول طرفین دعا نیافتد !!

نوست عزیز محمد حکیم هژیر تالیست .
دستگاه ساختمانی بنایی

بپذیرید سلام ما را .
از همکاری شما متونیم . عرض شود که تا هنوز نامه های بر شمرده شده به دست قلمزن این ستون نیافتاده است و گر نه پاسخ ارایه میداشتیم و در زمینه چند کلمه یی باهم میگفتیم و حل مطلب میکردیم ... اضافه شود که نامه شما باضمون (میانروی) به اداره

رسید و از کلاهی شما هیچ رجشی بماندست نداد و چرا بدهد ای برادر . هر که حق آورد گویبار ...

مطلب ارسالی شما را به متصدی صفحه جوانان میسپاریم که در صورت لزوم به چاپ بسپارد .

نوست عزیز جلال الدین جای فروشی از مزار شریف .

هرکس که نامه جلال الدین جای فروش را میخواند به دیگران تو صیه کند که اینگونه نکنند

برادر عزیز ما تاکید ورزیده اند که این نامه باید چاپ شود تا بند و عبرتی باشد به دیگران . ما به پاس دوست عزیز ولایتی خود نامه را به همانگونه که هست به چاپ می سپاریم و خوانندگان را به خواندنش دعوت میکنیم ، او میتویسد : جوان ۲۸ ساله هستم و مسدست ۸ سال از ازدواج میگذرد و صاحب ۳ طفل هستم . وضع اقتصادم بسیار خراب است ، نا گفته نماند که از مصارف ازدواج تا حال قرضدار و پیریشان میباشم .

یکانه خاطره تلخ اینست که مدخله خشویم در زند گیم مرا سخت رنج میدهد که مرا از پدر و مادر جدا ساخت ، خلاصه خرج دیگ و کاسه ... ولی باز هم خوب نشد و خانم نیز به گفته های خشویم میکند .

بار ها برایش گفته ام ، فکرت را به سرت بگیر و مرا جگر خون مکن . چون پیشه ام دکانداری است ، صبح که از خانه به طرف دکان میروم میگوید که برایم صد افغانی بکار است . من برایش پنجاه یا هفتاد افغانی میدهم ولی خشم آلود میگوید که به پدر صد افغانی لغت که برایم نمی دهی و یا شامگاه هان که از دکان به خانه بر میگردم در حین خستگی و ماندگی میگوید صبح پول را کم داری کی خلاص میشوی و بسیار سخن های درشت و زشت میگوید که حتی قلم به نوشتن آن عاجز میماند . گرچه خانم در خانه کدام تکلیف مثل خیاطی و رخت شویی و نان پختن ندارد و لباس را خیاط و کالا شویی ، مس سازد و می شوی و نان را از بازار میخرم ولی سیالی و شریکی او به اندازه است که دایم قرضدار میباشم ... گرچه به شروعات را باید و مادرش در میان گذاشت اما کدام فایده نکرد و یکی از روز ها مادرش گفت اگر د خسرم به تو کار نیست بما به کار است .

خوب خوانندگان عزیز خود قضاوت کنید که یک مادر طور مثال خشو مثل خورشوی من لازم است که به مقابل داماد و دختر خود چنین رویه کند ؟

چندین بار عزم کردم که ترک وطن نمایم و یا طلاق بدهم و یا کدام ... خوب آیندگان سه طفلك معصوم و بد بخت چه خواهد شد؟ از شما خواهش می کنم که نامه ام را سر تا پا چاپ کنید که تا بعضی خشو ها به فرزندی دخترشان مداخله بی جانکنند و آیند دختر شانرا خراب نسازند و هم شما نیز در این باره قضاوت عادلانه کنید ، به امید رهنمای شما .
برادر عزیز ! کلان ها بمان گفته اند که «کنسو را پرازن کو، آنکاه شوق زن کو» و چرا شما این ضرب المثل را مد نظر نگرفتید و قرض کردید و شوق زن نمودند و آنکاه که زندگی شما خراب است چرا لباس های خود و فرزندان و خانم تانرا به خشکه شویی

میدهد آخر اینها که تکلیف نیست . اگر کسی لباس برای خود دوخته بتواند کنار بسیار پسندیده است و از این لیاقت خانم نان استفاده باید کنید لباس خو یشتن و شما را و فرزندان را باید بدوزد و نان پخته کند و با شما با اشتیاق زیاد بدور يك سفره بنشیند و دوستانه و عاشقانه نان بخورد ...

وقتی که پول ندارید خانم محترم شما کار درست نمیکند که هر صبح از خواب بیدر شود و صد افغانی به یاد آورد که از جیب شوهر باید بگیرد . شما با یکدیگر در تقاضم برسید و ببینید آیا این پولهای را که خانم میگیرد به چه درد زندگی مشترک تان میخورد؟ مالز خانم محترم تان تقاضا میکنیم که داس به کلوخ تیز نکند و بهانه های بی جانگیرد و نکذارد که شیرازه خانواده از هم پاشیده شود و به خشوی بزرگوار هم یاد آور میشویم که اگر داماد تان زندگی نا میمون و نا مبارکی داشته باشد خواه مخواه دختر دلپند شما نیز از این اوضاعی تیره و تار خانوادگی سهمی به خوشی نمی برد و روز و روز گارش با سیاهی آمیخته میشود و زند گیش تیره میگردد که آنرو زافسو س میخو رید و ناسف مینماید که چرا عاقل کند کاری که باز آرد پیشیمانی .

ما باز هم از مادر و پدر خانم شما تقاضا میکنیم که در روابط و رفتار خویش با شما تجدید نظر کند و اجازه ندهد که مسایل بسیار پیش پا افتاده ، زندگی شما و فرزندان شما را خراب بسازد، و به سر حد جدایی و طلاق بکشاند .

از شما میخواهیم که مشتاقانه با خانم و فرزندان تان زندگی نمایید و این اندیشه های نا بجا را در فکر نگذارید که او را طلاق بدهید و خود ترک وطن گوید و فرزندان را رها نمایید .

کوشش نمایید برای ایجاد فضای بهتر خانوادگی از گذشت و حوصله مندی کار بگیرید و اشتباهات خانم خویش را ، با خود ش یکجا تصحیح نمایید و او را واقف بسازید که من آدم دکانداری هستم و بیشتر از این عاید ندارم که حیف و میل بی جا گردد و چرا همین مقدار پول را با سنجش درست مصرف نکنیم ما آرزو میبریم که بعد از این زندگی پرسعداتی رادنیال کنید و روابط بسیار حسنه و نیک میان شما و خانم شما و خشوی محترم قایم گردد که از جازو چنجال ها بر کنار گردید .

درخت دوستی بنشان که کام دل ببار آرد
نهال دشمنی بر کن که رنج بیشمار آرد
والسلام

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده
آدرس : انصاری واپ - جواد ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

شنبه ۷ سرطان ۱۳۵۹
۲۸ جون ۱۹۸۰
شماره چهاردهم
سال سی و دوم
قیمت یکشماره ۱۳۰ افغانی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library